

FIZIKADAN TEST VARIANTLARI

2014 yil

(tuzatilgan, javoblari bilan)

Toshkent – 2015

1. Bir atomli ideal gaz temperaturasi 10 K oshirilganda uning molekulalari o'rtacha kvadratik tezligi 100 m/s dan 150 m/s ga yetgan. Molekulalar tezligi 200 m/s dan 250 m/s gacha ortganda, temperatura qanchaga ortadi (K)?
 A) 18. B) 18,5. C) 18,7. D) 18,9.
2. Massasi 0,02 kg, tezligi 900 m/s bo'lgan o'q 1 kg massali qumli qutiga kirib, to'xtadi. Bunda qutiga ulangan va bikrлиgi $2 \cdot 10^6$ N/m bo'lgan prujina qancha (mm) siqiladi?
 A) 10,6. B) 11,6. C) 12,6. D) 14,6.
- 3*. 20 g geliyning temperaturasi 200°C ga ortganda, ichki energiyasi qanchaga o'zgaradi (kJ)? $M=4$ g/mol. $R=8,31$ J/(mol·K).
 A) 10. B) 12. C) 12,5. D) 20.
4. Hajmi 10 l, temperaturasi 50°C bo'lgan gaz o'zgarmas bosimda 0°C gacha sovitilsa, uning hajmi qanday bo'ladi (l)?
 A) 5,0. B) 8,0. C) 8,45. D) 10.
- 5*. Qizil yorug'lik ($\lambda=0,7$ μm) fotonining energiyasini toping (J). $h=6,63 \cdot 10^{-34}$ J·s.
 A) $28,4 \cdot 10^{-18}$. B) $2,84 \cdot 10^{-18}$.
 C) $2,84 \cdot 10^{-19}$. D) $2,84 \cdot 10^{-20}$.
6. Uzunligi 90 cm bo'lgan to'lqinning oraliq'i 15 cm bo'lgan ikki nuqtadagi fazalari farqi ko'pi bilan qanday bo'ladi?
 A) $\pi/6$. B) $\pi/3$. C) π . D) 2π .
7. Elektr lampochka yonganda undagi gazning harorati 27°C dan 527°C gacha ko'tarilgan bo'lsa, bosimi qanday o'zgargan?
 A) 2,7 marta ortgan.
 B) 3,5 marta ortgan.
 C) 2,6 marta kamaygan.
 D) 4,4 marta kamaygan.
8. Bir kondensatorning sig'imi C , energiyasi W , boshqasiniki $2C$ va $3W$. Agar ularning qutblari mos holda ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?
 A) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{2W}{C}}$. B) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{W}{C}(\sqrt{12}-\sqrt{2})}$.
 C) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{12W}{C}}$. D) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{W}{C}(\sqrt{12}+\sqrt{2})}$.
9. Elektr qarshiligi 270 mΩ bo'lgan 50 m uzunlikdagi aluminiy simning massasini aniqlang (g). Aluminiyning zichligi $2,7$ g/cm³ ga, solishtirma qarshiligi $2,8 \cdot 10^{-8}$ Ω·m ga teng.
 A) 560. B) 640. C) 700. D) 820.
10. Elektrolitik yo'l bilan bir xil massali aluminiy va mis olishda sarflanadigan elektr energiyalarni taqqoslang. Bunda aluminiy olishdagi kuchlanish misni tozalashdagidan 14 marta katta bo'ladi. $k_{Al}=0,093$ mg/C, $k_{Cu}=0,33$ mg/C.
 A) aluminiy uchun 5 marta kam. B) aluminiy uchun 50 marta kam.
 C) aluminiy uchun 50 marta ko'p. D) aluminiy uchun 88 marta ko'p.
11. 12 ayl/min chastota bilan aylanayotgan gorizontall diskda aylanish o'qidan 0,3 m masofada 0,25 kg massali shayba yotibdi. Ular orasidagi ishqalanish koefisiyenti 0,25 ga teng. Shaybag'a ta'sir etuvchi ishqalanish kuchini toping (N).
 A) 0,05. B) 0,12. C) 0,24. D) 0,62.
12. Vaznsiz qo'zg'almas blok orqali o'tkazilgan ipga 15 va 10 kg massali yuklar osilgan. Ipnинг taranglik kuchini toping (N). $g=10$ m/s².
 A) 100. B) 120. C) 150. D) 200.
13. Sig'imi 0,1 μF bo'lgan va 1200 V kuchlanishgacha zaryadlangan kondensatorni razryadlashda unga ulangan simda qancha issiqlik miqdori (mJ) ajraladi?
 A) 45. B) 63. C) 72. D) 84.
14. Dastlab tinch turgan 2 kg massali jism 3 N doimiy kuch ta'sirida tezlashmoqda. Bu kuch 1,5 minut davomida bajargan ishni toping (kJ).
 A) 18,2. B) 27,6. C) 38,3. D) 43,2.
15. Elektr lampochka tolasining qarshiligi 293 K temperaturada 13Ω , cho'g'langan holda esa 144Ω . Tola qanday temperaturagacha (°C) qizigan? $\alpha=0,005 \text{ K}^{-1}$
 A) 1500. B) 1700. C) 2237. D) 3000.
16. Fokus masofasi 10 cm bo'lgan ikkiyoqlama botiq linzadan 15 cm uzoqlikda turgan jismning tasviri o'lchami 4 cm ga teng. Jismning o'lchamini toping (cm).
 A) 2. B) 8. C) 10. D) 12.
17. Chastotasi 200 Hz bo'lgan tovush tebranishlarining bir davri davomida uzunligi 100 m bo'lgan elektromagnit to'lqinda necha marta tebranish yuz beradi?
 A) $1,5 \cdot 10^3$. B) $2 \cdot 10^3$. C) $1,5 \cdot 10^4$. D) $2 \cdot 10^3$.
18. Jism diametri 10 m bo'lgan aylana bo'ylab 20 m/s tezlik bilan tekis harakatlanmoqda. Uning o'tgan yo'li 314 m ga teng bo'lishi uchun u aylanani necha marta o'tishi kerak?
 A) 5. B) 10. C) 15. D) 20.

19. Yorug'lik nuri havodan muhitga o'tganda qaytgan nur bilan o'tgan nur orasidagi burchak 90° ga teng bo'ldi. Nurning tushish burchagi 58° ga teng. Yorug'likning ikkinchi muhitdagi tezligini toping (m/s). $\tan 58^\circ = 1,6$.
- A) $1,5 \cdot 10^8$. B) $1,52 \cdot 10^8$.
C) $1,88 \cdot 10^8$. D) $2,33 \cdot 10^8$.
20. O'zgaruvchan tok manbaiga ulangan 100Ω aktiv qarshilikli rezistordagi tok kuchi $i=0,141\sin 100t$ qonun bo'yicha o'zgaradi. Rezistordagi kuchlanishning samarador qiymatini toping (V).
- A) 10. B) 14,1. C) 25. D) 50.
21. 120 kPa bosim va 300 K temperaturada $0,5\text{ m}^3$ hajmda gancha gaz molekulasi bo'laadi? $k=1,38 \cdot 10^{-23}\text{ J/K}$.
- A) $1,45 \cdot 10^{22}$. B) $1,45 \cdot 10^{23}$.
C) $1,32 \cdot 10^{25}$. D) $1,45 \cdot 10^{25}$.
22. Tezligi $2,985 \cdot 10^8\text{ m/s}$ bo'lgan pi-mezon paydo bo'lgandan parchalanguncha 75 m masofani uchib o'tadi. Uning hususiy yashash vaqtini toping (ns).
- A) 15. B) 20. C) 25. D) 30.
23. Osh tuzi bug'ining yutilish spektri qanday? A) yutilish spektriga ega emas.
B) uzlucksiz. C) chiziqli. D) yo'l-yo'l.
24. Velosipedchi va piyoda bir joydan bir-biriga tik ravishda 60 s harakat qilganda, ular orasidagi masofa 150 m bo'ldi. Velosipedchining tezligi piyodanikidan 3 marta katta. Piyodaning tezligini toping (m/s).
- A) $\sqrt{10}/4$. B) $\sqrt{10}/3$. C) $\sqrt{10}/2$. D) $1,5\sqrt{10}$.
- 25*. Neon lampa ballonidagi neonning bosimi 5000 Pa, zichligi 50 g/m^3 . Uning haroratini toping (K). $M=20\text{ g/mol}$. $R=8,31\text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
- A) 210. B) 220. C) 230. D) 240.
26. $m=10\text{ kg}$ massa va $v=500\text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/2$ massa va v tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga $\pi/2$ burchak ostida uchib ketdi. Ikkinci bo'lakning impulsi snaryadning dastlabki impulsidan necha marta katta?
- A) 0,75. B) 1,12. C) 1,25. D) 7,22.
27. Uchlarijadi kuchlanish 24 V, qarshiliqi 20Ω bo'lgan o'tkazgichdan 20 s da gancha zaryad o'tadi (C)?
- A) 17. B) 20. C) 24. D) 40.
- 28*. Uzunligi 60 m, eni 50 m bo'lgan to'g'ri parallelepiped shaklidagi muz dengizda suzib yuribdi. Uning suvdan chiqib turgan qismining balandligi 1 m. Muzning hajmini baholang (m^3). $\rho_m=900\text{ kg/m}^3$.
- A) 3000. B) 27000. C) 30000. D) 33000.
29. Gorizontal sirtda yotgan 5 kg massali brusokka gorizontga 30° burchak ostida pastga yo'nalgan 10 N kuch ta'sir qilmoqda. Ishqafanish koefisienti qanday bo'lganda brusok tekis harakat qiladi? $g=9,8\text{ m/s}^2$.
- A) 0,07. B) 0,16. C) 0,24. D) 0,8.
30. C sig'imli kondensator U kuchlanishgacha, $2C$ sig'imli kondensator esa $3U$ kuchlanishgacha zaryadlangan. Bu kondensatorlarning qutblari teskari holda ulansa, sistemaning elektr energiyasi qanchaga kamayadi?
- A) $3CU^2/4$. B) $4CU^2/3$.
C) $16CU^2/3$. D) $9CU^2/4$.
31. Ersted tajribada nimani aniqlagan?
- A) magnit maydon yo'nalishini.
B) magnit maydon kattaligini.
C) parallel toklarning o'zaro ta'sirini.
D) tokli o'tkazgich magnit maydonining magnit strelkaga ta'sirini.
32. O'zgarmas tok manbaiga ulangan $12\text{ }\mu\text{F}$ sig'imli kondensatorga parallel ulangan voltmetr 3 V kuchlanishni ko'rsatdi. Agar bu kondensatorga $8\text{ }\mu\text{F}$ sig'imli ikkinchi kondensator parallel ulansa, voltmetr qanday kuchlanishini (V) ko'rsatadi?
- A) 1. B) 1,5. C) 2. D) 3.
33. Arqon ko'pi bilan 12 kg yukni ko'tara oladi. Shu arqon yordamida ko'pi bilan qanday massali (kg) yukni 5 m/s^2 tezlanish bilan ko'tarish mumkin? $g=10\text{ m/s}^2$.
- A) 6. B) 8. C) 12. D) 15.
34. Lazer nuring quvvatini 65% kamaytirish kerak. Buning uchun nuring qutblanish tekisligi bilan analizator qutplash tekisligi orasidagi burchak kosinusni qanday bo'lishi kerak?
- A) 0,22. B) 0,59. C) 0,81. D) 0,83.
35. 2 va 1 kg massali silindrilar qo'zg'almas blok orqali vaznsiz ipga osilgan. Bunda birinchi silindrning 4% qismi suvga botganda muvozanat vujudga keldi. Silindrлarning zichligini aniqlang (kg/m^3).
- A) 20. B) 40. C) 80. D) 100.
36. Radiusi 5 cm bo'lgan aylana shaklidagi yassi g'altak 40 ta o'ramga ega. G'altakdagisi tok kuchi $0,07\text{ A}$ bo'lsa, uning magnit momenti qanday bo'ladi ($\text{A}\cdot\text{cm}^2$)?
- A) 140. B) 188. C) 220. D) 280.

1. Sig'imi $20 \cdot 10^{-6}$ F bo'lgan kondensatordagi kuchlanish 220 V. Uning elektr maydon energiyasini toping (mJ).
A) 4,84. B) 48,4. C) 484. D) 848.
2. $10 \mu\text{F}$ sig'imli ikki kondensator 5 va $10 \mu\text{C}$ zaryadga ega. Ularning qutblari teskari holda ulansa, ulardag'i kuchlanish qanday bo'ladi (V)? A) 1/4. B) 4/5. C) 5/6. D) 4/3.
3. Quyidagi o'lchov birliklarining qaysilari Xalqaro birliklar sistemasi (XBS) ning asosiy birliklariga mansub: 1) genri (H); 2) kilogramm (kg); 3) amper (A); 4) sekund (s); 5) kelvin (K); 6) m/s; 7) nyuton (N); 8) joul (J); 9) metr (m)?
A) 1,2,3. B) 3,4,5.
C) 2,6,7,9. D) 2,3,4,5,9.
4. Gorelkada 1 soatda 10 g vodorod yonadi. Sig'imi 10 l bo'lgan ballondagi 200 atm bosimli va 0°C temperaturali vodorod necha soatda yonib bo'ladi? $M=2 \text{ g/mol}$. $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
A) 18. B) 20. C) 30. D) 35.
5. O'zgarmas tok manbaiga ulangan $12 \mu\text{F}$ sig'imli kondensatorga parallel ulangan voltmetr 3 V kuchlanishni ko'rsatdi. Agar bu kondensatorga $8 \mu\text{F}$ sig'imli ikkinchi kondensator parallel ulansa, voltmetr qanday kuchlanishni (V) ko'rsatadi?
A) 1. B) 1,5. C) 2. D) 3.
6. Elektrolitik yo'l bilan bir xil massali aluminiy va mis olishda sarflanadigan elektr energiyalarni taqqoslang. Bunda aluminiy olishdagi kuchlanish misni tozalashdagidan 14 marta katta bo'ladi. $k_{\text{Al}}=0,093 \text{ mg/C}$, $k_{\text{Cu}}=0,33 \text{ mg/C}$.
A) aluminiy uchun 5 marta kam.
B) aluminiy uchun 50 marta kam.
C) aluminiy uchun 50 marta ko'p.
D) aluminiy uchun 88 marta ko'p.
7. Yorug'lik vakuumda 44 cm yo'l o'tadigan vaqtida biror suyuqlikda 11 cm yo'l o'tadi. Shu suyuqlikning dielektrik singdiruvchilagini baholang.
A) 2. B) 4. C) 16. D) 32.
8. Richagning umumiy uzunligi 200 cm. Uning bir uchiga osilgan 10 kg massali yuk ikkinchi uchiga osilgan 40 kg massali yukni muvozanatlashi uchun tayanch ikkinchi yukdan qanday masofada bo'lishi kerak (cm)?
A) 2. B) 30. C) 40. D) 80.
9. Elektr qarshiligi $270 \text{ m}\Omega$ bo'lgan 50 m uzunlikdagi aluminiy simning massasini aniqlang (g). Aluminiyning zichligi $2,7 \text{ g/cm}^3$ ga, solishtirma qarshiligi $2,8 \cdot 10^{-8} \Omega\cdot\text{m}$ ga teng. A) 560. B) 640. C) 700. D) 820.
- 10*. Neon lampa ballonidagi neonning bosimi 5000 Pa, zichligi 50 g/m^3 . Uning haroratinini toping (K). $M=20 \text{ g/mol}$. $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
A) 210. B) 220. C) 230. D) 240.
11. Elektrolitik vannaga qo'yilgan kuchlanish 125 V, tokning quvvati $0,1 \text{ MW}$ bo'lsa, zavod 1 soatda qancha (kg) xlor ishlab chiqaradi? $k=0,367 \text{ mg/C}$.
A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.
12. Induksiyasi 4 T bo'lgan bir jinsli magnit maydonga induksiya vektoriga 60° burchak ostida 100 m/s tezlik bilan uchib kirgan zarra spiral traektoriya bo'ylab harakat qiladi. Uning massasi 0,4 mg, zaryadi $50 \mu\text{C}$. Spiral qadamining uzunligini (cm) toping.
A) 25. B) 31,4. C) 50. D) 62,8.
13. Elektr maydon potensialining XBS dagi o'lchamligini ko'rsating.
A) $\text{kg}\cdot\text{s}^2/(\text{A}\cdot\text{m}^2)$. B) $\text{kg}\cdot\text{s}^2/(\text{A}\cdot\text{m}^3)$.
C) $\text{kg}\cdot\text{A}^2/\text{m}^2$. D) $\text{kg}\cdot\text{m}^2/(\text{A}\cdot\text{s}^3)$.
14. Jismning tezligini O dan v gacha va v dan $3v$ gacha oshirish uchun bajarilishi kerak bo'ladi A_1 va A_2 ishlarni taqqoslang.
A) $A_2=A_1$. B) $A_2=6A_1$.
C) $A_2=8A_1$. D) $A_2=9A_1$.
15. 36 km/h tezlik bilan gorizontal otilgan jismning uchish uzoqligi otilish balandligiga teng bo'lsa, u qanday balandlikdan (m) otilgan? $g=10 \text{ m/s}^2$.
A) 15. B) 17. C) 20. D) 25.
16. Massasi 8 kg, hajmi 10 l bo'lgan tarvuz suvgaga tushib ketsa, hajmining qanday qismi suvgaga botadi?
A) 0,25. B) 0,5. C) 0,6. D) 0,8.
17. $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/2$ massa va $v/2$ tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga teskari yo'nalishda uchib ketdi. Ikkinci bo'lakning impulsi snaryadning dastlabki impulsidan necha marta katta?
A) 0,45. B) 1,25. C) 2,2. D) 2,65.
18. Chastotasi 200 Hz bo'lgan tovush tebranishlarining bir davri davomida uzunligi 100 m bo'lgan elektromagnit to'lqinda necha marta tebranish yuz beradi?
A) $1,5 \cdot 10^3$. B) $2 \cdot 10^3$. C) $1,5 \cdot 10^4$. D) $2 \cdot 10^3$.

19. $x=t^2+8t+20$ qonuniyat bo'yicha harakatlanayotgan jismning massasi 5 kg bo'lsa, 3 s davomida uning impulsi qanchaga o'zgaradi ($\text{kg}\cdot\text{m/s}$)? A) 18. B) 26. C) 30. D) 32.
20. Ikkita bir xil ballonda bir xil temperaturali, massalari teng bo'lgan vodorod va kislorod gazlari bor. Ularning qaysi birining bosimi kattaroq va necha marta?
- A) vodorodniki, 2 marta.
 - B) vodorodniki, 8 marta.
 - C) vodorodniki, 16 marta.
 - D) kislorodniki, 16 marta.
21. Magnit maydonda magnit momenti $10 \text{ A}\cdot\text{m}^2$ bo'lgan va tekisligi induksiya chiziqlariga parallel joylashgan ramkaga $0,05 \text{ N}\cdot\text{m}$ aylantiruvchi moment ta'sir etadi. Shu maydonning induksiyasini toping (T).
- A) 10^{-3} . B) $0,5\cdot10^{-3}$.
 - C) $5\cdot10^{-3}$. D) $2,5\cdot10^{-3}$.
22. Mis buyum (zichligi 8900 kg/m^3) simobda (zichligi 13600 kg/m^3) suzib yuribdi. Uning hajmining qanday qismi (%) simobdan chiqib turadi?
- A) 34,5. B) 47,8. C) 80,1. D) 84,6.
23. Uchlaridagi kuchlanish 24 V , qarshiliqi 20Ω bo'lgan o'tkazgichdan 20 s da qancha zaryad o'tadi (C)?
- A) 17. B) 20. C) 24. D) 40.
24. Bosimning Xalqaro birliklar sistemasidagi birligini ko'rsating.
- A) N/m . B) $N\cdot\text{s}$. C) N/s . D) N/m^2 .
- 25*. Kamida 830 km/s tezlikka ega bo'lgan erkin elektronlar seziydan chiqa oladi. Seziy uchun chiqish ishini toping (eV). $m_e=9,11\cdot10^{-31} \text{ kg}$, $e=1,60\cdot10^{-19} \text{ C}$.
- A) 1,78. B) 1,96. C) 3,13. D) 6,13.
26. Vodorod atomida elektronning bir statsionar holatdan boshqa statsionar holatga o'tishida chastotasi $4,57\cdot10^{14} \text{ Hz}$ bo'lgan yorug'lik chiqdi. Bunda vodorod atomining energiyasi qanchaga kamaygan (eV)? $h=4,14\cdot10^{-15} \text{ eV}\cdot\text{s}$.
- A) 1,45. B) 1,6. C) 1,89. D) 3,03.
27. Dastlab tinch turgan 6 kg massali jism 3 N doimiy kuch ta'sirida tezlashmoqda. Bu kuch 2 minut davomida bajargan ishni toping (kJ).
- A) 6,1. B) 10,8. C) 15,8. D) 24,3.
28. C sig'imli kondensator q zaryadga ega. Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmagan kondensatorga ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?
- A) q/C . B) $q/(2C)$. C) $2q/C$. D) $3q/C$.
29. Tovushni qaytaruvchi to'siqqacha masofa 68 m bo'lsa, odam o'z tovushining aks-sadosini qancha vaqtadan so'ng eshitadi (s)? Tovushning havodagi tezligi 340 m/s .
- A) 0,2. B) 0,3. C) 0,4. D) 0,5.
30. Kosmik kema Yer sirtidan h balandlikda doiraviy orbita bo'ylab uchmoqda. Shu balandlikdagi erkin tushish tezlanishi g' Yer sirtidagi erkin tushish tezlanishi g bilan qanday bog'langan?
- A) $g'=g\left(\frac{R+h}{R}\right)^2$. B) $g=\frac{h}{(R+h)^2}$.
 - C) $g'=g\left(\frac{R}{R+h}\right)^2$. D) $g'=g\frac{R}{R+h}$.
31. Agar linza suvgaga tushirilsa, uning fokus masofasi qanday o'zgaradi?
- A) ortadi. B) kamayadi. C) o'zgarmaydi.
 - D) avval ortadi, keyin kamayadi.
- 32*. Vodorodning 250 K temperatura va $83,1 \text{ kPa}$ bosimdagini zichligini aniqlang (kg/m^3). $M=2 \text{ g/mol}$, $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
- A) 0,02. B) 0,05. C) 0,08. D) 0,83.
33. Suv toza kapillar naychada $0,028 \text{ m}$ ga ko'tarildi. Naychaning ichki diametrini aniqlang (mm). Suvning sirt taranglik koeffisientini $0,07 \text{ N/m}$ ga teng deb hisoblang. $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) 0,2. B) 0,7. C) 1. D) 2.
34. Suv 2 K ga isitilsa, har bir molekulasingning o'rtacha energiyasi qanchaga ortadi (J)? Suvning solishtirma issiqlik sig'imi $C=4200 \text{ J/(kg}\cdot\text{K)}$, $N_A=6\cdot10^{23} \text{ mol}^{-1}$, $M=18 \text{ g/mol}$.
- A) 8400. B) $2,52\cdot10^{-22}$.
 - C) 10500. D) $3,15\cdot10^{-23}$.
35. O'zgaruvchan tok manbaiga ulangan 100Ω aktiv qarshilikli rezistordagi tok kuchi $i=0,141\sin 100t$ qonun bo'yicha o'zgaradi. Rezistordagi kuchlanishning samarador qiymatini toping (V).
- A) 10. B) 14,1. C) 25. D) 50.
36. Yorug'lik nuri havodan muhitga o'tganda qaytgan nur bilan o'tgan nur orasidagi burchak 90° ga teng bo'ldi. Nurning tushish burchagi 58° ga teng. Yorug'likning ikkinchi muhitdagi tezligini toping (m/s). $\operatorname{tg} 58^\circ=1,6$.
- A) $1,5\cdot10^8$. B) $1,52\cdot10^8$.
 - C) $1,88\cdot10^8$. D) $2,33\cdot10^8$.

1. Elektr lampochka yonganda undagi gazning harorati 27°C dan 527°C gacha ko'tarilgan bo'lsa, bosimi qanday o'zgargan?
- A) 2,7 marta ortgan.
B) 3,5 marta ortgan.
C) 2,6 marta kamaygan.
D) 4,4 marta kamaygan.
2. 2 kg massali jismni bikrligi 100 N/m bo'lган prujina yordamida 2 m balandlikka tekis ko'tarish uchun qanday ish (J) bajarish kerak? Prujina dastlab cho'zilmagan. $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) -240. B) -48. C) 42. D) 240.
3. 2 va 1 kg massali silindrлar qo'zg'almas blok orqali vaznsiz ipga osilgan. Bunda birinchi silindrning 4% qismi suvgaga botganda muvozanat vujudga keldi. Silindrлarning zichligini aniqlang (kg/m^3).
- A) 20. B) 40. C) 80. D) 100.
4. Eni 35 cm, bo'yi 45 cm va balandligi 50 cm bo'lган akvariumdagi suvning idish tubiga beradigan bosimini toping (Pa). $g=9,8 \text{ m/s}^2$.
- A) 1000. B) 4900. C) 40000. D) 50000.
5. 1 kg muz eriganda uning massasi qanday o'zgaradi? $\lambda=330 \text{ kJ/kg}$.
- A) $3,7 \cdot 10^{-12} \text{ g ortadi}$.
B) $3,7 \cdot 10^{-12} \text{ kg ortadi}$.
C) $3,7 \cdot 10^{-12} \text{ g kamayadi}$.
D) $3,7 \cdot 10^{-10} \text{ g kamayadi}$.
6. Yorug'lik vakuumda 44 cm yo'l o'tadigan vaqtida biror suyuqlikda 11 cm yo'l o'tadi. Shu suyuqlikning dielektrik singdiruvchilagini baholang.
- A) 2. B) 4. C) 16. D) 32.
7. Elektr zanjirdagi iste'molchiga 10 V kuchlanish berilganda undagi tok kuchi 0,5 A bo'ladi. Shu iste'molchidagi tok kuchi 1 A ga yetishi uchun unga qanday kuchlanish (V) berish kerak?
- A) 5. B) 10. C) 15. D) 20.
8. Hajmi 10 l , temperaturasi 50°C bo'lган gaz o'zgarmas bosimda 0°C gacha sovitilsa, uning hajmi qanday bo'ladi (l)?
- A) 5,0. B) 8,0. C) 8,45. D) 10.
9. Kosmik kema Yer sirtidan h balandlikda doiraviy orbita bo'ylab uchmoqda. Shu balandlikdagi erkin tushish tezlanishi g' Yer sirtidagi erkin tushish tezlanishi g bilan qanday bog'langan?
- A) $g'=g\left(\frac{R+h}{R}\right)^2$. B) $g\frac{h}{(R+h)^2}$.
C) $g'=g\left(\frac{R}{R+h}\right)^2$. D) $g'=g\frac{R}{R+h}$.
10. Gorelkada 1 soatda 10 g vodorod yonadi. Sig'imi 10 l bo'lган ballondagi 200 atm bosimli va 0°C temperaturali vodorod necha soatda yonib bo'ladi? $M=2 \text{ g/mol}$. $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
- A) 18. B) 20. C) 30. D) 35.
11. C sig'imli kondensator q zaryadga ega. Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmaagan kondensatorga ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?
- A) q/C . B) $q/(2C)$. C) $2q/C$. D) $3q/C$.
12. Tok kuchining vaqtga bog'lanishi $i=4\cos(10^2\pi t+\pi/2)$ tenglama bilan berilgan. Tok kuchining $\pi/3$ rad fazadagi qiymatini toping (A). A) 1. B) $\pi/3$. C) 2. D) 4.
13. Dvigatelning avtomobil joyidan qo'zg'alib, $7,5 \text{ m/s}$ tezlikka erishguncha bajargan ishi A_1 va tezlikni $7,5$ dan 15 m/s gacha oshirishda bajargan ishi A_2 orasida qanday munosabat o'rinni?
- A) $A_1=A_2$.
B) $A_2=2A_1$. C) $A_2=3A_1$. D) $A_1=2A_2$.
14. Elektr lampa ballonida 100 W, 220 V degan yozuv bor. Cho'g'lanish tolasining sovuq holdagi (0°C) qarshiliginini o'lchash uchun lampaga 2 V kuchlanish berilganda tok kuchi 54 mA bo'lди. Tolaning cho'g'lanish temperurasini toping ($^{\circ}\text{C}$). $\alpha=0,0048 \text{ K}^{-1}$.
- A) 514. B) 1514. C) 2514. D) 3514.
15. Ko'zguga tushgan va qaytgan nurlar orasidagi burchak $\pi/6$ rad bo'lsa, nuring qaytish burchagi necha gradusga teng?
- A) 15. B) 30. C) 45. D) 60.
16. Massasi 10 g bo'lган $0,3 \text{ m}$ uzunlikdagi gorizontal simdan 5 A tok o'tmoqda. Bu sim magnit maydonda muallaq turishi uchun maydon induksiyasi qanday bo'lishi kerak (mT)?
- A) 0,67. B) 6,7. C) 67. D) 67000.
17. 120 kPa bosim va 300 K temperatrada $0,5 \text{ m}^3$ hajmda qancha gaz molekulasi bo'ladi? $k=1,38 \cdot 10^{-23} \text{ J/K}$.
- A) $1,45 \cdot 10^{22}$.
B) $1,45 \cdot 10^{23}$. C) $1,32 \cdot 10^{25}$. D) $1,45 \cdot 10^{25}$.

18. Radiyning yarim yemirilish davri 1600 yil. Qancha vaqtidan so'ng (yil) yemirilmagan atomlar soni 4 marta kamayadi?

- A) 400. B) 1600. C) 3200. D) 6400.

19*. Kamida 830 km/s tezlikka ega bo'lgan erkin elektronlar seziydan chiqqa oladi. Seziy uchun chiqish ishini toping (eV). $m_e = 9,11 \cdot 10^{-31}$ kg, $e = 1,60 \cdot 10^{-19}$ C.

- A) 1,78. B) 1,96. C) 3,13. D) 6,13.

20. Dastlab tinch turgan 2 kg massali jism 3 N doimiy kuch ta'sirida tezlashmoqda. Bu kuch 1,5 minut davomida bajargan ishni toping (kJ).

- A) 18,2. B) 27,6. C) 38,3. D) 43,2.

21. Zanjirda elektr sig'im mavjudligi tufayli yuzaga keladigan qarshilik ... qarshilik deb ataladi.

- A) solishtirma.
B) aktiv. C) sig'im. D) induktiv.

22. C sig'imli kondensatorning energiyasi W. Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmagan kondensatorga ulansa, natijaviy energiya qanday bo'ladi?

- A) $W/4$. B) $W/3$. C) $W/2$. D) $3W/5$.

23. Jismning tezligini O dan v gacha va v dan $3v$ gacha oshirish uchun bajarilishi kerak bo'ladigan A_1 va A_2 ishlarni taqqoslang.

- A) $A_2=A_1$. B) $A_2=6A_1$.
C) $A_2=8A_1$. D) $A_2=9A_1$.

24. Dinamometrga 5 kg massali yuk osilgan. U yuki bilan bir safar yuqoriga 4 m/s tezlik bilan, boshqa safar pastga 1 m/s² tezlanish bilan harakatlantiriladi. Bu hollardagi dinamometr ko'rsatishlarining ayirmasini toping (N). $g=10$ m/s².

- A) 5. B) 10. C) 40. D) 50.

25. 25 va 15 kΩ qarshilikli rezistorlar elektr tarmog'iga parallel ulandi. Ikkinci rezistor-dagi tok kuchi 25 mA bo'lsa, tarmoqdagi tok kuchi qanday (mA)?

- A) 15. B) 20. C) 40. D) 50.

26. $m=10$ kg massa va $v=500$ m/s tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/2$ massa va $v/2$ tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga teskari yo'nalishda uchib ketdi. Ikkinci bo'lakning impulsi snaryadning dastlabki impulsidan necha marta katta?

- A) 0,2. B) 1,25. C) 3,5. D) 4,9.

27. Yorug'lik vakuumda 44 cm yo'l o'tadigan vaqtida biror suyuqlikda 11 cm yo'l o'tadi. Shu suyuqlikning dielektrik singdiruvchanligini baholang.

- A) 2. B) 4. C) 16. D) 32.

28. 2q va q zaryadli ikkita bir xil sharcha bir-biriga tekkizilib, oldingidan 2 marta qisqa masofada joylashtirilsa, ularning o'zaro ta'sir kuchi qanday o'zgaradi?

- A) 2 marta kamayadi.
B) 2,5 marta kamayadi.
C) 3 marta ortadi.
D) 4,5 marta ortadi.

29. Bikrligi 980 N/m bo'lgan rezina shnurga osilgan 4,9 N og'irlikdagi yuk 2 m/s² tezlanish bilan ko'tarilayotgan bo'lsa, shnur qan-chaga (mm) uzayadi? $g=9,8$ m/s².

- A) 0,62. B) 5,9. C) 6,02. D) 6,4.

30. O'txonadan mo'riga kirgan gazlar 1320°C dan 200°C gacha soviydi. Ularning hajmi necha marta kamayadi?

- A) 1,5. B) 2,1. C) 3,4. D) 4.

31. Jism diametri 10 m bo'lgan aylana bo'ylab 20 m/s tezlik bilan tekis harakatlanmoqda. Uning o'tgan yo'li 814 m ga teng bo'lishi uchun u aylanani necha marta o'tisi kerak?

- A) 5. B) 10. C) 15. D) 20.

32. Elektr lampochka tolasining qarshiligi 293 K temperaturada 13 Ω, cho'g'langan holda esa 144 Ω. Tola qanday temperaturagacha (°C) qizigan? $\alpha=0,005$ K⁻¹.

- A) 1500. B) 1700. C) 2237. D) 3000.

33. 2 kg 80°C li suvni 60°C gacha sovitish uchun unga 10°C li sovuq suvdan qancha (kg) qo'shish kerak?

- A) 0,8. B) 1,0. C) 1,2. D) 1,4.

34. Elektr qarshiligi 100 Ω bo'lgan simni cho'zib, uzunligi 10% ga oshirilsa, uning qarshiligi qanday bo'ladi (Ω)?

- A) 90. B) 110. C) 121. D) o'zgarmaydi.

35. Radiusi 5 cm bo'lgan aylana shaklidagi yassi g'altak 40 ta o'ramga ega. G'altakdag'i tok kuchi 0,07 A bo'lsa, uning magnit momenti qanday bo'ladi (A·cm²)?

- A) 140. B) 188. C) 220. D) 280.

36. Tinch holatdan boshlab tekis tezlanuvchan harakat qilayotgan jism uchinchi sekundda 10 m yo'l o'tsa, boshlang'ich 4 s da qanday (m) yo'l o'tadi? A) 30. B) 32. C) 64. D) 128.

1. Massasi 2 kg bo'lgan jism 1 m uzunlikdagi ipga bog'lanib, vertikal tekislikda 4 m/s tezlik bilan aylantirilmoqda. U traektoriyaning eng yuqori nuqtasidan o'tayotgan paytda ipning taranglik kuchi (N) qanday bo'ladi?
- A) 8. B) 10. C) 12. D) 16.
- 2*. Qizil yorug'lik ($\lambda=0,7 \text{ } \mu\text{m}$) fotonining energiyasini toping (J). $h=6,63 \cdot 10^{-34} \text{ J}\cdot\text{s}$.
- A) $2,84 \cdot 10^{-18}$. B) $2,84 \cdot 10^{-19}$.
C) $2,84 \cdot 10^{-20}$. D) $2,84 \cdot 10^{-21}$.
3. $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/2$ massa va $5v$ tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga teskari yo'nalishda uchib ketdi. Ikkinchisi bo'lakning impulsi snaryadning dastlabki impulsidan necha marta katta?
- A) 0,2. B) 1,25. C) 3,5. D) 4,9.
4. Yashinning bir impulsining davom etish muddati 10^{-3} s , undagi zaryad 20 C , va kuchlanish 2 GV bo'lsa , bir impulsda qancha energiya ajraladi (J)?
- A) 10^{10} . B) $2 \cdot 10^{10}$. C) $3 \cdot 10^{10}$. D) $4 \cdot 10^{10}$.
5. 25 va $15 \text{ k}\Omega$ qarshilikli rezistorlar elektr tarmog'iga parallel ulandi. Ikkinchisi rezistor-dagi tok kuchi 25 mA bo'lsa, tarmoqdagi tok kuchi qanday (mA)?
- A) 15. B) 20. C) 40. D) 50.
6. Yorug'likning shishada tarqalish tezligini toping (km/s). Shishaning sindirish ko'rsat-kichi 1,5 ga teng.
- A) 200000. B) 220000. C) 250000. D) 300000.
7. O'zgaruvchan tok manbaiga induktivligi 42 mH bo'lgan g'altak ulangan. Zanjirdagi tok kuchi $i=1,41 \sin 100t$ qonun bo'yicha o'zgaradi. G'altakdagi kuchlanishning samarador qiymatini toping (V).
- A) 1,41. B) 2,82. C) 4,2. D) 5,92.
8. Moddiy nuqtaning harakat tenglamalari $x=7+4t$ va $y=5+3t$ ko'rinishda bo'lsa, u dastlabki 2 s da qanchaga ko'chadi (m)?
- A) 10. B) 13. C) 14. D) 19.
9. Ikki yoki undan ko'p qattiq jismlarning qisqa vaqt davomidagi ta'sirlashuviga ... deyiladi.
- A) inertlik. B) urilish.
C) tortishish. D) impuls.
10. Dvigatelning avtomobil joyidan qo'zg'alib, $7,5 \text{ m/s}$ tezlikka erishguncha bajargan ishi A_1 va tezlikni $7,5$ dan 15 m/s gacha oshirishda bajargan ishi A_2 orasida qanday munosabat o'rini?
- A) $A_1=A_2$.
B) $A_2=2A_1$. C) $A_2=3A_1$. D) $A_1=2A_2$.
11. 2 A tok hosil qilish uchun qarshiligi $3,4 \Omega$ bo'lgan mis simning uchlariga qanday kuchlanish (V) qo'yish kerak? Simning ko'ndalang kesim yuzini $0,25 \text{ mm}^2$ deb hisoblab, uning uzunligini toping (m). $\rho=1,7 \cdot 10^{-8} \Omega\cdot\text{m}$.
- A) 3,4; 25. B) 6,8; 50.
C) 25; 3,4. D) 100; 6,8.
12. Tebranma harakatda siklik chastota nima?
- A) bitta tebranish vaqt. B) 1 sekunddag'i tebranishlar soni.
C) π sekunddag'i tebranishlar soni.
D) 2π sekunddag'i tebranishlar soni.
13. 400 K temperatura va $83,1 \text{ kPa}$ bosimda $0,25 \text{ mol}$ ideal gazning hajmi (m^3) qanday bo'ladi? $R=8,31 \text{ J}/(\text{mol}\cdot\text{K})$.
- A) 0,001. B) 0,01. C) 0,02. D) 0,2.
14. C sig'imli kondensator U kuchlanishgacha, $2C$ sig'imli kondensator esa $3U$ kuchlanishgacha zaryadlangan. Bu kondensatorlarning qutblari teskari holda ulansa, sistemaning elektr energiyasi qanchaga kamayadi?
- A) $3CU^2/4$. B) $4CU^2/3$.
C) $16CU^2/3$. D) $9CU^2/4$.
- 15*. Harorati 90°C bo'lgan 2 kg suvga ko'pi bilan qancha (kg) 0°C haroratlari muz solinsa, u to'liq erib ketadi? $c=4200 \text{ J}/(\text{kg}\cdot\text{K})$, $\lambda=330 \text{ kJ/kg}$.
- A) 1,92. B) 2,04. C) 2,3. D) 3,2.
- 16*. 20 g geliyning temperaturasi 200°C ga ortganda, ichki energiyasi qanchaga o'zgaradi (kJ)? $M=4 \text{ g/mol}$, $R=8,31 \text{ J}/(\text{mol}\cdot\text{K})$.
- A) 10. B) 12. C) 12,5. D) 20.
17. Jismning tezli gini O dan v gacha va v dan $3v$ gacha oshirish uchun bajarilishi kerak bo'ladigan A_1 va A_2 ishlarni taqqoslang.
- A) $A_2=A_1$. B) $A_2=6A_1$.
C) $A_2=8A_1$. D) $A_2=9A_1$.
18. O'zgaruvchan tok zanjiridagi voltmetr 220 V kuchlanishni, ampermetr 6 A tokni, vattmetr esa $1,1 \text{ kW}$ quvvatni ko'rsatsa, quvvat koeffisienti qanday bo'ladi?
- A) 0,63. B) 0,73. C) 0,83. D) 0,93.
19. 190 va 250Ω qarshilikka ega bo'lgan ikkita lampochka 220 V kuchlanishli tok manbaiga ketma-ket ulangan. Ulardan o'tayotgan tok kuchini toping (A).
- A) 0,2. B) 0,4. C) 0,5. D) 0,6.

20. Sindirish ko'rsatkichi 1,56 bo'lgan shisha-dan sirtlarining qavariqligi bir xil, optik kuchi 8 D bo'lgan linza tayyorlashda sirtlari-ning egrilik radiusini qanday (m) qilib olish kerak?
- A) 0,014. B) 0,028. C) 0,14. D) 0,28.
21. $2q$ va q zaryadli ikkita bir xil sharcha bir-biriga tekkizilib, oldingidan 2 marta qisqa masofada joylashtirilsa, ularning o'zaro ta'sir kuchi qanday o'zgaradi?
- A) 2 marta kamayadi. B) 2,5 marta kamayadi. C) 3 marta ortadi. D) 4,5 marta ortadi.
22. Eni 35 cm, bo'yisi 45 cm va balandligi 50 cm bo'lgan akvariumdagi suvning idish tubiga beradigan bosimini toping (Pa). $g=9,8 \text{ m/s}^2$.
- A) 1000. B) 4900. C) 40000. D) 50000.
23. Bir atomli ideal gaz temperaturasi 10 K oshirilganda uning molekulalari o'rtacha kva-dratik tezligi 100 dan 120 m/s ga yetgan. Molekulalar tezligi 200 dan 500 m/s gacha ortganda, temperatura qanchaga ortadi (K)?
- A) 477. B) 480. C) 490. D) 495.
- 24*. Vodorodning 250 K temperatura va 83,1 kPa bosimdagi zichligini aniqlang (kg/m^3). $M=2 \text{ g/mol}$, $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
- A) 0,02. B) 0,05. C) 0,08. D) 0,83.
25. Avtomobilning tezligi qanday (m/s) bo'l-ganda egrilik radiusi 60 m bo'lgan qavariq ko'priknинг o'rtaida haydovchi vaznsizlikka uchraydi? $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) 10,7. B) 15,9. C) 24,5. D) 28.
26. Elektr tokini o'tkazmaydigan yengil ipga zaryadlangan metall sharcha osildi. Agar sharcha tebranma harakatga keltirilsa, uning atrofida qanday maydonlar hosil bo'ladi:
- o'zgarmas elektr maydon;
 - o'zgaruvchan elektr maydon;
 - o'zgarmas magnit maydon;
 - o'zgaruvchan magnit maydon;
 - gravitatsion maydon?
- A) 1, 5. B) 1, 3, 5. C) 2, 4, 5. D) 1, 2, 3, 4, 5.
27. 12 V kuchlanishga ulangan reostatdagi tok kuchi 0,012 A ga teng bo'ldi. Agar kuchlanishni 8 V gacha kamaytirib, reostat qarshilagini 1,5 marta kamaytirsak, undagi tok kuchi qanday o'zgaradi?
- A) o'zgarmaydi. B) 10 mA ortadi. C) 2 mA kamayadi. D) 6 mA ortadi.
28. Toza kremniy moddasining yutilish spektri qanday? A) yutilish spektriga ega emas. B) uzlucksiz. C) chiziqli. D) yo'l-yo'l.
29. Kosmik kema Yer sirtidan h balandlikda doiraviy orbita bo'ylab uchmoqda. Shu balandlikdagi erkin tushish tezlanishi g' Yer sirtidagi erkin tushish tezlanishi g bilan qanday bog'langan?
- A) $g'=g\left(\frac{R+h}{R}\right)^2$. B) $g=\frac{h}{(R+h)^2}$. C) $g'=g\left(\frac{R}{R+h}\right)^2$. D) $g'=g\frac{R}{R+h}$.
30. Bikrligi 980 N/m bo'lgan rezina shnurga osilgan 4,9 N og'irlilikdagi yuk 2 m/s^2 tezlanish bilan ko'tarilayotgan bo'lsa, shnur qanchaga (mm) uzayadi? $g=9,8 \text{ m/s}^2$.
- A) 0,62. B) 5,9. C) 6,02. D) 6,4.
31. Massasi 10 g bo'lgan 0,3 m uzunlikdagi gorizontal simdan 5 A tok o'tmoqda. Bu sim magnit maydonda muallaq turishi uchun maydon induksiyasi qanday bo'lishi kerak (mT)?
- A) 0,67. B) 6,7. C) 67. D) 67000.
32. Aluminiydan yasalgan silindr ichida kovak bor. Shuning uchun u suvdan cho'kmaydi, hajmining 20% ni suvdan chiqib turadi. Kovanning hajmi silindr hajmining qanday qismini (%) tashkil etadi? Aluminiyning zichligi 2700 kg/m^3 .
- A) 62,6. B) 68,2. C) 70,4. D) 72,6.
33. Bir kondensatorning sig'imi C , energiyasi W , boshqasiniki $2C$ va $3W$. Agar ularning qutblari mos holda ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?
- A) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{2W}{C}}$. B) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{W}{C}(\sqrt{12}-\sqrt{2})}$. C) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{12W}{C}}$. D) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{W}{C}(\sqrt{12}+\sqrt{2})}$.
34. 120 kPa bosim va 300 K temperaturada $0,5 \text{ m}^3$ hajmda qancha gaz molekulasi bo'la-di? $k=1,38 \cdot 10^{-23} \text{ J/K}$.
- A) $1,45 \cdot 10^{22}$. B) $1,45 \cdot 10^{23}$. C) $1,32 \cdot 10^{25}$. D) $1,45 \cdot 10^{25}$.
35. Ko'ndalang kesim yuzi $0,51 \text{ mm}^2$ va uzunligi 5 m bo'lgan mis sim 1,2 V kuchlanishga ulangan. Simning ko'ndalang kesimidani har sekundda qancha elektron o'tadi? $p=1,7 \cdot 10^{-8} \Omega \cdot \text{m}$, $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.
- A) $2,5 \cdot 10^{19}$. B) $3,5 \cdot 10^{19}$. C) $4,5 \cdot 10^{19}$. D) $5,5 \cdot 10^{19}$.
36. Yorug'lik vakuumda 44 cm yo'l o'tadigan vaqtida biror suyuqlikda 11 cm yo'l o'tadi. Shu suyuqlikning dielektrik singdiruvchilagini baholang.
- A) 2. B) 4. C) 16. D) 32.

Fizikadan variant 105 / 2014

1. FIK 60% bo'lgan qozonda 10°C temperaturali 3 t suvni isitish uchun 40 kg toshko'mir yoqildi. Bunda suv necha gradusgacha isigan? $c=4200 \text{ J/(kg}\cdot\text{K)}$, $q=30 \text{ MJ/kg}$.
- A) 50. B) 60. C) 67. D) 80.
2. Magnit maydonda magnit momenti $10 \text{ A}\cdot\text{m}^2$ bo'lgan va tekisligi induksiya chiziqlariga parallel joylashgan ramkaga $0,05 \text{ N}\cdot\text{m}$ aylantiruvchi moment ta'sir etadi. Shu maydonning induksiyasini toping (T).
- A) 10^{-3} . B) $0,5\cdot10^{-3}$. C) $5\cdot10^{-3}$. D) $2,5\cdot10^{-3}$.
3. Elektr zanjirida lampaga parallel ulangan voltmetr 3 V ni ko'rsatmoqda. Tok 24 J ish bajarishi uchun lampadan nechta elektron o'tishi kerak? $e=1,6\cdot10^{-19} \text{ C}$.
- A) $5\cdot10^{18}$. B) $5\cdot10^{19}$. C) $5\cdot10^{20}$. D) $5\cdot10^{29}$.
4. 7 kg massali jismni 3 m balandlikka qanday tezlanish (m/s^2) bilan tik ko'targanda, 273 J ish bajariladi? $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) 1. B) 2. C) 3. D) 6.
5. 1 kg massali jismni qiya tekislik bo'ylab yuqoriga tekis tortish uchun 6 N kuch zarur. Jism qo'yib yuborilsa, qiya tekislik bo'ylab qanday tezlanish (m/s^2) bilan sirpanadi? $\sin\alpha=0,35$, $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) 0. B) 1. C) 1,15. D) 1,2.
- 6*. Optik kuchi 5 D bo'lgan lapaning optimal kattalashtirishi qanday? $L=25 \text{ cm}$.
- A) 1,25. B) 1,5. C) 2. D) 2,25.
7. 36 km/h tezlik bilan gorizontal otilgan jismning uchish uzoqligi otilish balandligiga teng bo'lsa, u qanday balandlikdan (m) otilgan? $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) 15. B) 17. C) 20. D) 25.
8. Zaryadlangan yassi havo kondensatori qoplamlaridagi zaryadning sirt zichligi 4 marta orttirilib, qoplamlar orasi dielektrik singdiruvchanligi 4 ga teng bo'lgan modda bilan to'ldirilsa, elektr maydon energiyasi zichligi qanday o'zgaradi.
- A) o'zgarmaydi. B) 2 marta ortadi. C) 4 marta ortadi. D) 8 marta ortadi.
9. EYKi $1,1 \text{ V}$ bo'lgan elementga 2Ω qarshilikli o'tkazgich ulansa, tok kuchi $0,5 \text{ A}$ bo'ladi. Elementning qisqa tutashuv tokini toping (A).
- A) 5. B) 5,5. C) 6. D) 7.
10. $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/2$ massa va v tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'naliishiga $\pi/2$ burchak ostida uchib ketdi. Ikkinci bo'lakning impulsi snaryadning dastlabki impulsidan necha marta katta?
- A) 0,75. B) 1,12. C) 1,25. D) 7,22.
- 11*. Konturdan o'tayotgan magnit oqim $\Phi=0,05\sin 10^3 t$ qonuniyat bilan o'zgarayotgan bo'lsa, induksiya EYK qanday ifodalanadi?
- A) $\mathcal{E}=0,5\sin 10^3 t$. B) $\mathcal{E}=5\sin 10^3 t$. C) $\mathcal{E}=-50\cos 10^3 t$. D) $\mathcal{E}=5\cos 10^3 t$.
12. 100 g massali jism 4 m balandlikdan 2 m/s tezlik bilan gorizontal otildi. Agar gorizontal sirtga urilish mutlaq noelastik bo'lib, $0,01 \text{ s}$ davom etgan bo'lsa, urilish kuchi qanday bo'lgan (N)?
- A) 0,09. B) 0,18. C) 9. D) 90.
13. Keltirilgan grafikdan foydalaniib, jismning harakat tezlanishini toping (m/s^2).
- A) 1. B) 2. C) 3. D) 6.
-
Time (s)	Velocity (m/s)
0	2
1	4
2	6
3	8
14. 25 va $15 \text{ k}\Omega$ qarshilikli rezistorlar elektr tarmog'iga parallel ulandi. Ikkinci resistor-dagi tok kuchi 25 mA bo'lsa, tarmoqdagi tok kuchi qanday (mA)?
- A) 15. B) 20. C) 40. D) 50.
15. Chang'ichi harakat vaqtining birinchi yarmida 10 m/s tezlik bilan, ikkinchi yarmida esa 15 m/s tezlik bilan harakatlandi. Uning o'rtacha tezligini toping (m/s).
- A) 12. B) 12,5. C) 25. D) 25,5.
16. Aluminiydan yasalgan silindr ichida kovak bor. Shuning uchun u suvda cho'kmaydi, hajmining 20% si suvdan chiqib turadi. Kovanning hajmi silindr hajmining qanday qismini (%) tashkil etadi? Aluminiyning zichligi 2700 kg/m^3 .
- A) 62,6. B) 68,2. C) 70,4. D) 72,6.
17. 2 A tok hosil qilish uchun qarshiligi $3,4 \Omega$ bo'lgan mis simning uchlariga qanday kuchlanish (V) qo'yish kerak? Simning ko'ndalang kesim yuzini $0,25 \text{ mm}^2$ deb hisoblab, uning uzunligini toping (m). $\rho=1,7\cdot10^{-8} \Omega\cdot\text{m}$.
- A) 3,4; 25. B) 6,8; 50. C) 25; 3,4. D) 100; 6,8.
18. Yorug'lik vakuumda 25 cm yo'l o'tadigan vaqtida biror suyuqlikda 10 cm yo'l o'tadi. Shu suyuqlikning dielektrik singdiruvchanligini baholang.
- A) 2,5. B) 5. C) 6,25. D) 13,5.

19. Jismning tezligini 0 dan v gacha va v dan $3v$ gacha oshirish uchun bajarilishi kerak bo'ladigan A_1 va A_2 ishlarni taqqoslang.

- A) $A_2 = A_1$. B) $A_2 = 6A_1$.
C) $A_2 = 8A_1$. D) $A_2 = 9A_1$.

20. Gorizontal sirtda yotgan 4 kg massali jism 1 m/s^2 tezlanish olishi uchun unga qanday gorizontal kuch (N) qo'yish kerak? Ishqalanish koeffisienti $0,2$ ga teng.

- A) 8 . B) 12 . C) 16 . D) 160 .

21. 40 va 30 N kuchlar orasidagi burchak 60° ga teng. Bu kuchlar yig'indisining modulini toping (N).

- A) 60 . B) $60,8$. C) $64,8$. D) 70 .

22*. Uzunligi 60 m, eni 50 m bo'lgan to'g'ri parallelepiped shaklidagi muz dengizda suzib yuribdi. Uning suvdan chiqib turgan qismining balandligi 1 m. Muzning hajmini baholang (m^3). $\rho_m = 900 \text{ kg/m}^3$.

- A) 3000 . B) 27000 . C) 30000 . D) 33000 .

23. Kislorodning ^{16}O va ^{18}O izotoplari bir-biridan nimasi bilan farq qiladi?

- A) atom nomeri bilan.
B) protonlar soni bilan.
C) neytronlar soni bilan.
D) elektronlar soni bilan.

24. Suv 2 K ga isitilsa, har bir molekulasingin o'rtacha energiyasi qanchaga ortadi (J)? Suvning solishtirma issiqlik sig'imi $C=4200 \text{ J/(kg}\cdot\text{K)}$, $N_A=6\cdot10^{23} \text{ mol}^{-1}$, $M=18 \text{ g/mol}$.

- A) 8400 . B) $2,52\cdot10^{-22}$.
C) 10500 . D) $3,15\cdot10^{-23}$.

25. Azot molekulasingin 310 K temperaturadagi o'rtacha kvadratik tezligini toping (m/s). $M=28 \text{ g/mol}$, $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.

- A) 500 . B) 525 . C) 550 . D) 575 .

26. C sig'imli kondensator U kuchlanishgacha zaryadlangan. Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmagan kondensatorga ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?

- A) $U/12$. B) $U/6$. C) $U/3$. D) $U/2$.

27. O'zgaruvchan tok manbaiga ulangan 100Ω aktiv qarshilikli rezistordagi tok kuchi $i=0,141\sin 100t$ qonun bo'yicha o'zgaradi. Rezistordagi kuchlanishning samarador qiyimatini toping (V).

- A) 10 . B) $14,1$. C) 25 . D) 50 .

28. Hajmi $3\times8\times4 \text{ m}^3$ bo'lgan xonada temperaturasi 18°C , bosimi $0,97\cdot10^5 \text{ Pa}$ bo'lgan havoning nechta molekulasi bor? $k=1,38\cdot10^{-23} \text{ J/K}$.

- A) $2,5\cdot10^{25}$. B) $2,32\cdot10^{25}$.
C) $2\cdot10^{27}$. D) $2,32\cdot10^{27}$.

29. 8 V kuchlanishga ulangan reostatdagi tok kuchi $0,008 \text{ A}$ ga teng bo'ldi. Agar kuchlanishni 6 V gacha kamaytirib, reostat qarshiligi ni $2,5$ marta kamaytirsak, undagi tok kuchi qanday o'zgaradi?

- A) o'zgarmaydi. B) 7 mA ortadi.
C) $8/3 \text{ mA}$ kamayadi. D) 12 mA ortadi.

30. Bir atomli ideal gaz temperaturasi 10 K oshirilganda uning molekulalari o'rtacha kvadratik tezligi 100 dan 140 m/s ga yetgan. Molekulalar tezligi 200 dan 240 m/s gacha ortganda, temperatura qanchaga ortadi (K)?

- A) $18,3$. B) $18,7$. C) $19,1$. D) $19,3$.

31. Bir kondensatorning sig'imi C , energiyasi W , boshqasini $2C$ va $3W$. Agar ularning qutblari mos holda ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?

- A) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{2W}{C}}$. B) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{W}{C}(\sqrt{12}-\sqrt{2})}$.
C) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{12W}{C}}$. D) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{W}{C}(\sqrt{12}+\sqrt{2})}$.

32. Yashinining bir impulsining davom etish muddati 10^{-3} s , undagi zaryad 20 C , va kuchlanish 2 GV bo'lsa , bir impulsda qancha energiya ajraladi (J)?

- A) 10^{10} . B) $2\cdot10^{10}$. C) $3\cdot10^{10}$. D) $4\cdot10^{10}$.

33. Chastotasi 200 Hz bo'lgan tovush tebranishlarining bir davri davomida uzunligi 30 m bo'lgan elektromagnit to'lqinda necha marta tebranish yuz beradi?

- A) $2\cdot10^3$. B) $5\cdot10^3$. C) $2\cdot10^4$. D) $5\cdot10^4$.

34. Absolut sindirish ko'rsatkichi 3 ga teng bo'lgan muhitda yorug'lik qanday tezlik bilan tarqaladi (m/s)?

- A) 10^5 . B) 10^6 . C) 10^7 . D) 10^8 .

35. Ikkita bir xil ballonda bir xil temperaturali, massalari teng bo'lgan vodorod va kislorod gazlari bor. Ularning qaysi birining bosimi kattaroq va necha marta?

- A) vodorodniki, 2 marta.
B) vodorodniki, 8 marta.
C) vodorodniki, 16 marta.
D) kislorodniki, 16 marta.

36. $15\cdot10^6 \text{ Hz}$ chastotali fotonning energiyasini (J) aniqlang. $h=6,63\cdot10^{-34} \text{ J}\cdot\text{s}$.

- A) 10^{-26} . B) 10^{-24} . C) 10^{-23} . D) 10^{-22} .

1. Magnit maydonda magnit momenti $10 \text{ A} \cdot \text{m}^2$ bo'lgan va tekisligi induksiya chiziqlariga parallel joylashgan ramkaga $0,05 \text{ N} \cdot \text{m}$ aylantiruvchi moment ta'sir etadi. Shu maydonning induksiyasini toping (T).
 A) 10^{-3} . B) $0,5 \cdot 10^{-3}$.
 C) $5 \cdot 10^{-3}$. D) $2,5 \cdot 10^{-3}$.
2. Dvigatelning avtomobil joyidan qo'zg'alib, $7,5 \text{ m/s}$ tezlikka erishguncha bajargan ishi A_1 va tezlikni $7,5$ dan 15 m/s gacha oshirisha bajargan ishi A_2 orasida qanday munosabat o'rinni?
 A) $A_1=A_2$. B) $A_2=2A_1$.
 C) $A_2=3A_1$. D) $A_1=2A_2$.
3. C sig'imli ikki kondensator U va $2U$ kuchlanishgacha zaryadlangan. Ularning qutblari teskarli holda ulansa, bu kondensatorlar baterayasidagi zaryad qanday bo'ladi?
 A) $CU/2$. B) CU . C) $5CU/2$. D) $2CU$.
4. Yerga tomon uchib kelayotgan meteorning tezligi u Yerdan juda uzoqda bo'lgan paytda 2 km/s bo'lgan. U Yerga qanday tezlik bilan tushadi (km/s)? Havoning harakatga qarshilagini hisobga olmang. $R_{\text{Yer}}=6400 \text{ km}$, $GM=400000 \text{ km}^3/\text{s}^2$.
 A) $9,32$. B) $11,36$. C) $12,26$. D) $13,29$.
5. Ideal issiqlik dvigateli isitkichining harorati 423 K , sovitkichiniki esa 293 K . Agar ishchi jism isitkichdan 100 kJ issiqlik olgan bo'lsa, dvigatel qanday ish (kJ) bajargan?
 A) 28 . B) $30,7$. C) 35 . D) 40 .
6. Elektrolitik yo'l bilan bir xil massali aluminiy va mis olishda sarflanadigan elektr energiyalarni taqqoslang. Bunda aluminiy olishdagi kuchlanish misni tozalashdagidan 14 marta katta bo'ladi. $k_{\text{Al}}=0,093 \text{ mg/C}$, $k_{\text{Cu}}=0,33 \text{ mg/C}$.
 A) aluminiy uchun 5 marta kam.
 B) aluminiy uchun 50 marta kam.
 C) aluminiy uchun 50 marta ko'p.
 D) aluminiy uchun 88 marta ko'p.
7. Zanjirda elektr sig'im mavjudligi tufayli yuzaga keladigan qarshilik ... qarshilik deb ataladi.
 A) solishtirma.
 B) aktiv. C) sig'im. D) induktiv.
8. 40 va 30 N kuchlar orasidagi burchak 60° ga teng. Bu kuchlar yig'indisining modulini toping (N). A) 60 . B) $60,8$. C) $64,8$. D) 70 .
9. Daryo suvining tezligini o'lchash maqsadida suvgaga 90° ga egilgan nay tushirilganda, suv nayda daryo sat-higa nisbatan $h=30 \text{ cm}$ ko'tarildi. Suvning tezligi qanday (m/s)? $g=10 \text{ m/s}^2$.
 A) $\sqrt{3}$. B) $\sqrt{6}$. C) $2\sqrt{2}$. D) 6 .
10. Lazer nurining quvvatini 15% kamaytirish kerak. Buning uchun nurning qutblanish tekisligi bilan analizator qutplash tekisligi orasidagi burchak kosinusini qanday bo'lishi kerak?
 A) $0,22$. B) $0,39$. C) $0,82$. D) $0,92$.
11. Massasi 30 kg b o'lgan tinch turgan jisma bikrлиgi 3000 N/m b o'lgan prujina mahkamlangan. Uni o'zgarmas 5 cm/s tezlik bilan ch o'za boshlashdi. Agar ishalanish koefisienti $0,1$ ga teng b o'lsa, necha sekunddan so'ng jism joyidan qo'zg'aladi?
 A) $0,002$. B) $0,2$. C) 5 . D) 20 .
- 12*. Suv bug'inining zichligi $1,43 \text{ kg/m}^3$, uning molekulalarining o'rtacha kinetik energiyasi $10 \cdot 10^{-21} \text{ J}$. Bug'ning bosimini toping (kPa). $M=18 \text{ g/mol}$, $N_A=6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$.
 A) 180 . B) 200 . C) 225 . D) 319 .
13. Massasi 2 kg bo'lgan jism 1 m uzunlikdagi ipga bog'lanib, vertikal tekislikda 4 m/s tezlik bilan aylantirilmoxda. U traektoriyaning eng yuqori nuqtasidan o'tayotgan paytda ipning taranglik kuchi (N) qanday bo'ladi?
 A) 8 . B) 10 . C) 12 . D) 16 .
14. Yerdan ko'tarilishda samolyotning shamol yo'nalishida uchishi qulayroqmi, yoki unga qarshimi?
 A) shamol yo'nalishida.
 B) javob samolyot tuzilishiga bog'liq.
 C) shamol bo'lganda samolyot ucholmaydi.
 D) shamolga qarshi.
15. Elektr qarshiligi 100Ω bo'lgan simni chozib, uzunligi 60% ga oshirilsa, uning qarshiligi qanday bo'ladi (Ω)?
 A) 40 . B) 160 . C) 256 . D) o'zgarmaydi.
16. Po'latda tarqalayotgan tovush to'lqinlaring fazasi $\pi/2$ ga farq qiladigan eng yaqin nuqtalar orasidagi masofa $1,54 \text{ m}$ ga teng. Bu to'lqinlarning chastotasini toping (Hz). Tovushning po'latda tarqalish tezligi 5000 m/s .
 A) 784 . B) 812 . C) 844 . D) 920 .
17. Yorug'lik nuri havodan muhitga o'tganda qaytgan nur bilan o'tgan nur orasidagi burchak 90° ga teng bo'ldi. Nurning tushish burchagi 58° ga teng. Yorug'likning ikkinchi muhitdagi tezligini toping (m/s). $\operatorname{tg} 58^\circ=1,6$.
 A) $1,5 \cdot 10^8$. B) $1,52 \cdot 10^8$.
 C) $1,88 \cdot 10^8$. D) $2,33 \cdot 10^8$.
18. 2 va 1 kg massali silindrлar qo'zg'almas blok orqali vaznsiz ipga osilgan. Bunda birinchi silindrning 4% qismi suvgaga botganda muvozanat vujudga keldi. Silindrлarning zichligini aniqlang (kg/m^3).
 A) 20 . B) 40 . C) 80 . D) 100 .

19. Elektr lampochka yonganda undagi gazing harorati 27 dan 527°C gacha ko'tarilgan bo'lsa, bosimi qanday o'zgargan?

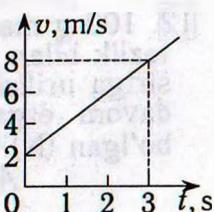
- A) 2,7 marta ortgan.
- B) 3,5 marta ortgan.
- C) 2,6 marta kamaygan.
- D) 4,4 marta kamaygan.

20*. Gorelkada 1 soatda 10 g vodorod yonadi. Sig'imi 10 l bo'lgan ballondagi 200 atm bosimli va 0°C temperaturali vodorod necha soatda yonib bo'ladi? $M=2$ g/mol. $R=8,31 \text{ J}/(\text{mol}\cdot\text{K})$.

- A) 18.
- B) 20.
- C) 30.
- D) 35.

21. Keltirilgan grafikdan foy-dalanib, jismning harakat tezlanishini toping (m/s^2).

- A) 1.
- B) 2.
- C) 3.
- D) 6.

22. Qarshiliklari 5 va 3Ω bo'lgan ikkita o't-kazgich ketma-ket ulangandagi umumiy qarshilik R_A ning ular parallel ulangandagi umumiy qarshilik R_B ga nisbati R_A/R_B ni toping.

- A) $25/6$.
- B) $64/15$.
- C) $81/20$.
- D) $121/28$.

23*. Optik kuchi 5 D bo'lgan lupaning optimal kattalashtirishi qanday? $L=25$ cm.

- A) 1,25.
- B) 1,5.
- C) 2.
- D) 2,25.

24. Toza kremniy moddasining yutilish spektri qanday? A) yutilish spektriga ega emas. B) uzluksiz. C) chiziqli. D) yo'l-yo'l.

25. $m=10$ kg massa va $v=500$ m/s tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/4$ massa va v tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'naliishiga tessari yo'naliishda uchib ketdi. Ikkinci bo'lak tezligi va snaryadning dastlabki tezligi orasidagi burchak kosinusini toping.

- A) -1.
- B) -0,65.
- C) 0,65.
- D) 1.

26. U kuchlanishgacha zaryadlangan C sig'imi li kondensator qoplamlari xuddi shunday, lekin zaryadlanmagan kondensator qoplamlariga ulansa, ulovchi o'tkazgichlarda qanday miqdorda issiqlik ajraladi?

- A) $CU^2/16$.
- B) $CU^2/8$.
- C) $CU^2/4$.
- D) $CU^2/2$.

27. Induktivligi $0,4$ H va ko'ndalang kesim yuzi 10 cm^2 bo'lgan 100 o'ramli uzun solenoiddan $0,5$ A tok o'tmoqda. Solenoiddagi magnit maydon induksiyasini toping (T).

- A) 2.
- B) 2,5.
- C) 3.
- D) 4.

28. Elektr zanjirida lampaga parallel ulangan voltmetr 3 V ni ko'sratmoqda. Tok 24 J ish bajarishi uchun lampadan nechta elektron o'tishi kerak? $e=1,6\cdot10^{-19} \text{ C}$.

- A) $5\cdot10^{18}$.
- B) $5\cdot10^{19}$.
- C) $5\cdot10^{20}$.
- D) $5\cdot10^{29}$.

29*. Kamida 830 km/s tezlikka ega bo'lgan erkin elektronlar seziydan chiqqa oladi. Seziy uchun chiqish ishini toping (eV). $m_e=9,11\cdot10^{-31} \text{ kg}$, $e=1,60\cdot10^{-19} \text{ C}$.

- A) 1,78.
- B) 1,96.
- C) 3,13.
- D) 6,13.

30. Poezd tormozlana boshlagan paytdan $2/3$ min vaqt o'tgach, $0,4$ km masofani o'tib to'xtadi. Harakatni tekis o'zgaruvchan deb hisoblab, poezdning boshlang'ich tezligini (m/s) va tormozlanish tezlanishini (m/s^2) toping.

- A) 20; -0,5.
- B) 22; -0,5.
- C) 26; -0,2.
- D) 26; -0,4.

31. Bir kondensatorning zaryadi q , energiyasi W , ikkinchisini mos ravishda $2q$ va $3W$. Ularning qutblari mos holda ulansa, bu kondensatorlar batareyasining zaryadi qanday bo'ladi?

- A) q .
- B) $3q$.
- C) $4q$.
- D) $5q$.

32. Tezligi $2,985\cdot10^8$ m/s bo'lgan π -mezon paydo bo'lganidan parchalanguncha 75 m masofani o'tadi. π -mezonning xususiy yashash vaqtini aniqlang (ns).

- A) 15.
- B) 20.
- C) 25.
- D) 30.

33. O'zgaruvchan tok manbaiga induktivligi 42 mH bo'lgan g'altak ulangan. Zanjirdagi tok kuchi $i=1,41\sin 100t$ qonun bo'yicha o'zgaradi. G'altakdagi kuchlanishning samarador qiymatini toping (V).

- A) 1,41.
- B) 2,82.
- C) 4,2.
- D) 5,92.

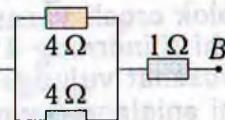
34. 400 K temperatura va $83,1$ kPa bosimda $0,25$ mol ideal gazning hajmi (m^3) qanday bo'ladi? $R=8,31 \text{ J}/(\text{mol}\cdot\text{K})$.

- A) 0,001.
- B) 0,01.
- C) 0,02.
- D) 0,2.

35. Ikkita bir xil ballonda bir xil temperaturali, massalari teng bo'lgan vodorod va kislород gazlari bor. Ularning qaysi birining bosimi kattaroq va necha marta?

- A) vodorodniki, 2 marta.
- B) vodorodniki, 8 marta.
- C) vodorodniki, 16 marta.
- D) kislорodniki, 16 marta.

36. Rasmida tasvirlangan elektr zanjirning A va B nuqtalari orasidagi umumiy qarshilikni toping (Ω). A) 1. B) 3. C) 4. D) 6.

1. 120 m balandlikdan 10 m/s boslang'ich tezlik bilan tik pastga otilgan jismning yerga tushish vaqtini (s) va oxirgi tezligini (m/s) toping. $g=10 \text{ m/s}^2$.

A) 3; 40. B) 3; 50. C) 4; 50. D) 4; 60.

2. Idishdagi gazning bosimi 200 kPa, harorati 127°C edi. Gazning yarmi chiqarib yuborilganidan so'ng harorat 50°C pasaydi. Bosim qanday bo'lib qolgan (kPa)?

A) 60. B) 80. C) 87,5. D) 870.

3. Diodning katodi va anodi orasidagi masofa 0,01 m ga teng. Anod kuchlanishi 440 V bo'lganda elektron katoddan anodga qancha vaqtida (ns) yetib boradi? Harakat tejis tezlanuvchan. $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$, $m_e=9,1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$.

A) 1,6. B) 2. C) 2,5. D) 3.

4. 293 K temperaturada vodorod molekulasi ning o'rtacha kvadratik impulsini toping ($\text{kg}\cdot\text{m/s}$). $M=2 \text{ g/mol}$, $N_A=6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$, $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.

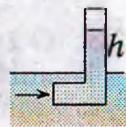
A) $6,3 \cdot 10^{-22}$. B) $6,3 \cdot 10^{-23}$. C) $6,3 \cdot 10^{-24}$. D) $6,3 \cdot 10^{-25}$.

5. Dastlab tinch turgan 6 kg massali jism 3 N doimiy kuch ta'sirida tezlashmoqda. Bu kuch 2 minut davomida bajargan ishni toping (kJ).

A) 6,07. B) 10,8. C) 15,8. D) 24,3.

6. Daryo suvining tezligini o'lchash maqsadida suvgaga 90° ga egilgan nay tushirilganda, suv nayda daryo satiga nisbatan $h=30 \text{ cm}$ ko'tarildi. Suvning tezligi qanday (m/s)? $g=10 \text{ m/s}^2$.

A) $\sqrt{3}$. B) $\sqrt{6}$. C) $2\sqrt{2}$. D) 6.

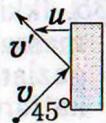

7. Moddiy nuqtaning harakat tenglamalari $x=7+4t$ va $y=5+3t$ ko'rinishda bo'lsa, u dastlabki 2 s da qanchaga ko'chadi (m)?

A) 10. B) 13. C) 14. D) 19.

8. $v=12\sqrt{2} \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan kichik sharcha $u=8,9 \text{ m/s}$ tezlik bilan kelayotgan og'ir plitadan elastik qaytadi. Tezliklar nisbati v'/v ni toping.

A) 1,53. B) 1,89. C) 2,75. D) 2,8.

9. 2 va 1 kg massali silindrler qo'zg'almas blok orqali vaznsiz ipga osilgan. Bunda birinchi silindrning 4% qismi suvgaga botganda muvozanat vujudga keldi. Silindrлarning zichligi aniqlang (kg/m^3).

A) 20. B) 40. C) 80. D) 100.

10. 12 ayl/min chastota bilan aylanayotgan gorizontol diskda aylanish o'qidan 0,3 m masofada 0,25 kg massali shayba yotibdi. Ular orasidagi ishqalanish koefisienti 0,25 ga teng. Shaybag'a ta'sir etuvchi ishqalanish kuchini toping (N).

A) 0,05. B) 0,12. C) 0,24. D) 0,62.

11. Radiyning yarim yemirilish davri 1600 yil. Qancha vaqt dan so'ng (yil) yemirilmagan atomlar soni 4 marta kamayadi?

A) 400. B) 1600. C) 3200. D) 6400.

12. 100 g massali jism 4 m balandlikdan 2 m/s tezlik bilan gorizontol otildi. Agar gorizontol sirtga urilish mutlaq noelastik bo'lib, 0,01 s davom etgan bo'lsa, urilish kuchi qanday bo'lgan (N)?

A) 0,09. B) 0,18. C) 9. D) 90.

13. 10 cm uzunlikdagi prujina 0,5 kg yuk osilganda 2 cm cho'zildi. Prujinaning potensial energiyasini toping (J).

A) 0,05. B) 0,1. C) 0,5. D) 5.

14. Qanday temperaturada (K) vodorod molekulalarining o'rtacha kvadratik tezligi 2 km/s bo'ladi? $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$, $M=2 \text{ g/mol}$.

A) 273. B) 300. C) 321. D) 350.

15. Elektr lampa ballonida 100 W, 220 V degan yozuv bot. Cho'g'lanish tolasining sovuq holdagi (0°C) qarshiliginj o'lchash uchun lampaga 2 V kuchlanish berilganda tok kuchi 54 mA bo'ldi. Tolaning cho'g'lanish temperaturasini toping ($^\circ\text{C}$). $\alpha=0,0048 \text{ K}^{-1}$.

A) 514. B) 1514. C) 2514. D) 3514.

16. Absolut sindirish ko'rsatkichi 1,6 bo'lgan shishadan sirtining egrilik radiusi 18 cm bo'lgan yassi-qavariq yupqa linza yasaldi. Uning yassi sirtiga tik tushayotgan parallel nurlar dastasi undan qanday masofada (cm) yig'iladi? A) 9. B) 18. C) 30. D) 36.

17*. 1,5 t massali avtomobil 36 km/h tezlik bilan harakatlanib, tormozlangach 40 m o'tib to'xtadi. Ishqalanish kuchi bajargan ishni (kJ) toping.

A) -500. B) -75. C) -50. D) -2,5.

18. 8 V kuchlanishga ulangan reostatdagi tok kuchi 0,008 A ga teng bo'ldi. Agar kuchlanishni 6 V gacha kamaytirib, reostat qarshiligi 2,5 marta kamaytirsak, undagi tok kuchi qanday o'zgaradi?

A) o'zgarmaydi. B) 7 mA ortadi. C) $8/3 \text{ mA}$ kamayadi. D) 12 mA ortadi.

19. G'altak orqali o'zgaruvchan tok o'tmoqda. Tokning o'zgarish davri $3,14$ ms ga, g'altak hosil qilayotgan magnit induksiya oqimining maksimal qiymati esa 3 mWb ga teng. Agar tok kuchining o'zgarish qonuni o'zgarmasdan g'altakdagi o'ramlar soni 2 marta oshirilsa, g'altakda hosil bo'lувчи o'zinduksiya EYK ning maksimal qiymati qanday (V) bo'ladi?
- A) 6,28. B) 12. C) 18,84. D) 22.
20. Induksiyasi 4 T bo'lган bir jinsli magnit maydonga induksiya vektoriga 60° burchak ostida 100 m/s tezlik bilan uchib kirgan zara spiral traektoriya bo'ylab harakat qiladi. Uning massasi $0,4 \text{ mg}$, zaryadi $50 \mu\text{C}$. Spiral qadamining uzunligini (cm) toping.
- A) 25. B) 31,4. C) 50. D) 62,8.
21. Elektron atomni ionlashi uchun kamida qanday tezlikka (Mm/s) ega bo'lishi kerak? Atomning ionlanish energiyasi $0,392 \cdot 10^{-17} \text{ J}$. $m_e = 9,1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$.
- A) 2,94. B) 3,22. C) 3,37. D) 29,4.
22. Bikrligi 980 N/m bo'lган rezina shnurga osilgan $4,9 \text{ N}$ og'irlikdagi yuk 2 m/s^2 tezlanish bilan ko'tarilayotgan bo'lsa, shnur qanchaga (mm) uzayadi? $g = 9,8 \text{ m/s}^2$.
- A) 0,62. B) 5,9. C) 6,02. D) 6,4.
23. Induksiyasi $0,05 \text{ T}$ bo'lган bir jinsli magnit maydonga maydon chiziqlariga tik ravishda $2 \cdot 10^6 \text{ m/s}$ tezlikda uchib kirgan elektronga maydon tomonidan qanday kuch ta'sir qiladi (N)? $e = 1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.
- A) $1,6 \cdot 10^{-12}$. B) $1,6 \cdot 10^{-14}$.
C) $1,6 \cdot 10^{-15}$. D) $1,6 \cdot 10^{-19}$.
24. Zaryadlangan yassi havo kondensatori qoplamlaridagi zaryadning sirt zichligi 4 marta orttirilib, qoplamlar orasi dielektrik singdiruvchanligi 4 ga teng bo'lган modda bilan to'ldirilsa, elektr maydon energiyasi zichligi qanday o'zgaradi.
- A) o'zgarmaydi. B) 2 marta ortadi.
C) 4 marta ortadi. D) 8 marta ortadi.
25. Quvvati 100 W bo'lган yorug'lik manbai 1 s da $5 \cdot 10^{20}$ ta foton chiqaradi. Nurlanishing o'rtacha to'lqin uzunligini toping (μm). $h = 6,63 \cdot 10^{-34} \text{ J}\cdot\text{s}$.
- A) 0,2. B) 0,26. C) 0,29. D) 0,99.
26. C sig'imli kondensator q zaryad bilan, $2C$ sig'imli kondensator esa $3q$ zaryad bilan zaryadlangan. Bu kondensatorlarning qutblari teskari holda ulansa, sistemaning elektr energiyasi qanchaga kamayadi?
- A) $q^2/2C$. B) $13q^2/12C$.
C) $7q^2/4C$. D) $25q^2/12C$.
27. Fokus masofasi 10 cm bo'lган ikkiyoqlama botiq linzadan 15 cm uzoqlikda turgan jismning tasviri o'lchami 4 cm ga teng. Jismning o'lchamini toping (cm).
- A) 2. B) 8. C) 10. D) 12.
28. C sig'imli kondensator U kuchlanishgacha zaryadlangan. Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmagan kondensatorga ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?
- A) $U/12$. B) $U/6$. C) $U/3$. D) $U/2$.
29. 1 mol bir atomli gaz o'zgarmas hajmda 9°C gacha isitildi. Bunda gaz bosimi uch marta ortgan bo'lsa, gazga qancha issiqlik miqdori (J) berilgan?
- A) 840. B) 1551. C) 2343. D) 3490.
30. Bir atomli ideal gaz temperaturasi 10 K oshirilganda uning molekulalari o'rtacha kvadratik tezligi 100 dan 120 m/s ga yetgan. Molekulalar tezligi 200 dan 500 m/s gacha ortganda, temperatura qanchaga ortadi (K)?
- A) 477. B) 480. C) 490. D) 495.
31. O'zgarmas tok manbaiga ulangan $4 \mu\text{F}$ sig'imli kondensatorga parallel ulangan voltmetr 12 V kuchlanishni ko'rsatdi. Agar bu kondensatorga $8 \mu\text{F}$ sig'imli boshqa kondensator ketma-ket ulansa, voltmetr qanday kuchlanishni ko'rsatadi (V)?
- A) 4. B) 6. C) 8. D) 9.
32. 36 km/h tezlik bilan gorizontal otilgan jismning uchish uzoqligi otilish balandligiga teng bo'lsa, u qanday balandlikdan (m) otilgan? $g = 10 \text{ m/s}^2$.
- A) 15. B) 17. C) 20. D) 25.
33. Neon lampa ballonidagi neonning bosimi 5000 Pa , zichligi 50 g/m^3 bo'lsa, harorati qanday bo'ladi (K)? $R = 8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$, $M = 20 \text{ g/mol}$.
- A) 210. B) 220. C) 230. D) 241.
34. Qisqa tutashuv toki 5 A , EYK 10 V bo'lган manba bilan qisqa tutashuv toki 4 A , EYK 8 V bo'lган manba qutblari mos holda ulanib, batareya hosil qilindi va unga 8Ω qarshilikli rezistor ulandi. Rezistordagi kuchlanishni toping (V).
- A) 8. B) 9. C) 10. D) 18.
35. Yorug'lik vakuumda 44 cm yo'l o'tadigan vaqtida biror suyuqlikda 11 cm yo'l o'tadi. Shu suyuqlikning dielektrik singdiruvchanligini baholang. A) 2. B) 4. C) 16. D) 32.
36. Sim ramka bir jinsli magnit maydonda aylantirilganda uni kesib o'tuvchi induksiya oqimi vaqt bo'yicha $\Phi = 10^{-2} \cos 10\pi t$ qonunga asosan o'zgaradi. Ramkaning aylanish chastotasini toping (Hz).
- A) 4. B) 5. C) 6. D) 10π .

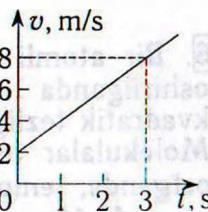
- 1.** Elektr tokini o'tkazmaydigan yengil ipga zaryadlangan metall sharcha osildi. Agar sharcha tebranma harakatga keltirilsa, uning atrofida qanday maydonlar hosil bo'ladi:
 1) o'zgarmas elektr maydon; 2) o'zgaruvchan elektr maydon; 3) o'zgarmas magnit maydon; 2) o'zgaruvchan magnit maydon;
 5) gravitatsion maydon?
 A) 1, 5. B) 1, 3, 5. C) 2, 4, 5. D) 1, 2, 3, 4, 5.
- 2.** Quvvati 100 W bo'lgan yorug'lik manbai 1 s da $5 \cdot 10^{20}$ ta foton chiqaradi. Nurlanishning o'rtacha to'lqin uzunligini toping (μm).
 $h=6,63 \cdot 10^{-34} \text{ J}\cdot\text{s}$.
 A) 0,2. B) 0,26. C) 0,29. D) 0,99.
- 3.** 273 K temperaturali muz bo'lagi qanday balandlikdan (km) erkin tushib yerga urilganda to'la erib ketadi? Urilish natijasida hosil bo'lgan issiqlikning yarmi muzga beriladi deb hisoblang. $\lambda=330 \text{ kJ/kg}$, $g=10 \text{ m/s}^2$.
 A) 33. B) 66. C) 99. D) 153.
- 4.** $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/4$ massa va $2v$ tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga teskari yo'nalishda uchib ketdi. Ikkinchisi bo'lak tezligi va snaryadning dastlabki tezligi orasidagi burchak kosinusini toping.
 A) -1. B) -0,65. C) 0,65. D) 1.
- 5.** Chang'ichi harakat vaqtining birinchi yarmida 10 m/s tezlik bilan, ikkinchi yarmida esa 15 m/s tezlik bilan harakatlandi. Uning o'rtacha tezligini toping (m/s).
 A) 12. B) 12,5. C) 25. D) 25,5.
- 6.** Tebranma harakatda siklik chastota nima?
 A) bitta tebranish vaqt. B) 1 sekundagi tebranishlar soni.
 C) π sekundagi tebranishlar soni.
 D) 2π sekundagi tebranishlar soni.
- 7.** Bir atomli ideal gaz temperaturasi 10 K oshirilganda uning molekulalari o'rtacha kvadratik tezligi 100 dan 150 m/s ga yetgan. Molekulalar tezligi 200 dan 250 m/s gacha ortganda, temperatura qanchaga ortadi (K)?
 A) 18. B) 18,5. C) 18,7. D) 18,9.
- 8.** Sim ramka bir jinsli magnit maydonda aylantirilganda uni kesib o'tuvchi induksiya oqimi vaqt bo'yicha $\Phi=10^{-2} \cos 10\pi t$ qonunga asosan o'zgaradi. Ramkaning aylanish chastotasini toping (Hz).
 A) 4. B) 5. C) 6. D) 10π .
- 9.** Yerdan ko'tarilishda samolyotning shamol yo'nalishida uchishi qulayroqmi, yoki unga qarshimi?
 A) shamol yo'nalishida.
 B) javob samolyot tuzilishiga bog'liq.
 C) shamol bo'lganda samolyot ucholmaydi.
 D) shamolga qarshi.
- 10.** Yerga tomon uchib kelayotgan meteoring tezligi u Yerdan juda uzoqda bo'lgan paytda 2 km/s bo'lgan. U Yerga qanday tezlik bilan tushadi (km/s)? Havoning harakatga qarshili-gini hisobga olmang. $R_{\text{Yer}}=6400 \text{ km}$, $GM=400000 \text{ km}^3/\text{s}^2$.
 A) 9,32. B) 11,36. C) 12,26. D) 13,29.
- 11.** 2 va 1 kg massali silindrler qo'zg'almas blok orqali vaznsiz ipga osilgan. Bunda birinchi silindrning 2% qismi suvg'a botganda muvozanat vujudga keldi. Silindrлarning zichli-gini aniqlang (kg/m^3).
 A) 20. B) 40. C) 80. D) 100.
- 12.** Uzunligi 10 cm bo'lgan prujinaga $0,4 \text{ kg}$ massali yuk osilganida u 1 cm ga uzaydi. Prujinaning bikrligni aniqlang (N/m). $g=10 \text{ m/s}^2$.
 A) 40. B) 360. C) 400. D) 440.
- 13.** EYKi $1,1 \text{ V}$ bo'lgan elementga 2Ω qarshilikli o'tkazgich ulansa, tok kuchi $0,5 \text{ A}$ bo'ladi. Elementning qisqa tutashuv tokini toping (A).
 A) 5. B) 5,5. C) 6. D) 7.
- 14.** Tezligi $2,985 \cdot 10^8 \text{ m/s}$ bo'lgan π -mezon paydo bo'lgandan parchalanguncha 75 m masofani uchib o'tadi. Uning xususiy yashash vaqtini toping (ns).
 A) 15. B) 20. C) 25. D) 30.
- 15.** Liftga osilgan matematik mayatnikning tebranish davri 2 marta ortishi uchun lift qanday tezlanish bilan va qaysi tarafga harakatlanishi kerak?
 A) $g/4$, pastga. B) $g/4$, yuqoriga.
 C) $3g/4$, pastga. D) $3g/4$, yuqoriga.
- 16.** Hajmi $5 \times 4 \times 3,5 \text{ m}^3$ bo'lgan xonadagi havo 10^5 Pa o'zgarmas bosimda 7 dan 27°C gacha isitilgan bo'lsa, havoning kengayishida qanday (kJ) ish bajarilgan?
 A) 14. B) 75. C) 406. D) 500.
- 17.** Sig'imi $20 \cdot 10^{-6} \text{ F}$ bo'lgan kondensator ordagi kuchlanish 220 V. Uning elektr maydon energiyasini toping (mJ).
 A) 4,84. B) 48,4. C) 484. D) 848.

- [18].** Qarshiliklari 5 va 3 Ω bo'lgan ikkita o't-kazgich ketma-ket ulangandagi umumiy qarshilik R_A ning ular parallel ulangandagi umumiy qarshilik R_B ga nisbati R_A/R_B ni toping.
- A) 25/6. B) 64/15. C) 81/20. D) 121/28.
- [19].** Absolut sindirish ko'rsatkichi 3 ga teng bo'lgan muhitda yorug'lik qanday tezlik bilan tarqaladi (m/s)?
- A) 10^5 . B) 10^6 . C) 10^7 . D) 10^8 .
- [20].** 20 K ga izobarik isitilganda 0,56 kg azot gazi qanday (kJ) ish bajaradi? $M=28$ g/mol, $R=8,3$ J/(mol·K).
- A) 3,12. B) 3,32. C) 5,00. D) 5,12.
- [21].** Tebranishlar konturidagi erkin elektromagnit tebranishlar davri 100 ns ga teng. Kontur g'altaginining induktivligi 5 μH bo'lsa, kondensator sig'imi qanday (pF)?
- A) 0,5. B) 10. C) 50. D) 100.
- [22].** Vodorod atomida elektronning bir statsionar holatdan boshqa statsionar holatga o'tishida chastotasi $4,57 \cdot 10^{14}$ Hz bo'lgan yorug'lik chiqdi. Bunda vodorod atomining energiyasi qanchaga kamaygan (eV)? $\hbar=4,14 \cdot 10^{-15}$ eV·s.
- A) 1,45. B) 1,6. C) 1,89. D) 3,03.
- [23].** Massasi 8 kg, hajmi 10 l bo'lgan tarvuz suvgaga tushib ketsa, hajmining qanday qismi suvgaga botadi?
- A) 0,25. B) 0,5. C) 0,6. D) 0,8.
- [24].** Lazer nurining quvvatini 45% kamaytirish kerak. Buning uchun nurning qutblanish tekisligi bilan analizator qutlash tekisligi orasidagi burchak sinusi qanday bo'lishi kerak?
- A) 0,22. B) 0,67. C) 0,74. D) 0,83.
- [25].** Daraxtning 100 m masofadan olingan surati negativda 12 mm bo'lgan. Ob'ektivning fokus masofasi 5 cm bo'lsa, daraxtning haqiqiy balandligi qanday (m)?
- A) 24. B) 26. C) 30. D) 32.
- [26].** Idishdagi gazning bosimi 200 kPa, harorati $127^\circ C$ edi. Gazning yarmi chiqarib yuborilganidan so'ng harorat $50^\circ C$ pasaydi. Bosim qanday bo'lib qolgan (kPa)?
- A) 60. B) 80. C) 87,5. D) 870.
- [27].** 10 μF sig'imli ikki kondensator 5 va 10 μC zaryadga ega. Ularning qutblari teskari holda ulansa, ulardagagi kuchlanish qanday bo'ladi (V)?
- A) 1/4. B) 4/5. C) 5/6. D) 4/3.
- [28].** C sig'imli ikki kondensator U va $2U$ kuchlanishgacha zaryadlangan. Ularning qutblari teskari holda ulansa, bu kondensatorlar batareyasidagi zaryad qanday bo'ladi?
- A) $CU/2$. B) CU . C) $5CU/2$. D) $2CU$.
- [29].** Elektr zanjirdagi iste'molchiga 10 V kuchlanish berilganda undagi tok kuchi 0,5 A bo'ladi. Shu iste'molchidagi tok kuchi 1 A ga yetishi uchun unga qanday kuchlanish (V) berish kerak?
- A) 5. B) 10. C) 15. D) 20.
- [30].** 8 V kuchlanishga ulangan reostatdagi tok kuchi 0,008 A ga teng bo'ldi. Agar kuchlanishni 6 V gacha kamaytirib, reostat qarshilagini 2,5 marta kamaytirsak, undagi tok kuchi qanday o'zgaradi?
- A) o'zgarmaydi. B) 7 mA ortadi. C) $8/3$ mA kamayadi. D) 12 mA ortadi.
- [31].** Sig'imi 0,1 mF bo'lgan va 1200 V kuchlanishgacha zaryadlangan kondensatorni razryadlashda unga ulangan simda qancha issiqlik miqdori ajraladi (J)?
- A) 45. B) 63. C) 72. D) 84.
- [32].** Gorizontal stol sirtida yotgan 12 kg masali g'o'lani sirt bo'ylab 0,5 m masofaga surishda 12 J ish bajarildi. Ishqalanish koeffisientini toping. $g=10$ m/s².
- A) 0,1. B) 0,2. C) 0,3. D) 0,4.
- [33].** 40 va 30 N kuchlar orasidagi burchak 60° ga teng. Bu kuchlar yig'indisining modulini toping (N).
- A) 60. B) 60,8. C) 64,8. D) 70.
- [34].** Sun'iy yo'ldoshning aylanish davri 8 marta ortsa, uning chiziqli tezligi qanday o'zgaradi?
- A) 2 marta kamayadi. B) 2 marta ortadi. C) 4 marta kamayadi. D) 8 marta ortadi.
- [35].** Yersted tajribada nimani aniqlagan?
- A) magnit maydon yo'nalishini. B) magnit maydon kattaligini. C) parallel tolklarning o'zaro ta'sirini. D) tokli o'tkazgich magnit maydonining magnit strelkaga ta'sirini.
- [36*].** Suv bug'ining zichligi $1,43$ kg/m³, uning molekulalarining o'rtacha kinetik energiyasi $10 \cdot 10^{-21}$ J. Bug'ning bosimini toping (kPa). $M=18$ g/mol, $N_A=6,02 \cdot 10^{23}$ mol⁻¹.
- A) 180. B) 200. C) 225. D) 319.

- [1]. $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/2$ massa va $2v$ tezlikka ega bo'lgan birlinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga $3\pi/4$ burchak ostida uchib ketdi. Ikkinchini bo'lakning impulsi snaryadning dastlabki impulsidan necha marta katta?
- A) 1,4. B) 1,85. C) 3,28. D) 4,51.
- [2]. Tezligi $2,985 \cdot 10^8 \text{ m/s}$ bo'lgan π -mezon paydo bo'lgandan parchalanguncha 75 m masofani uchib o'tadi. Uning xususiy yashash vaqtini toping (ns).
- A) 15. B) 20. C) 25. D) 30.
- [3]. Elektr zanjirida lampaga parallel ulangan voltmetr 3 V ni ko'rsatmoqda. Tok 24 J ish bajarishi uchun lampadan nechta elektron o'tishi kerak? $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.
- A) $5 \cdot 10^{18}$. B) $5 \cdot 10^{19}$. C) $5 \cdot 10^{20}$. D) $5 \cdot 10^{29}$.
- [4]. Elektr lampa ballonida 100 W , 220 V degan yozuv bor. Cho'g'lanish tolasining sovuq holdagi (0°C) qarshiligini o'lchash uchun lampaga 2 V kuchlanish berilganda tok kuchi 54 mA bo'ldi. Tolaning cho'g'lanish temperaturasini toping ($^\circ\text{C}$). $\alpha=0,0048 \text{ K}^{-1}$.
- A) 514. B) 1514. C) 2514. D) 3514.
- [5]. O'zgaruvchan tok manbaiga induktivligi 34 mH bo'lgan g'altak ulangan. Zanjirdagi tok kuchi $i=1,41 \sin 100t$ qonun bo'yicha o'zgaradi. G'altakdagi kuchlanishning samarador qiymatini toping (V).
- A) 1,41. B) 2,82. C) 3,4. D) 4,8.
- [6]. Bosimning Xalqaro birliklar sistemasidagi birligini ko'rsating.
- A) N/m . B) $N \cdot s$. C) N/s . D) N/m^2 .
- [7]. Elektr plitaning quvvati $0,8 \text{ kW}$. Agar uning spiralidan 5 A tok o'tayotgan bo'lsa, spiralning qarshiligi qanday (Ω)?
- A) 32. B) 35. C) 40. D) 43.
- [8]. C sig'imli kondensator U kuchlanishgacha, $2C$ sig'imli kondensator esa $3U$ kuchlanishgacha zaryadlangan. Bu kondensatorlarning qutblari teskari holda ulansa, sistemaning elektr energiyasi qanchaga kamayadi?
- A) $3CU^2/4$. B) $4CU^2/3$.
C) $16CU^2/3$. D) $9CU^2/4$.
- [9]. Jism dastlab 2 s davomida 5 m/s tezlik bilan tekis, so'ngra 4 s davomida $1,5 \text{ m/s}^2$ tezlanish bilan harakatlandi. U qanday yo'l o'tgan (m)?
- A) 24. B) 42. C) 46. D) 48.
- [10]. Induksiyasi $0,05 \text{ T}$ bo'lgan bir jinsli magnit maydonga maydon chiziqlariga tik ravishda $2 \cdot 10^6 \text{ m/s}$ tezlikda uchib kirgan elektronga maydon tomonidan qanday kuch ta'sir qiladi (N)? $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.
- A) $1,6 \cdot 10^{-12}$. B) $1,6 \cdot 10^{-14}$.
C) $1,6 \cdot 10^{-15}$. D) $1,6 \cdot 10^{-19}$.
- [11]. Jismning tezligini O dan v gacha va v dan $3v$ gacha oshirish uchun bajarilishi kerak bo'ladigan A_1 va A_2 ishlarni taqqoslang.
- A) $A_2=A_1$. B) $A_2=6A_1$.
C) $A_2=8A_1$. D) $A_2=9A_1$.
- [12]. Sindirish ko'rsatkichi $1,56 \text{ bo'lgan}$ shisha dan sirtlarining qavariqligi bir xil, optik kuichi 8 D bo'lgan linza tayyorlashda sirtlarining egrilik radiusini qanday (m) qilib olish kerak?
- A) 0,014. B) 0,028. C) 0,14. D) 0,28.
- [13]. Elektr lampochka yonganda undagi gazing harorati 27 dan 527°C gacha ko'tarilgan bo'lsa, bosimi qanday o'zgargan?
- A) 2,7 marta ortgan.
B) 3,5 marta ortgan.
C) 2,6 marta kamaygan.
D) 4,4 marta kamaygan.
- [14]. Dvigatelning avtomobil joyidan qo'zg'alib, $7,5 \text{ m/s}$ tezlikka erishguncha bajargan ishi A_1 va tezlikni $7,5$ dan 15 m/s gacha oshirishda bajargan ishi A_2 orasida qanday munosabat o'rini?
- A) $A_1=A_2$. B) $A_2=2A_1$.
C) $A_2=3A_1$. D) $A_1=2A_2$.
- [15]. Induksiyasi 4 T bo'lgan bir jinsli magnit maydonga induksiya vektoriga 60° burchak ostida 100 m/s tezlik bilan uchib kirgan zarra spiral traektoriya bo'ylab harakat qiladi. Uning massasi $0,4 \text{ mg}$, zaryadi $50 \mu\text{C}$. Spiral qadamining uzunligini (cm) toping.
- A) 25. B) 31,4. C) 50. D) 62,8.
- [16]. Katta tezlik bilan harakatlanayotgan jismning massasi tinchlikdagi massasiga nisbatan 10% ga oshgan bo'lsa, uning zichligi qanday o'zgargan?
- A) 10% oshgan. B) 10% kamaygan.
C) 21% oshgan. D) 21% kamaygan.
- [17]. 2 A tok hosil qilish uchun qarshiligi $3,4 \Omega$ bo'lgan mis simning uchlariga qanday kuchlanish (V) qo'yish kerak? Simning ko'ndalang kesim yuzini $0,25 \text{ mm}^2$ deb hisoblab, uning uzunligini toping (m). $\rho=1,7 \cdot 10^{-8} \Omega \cdot \text{m}$.
- A) 3,4; 25. B) 6,8; 50.
C) 25; 3,4. D) 100; 6,8.

- 18.** Gorelkada 1 soatda 10 g vodorod yonadi. Sig'imi 10 l bo'lgan ballondagi 200 atm bosimli va 0°C temperaturali vodorod necha soatda yonib bo'ladi? $M=2$ g/mol. $R=8,31$ J/(mol·K). A) 18. B) 20. C) 30. D) 35.
- 19.** Yo'lning gorizontal qismida 36 km/h tezlikda borayotgan tramvayga keskin tormoz berildi. U to'xtaguncha qanday masofaga (m) sirpanib boradi? $\mu=0,2$, $g=9,8$ m/s². A) 25,5. B) 25,9. C) 26,2. D) 26,6.
- 20.** Ikki kondensatordagи zaryadlar q va $3q$ ga, kuchlanishlar mos ravishda U va $4U$ ga teng. Ularning qutblari teskari holda ulansa, hosil bo'lgan kondensatorlar batareyasining zaryadi qanday bo'ladi? A) $3q/2$. B) $2q$. C) $5q/2$. D) $4q$.
- 21.** Arqon ko'pi bilan 12 kg yukni ko'tara ola-di. Shu arqon yordamida ko'pi bilan qanday massali (kg) yukni 5 m/s² tezlanish bilan ko'tarish mumkin? $g=10$ m/s². A) 6. B) 8. C) 12. D) 15.
- 22.** Hajmi $5 \times 4 \times 3,5$ m³ bo'lgan xonadagi havo 10^5 Pa o'zgarmas bosimda 7 dan 27°C gacha isitilgan bo'lsa, havoning kengayishida qanday (kJ) ish bajarilgan? A) 14. B) 75. C) 406. D) 500.
- 23.** Metallarning temperaturasi pasaytirilsa, ularning elektr o'tkazuvchanligi qanday o'zgaradi? A) kamayadi. B) ortadi. C) o'zgarmaydi. D) aniqlab bo'lmaydi.
- 24.** Quyidagi o'lchov birliklarining qaysilari Xalqaro birliklar sistemasi (XBS) ning asosiy birliklariga mansub: 1) genri (H); 2) kilogramm (kg); 3) amper (A); 4) sekund (s); 5) kelvin (K); 6) m/s; 7) nyuton (N); 8) joul (J); 9) metr (m)? A) 1,2,3. B) 3,4,5. C) 2,6,7,9. D) 2,3,4,5,9.
- 25.** Suv toza kapillar naychada 0,028 m ga ko'tarildi. Naychaning ichki diametrini aniqlang (mm). Suvning sirt taranglik koeffisientini 0,07 N/m ga teng deb hisoblang. $g=10$ m/s². A) 0,2. B) 0,7. C) 1. D) 2.
- 26.** Daraxtning 100 m masofadan olingan surati negativda 12 mm bo'lgan. Ob'ektivning fokus masofasi 5 cm bo'lsa, daraxtning haqiqiy balandligi qanday (m)? A) 24. B) 26. C) 30. D) 32.
- 27.** Yassi kondensatorning qoplamlariga domiy kuchlanish berilganda, ular orasidan uchib o'tayotgan elektron qanday traektoriya chizadi? A) sinusoida. B) parabola. C) vintsimon chiziq. D) to'g'ri chiziq.
- 28.** Eni 35 cm, bo'yi 45 cm va balandligi 50 cm bo'lgan akvariumdagi suvning idish tubiga beradigan bosimini toping (Pa). $g=9,8$ m/s². A) 1000. B) 4900. C) 40000. D) 50000.
- 29.** 7 kg massali jismni 3 m balandlikka qanday tezlanish (m/s²) bilan tik ko'targanda, 273 J ish bajariladi? $g=10$ m/s². A) 1. B) 2. C) 3. D) 6.
- 30.** Yarim yemirilish davrining yarmiga teng vaqtida biror element radioaktiv yadrolarining qanday qismi yemiriladi? A) 0,22. B) 0,23. C) 0,25. D) 0,29.
- 31*.** Ideal issiqlik dvigateli isitkichining harorati 350°C, sovitkichiniki esa 20°C. Agar ishchi jism isitkichdan 100 kJ issiqlik miqdori olgan bo'lsa, dvigatel qanday ish (kJ) bajargan? A) 16,6. B) 24,9. C) 53. D) 83,1.
- 32.** Yorug'lik bo'shilqidan optik bir jinsli muhitga o'tmoqda. Nurning muhit chegarasiga tushish burchagi 64°, sinish burchagi 49° bo'lsa, uning muhitda tarqalish tezligi qanday (m/s)? $\sin 49^\circ=0,75$, $\sin 64^\circ=0,9$. A) $0,9 \cdot 10^8$. B) $1,5 \cdot 10^8$. C) $2,5 \cdot 10^8$. D) $7,5 \cdot 10^8$.
- 33.** 8 V kuchlanishga ulangan reostatdagи tok kuchi 0,008 A ga teng bo'ldi. Agar kuchlanishni 6 V gacha kamaytirib, reostat qarshiligi 2,5 marta kamaytirsak, undagi tok kuchi qanday o'zgaradi? A) o'zgarmaydi. B) 7 mA ortadi. C) $8/3$ mA kamayadi. D) 12 mA ortadi.
- 34.** Mis buyum (zichligi 8900 kg/m³) simobda (zichligi 13600 kg/m³) suzib yuribdi. Uning hajmining qanday qismi (%) simobdan chiqib turadi? A) 34,5. B) 47,8. C) 80,1. D) 84,6.
- 35.** a tezlanish bilan pastga tushayotgan lift shiftidagi bikrлиgi k bo'lgan prujinaga m massali yuk osilsa, prujina qanchaga cho'ziladi? A) $m(g-a)/k$. B) $m(g+a)/k$. C) $m(a-g)/k$. D) $k(a-g)/m$.
- 36.** Bir atomli ideal gaz temperaturasi 10 K oshirilganda uning molekulalari o'rtacha kvadratik tezligi 100 dan 150 m/s ga yetgan. Molekulalar tezligi 200 dan 250 m/s gacha ortganda, temperatura qanchaga ortadi (K)? A) 18. B) 18,5. C) 18,7. D) 18,9.

1. Elektr qarshiligi 100Ω bo'lgan simni chozib, uzunligi 60% ga oshirilsa, uning qarshiligi qanday bo'ladi (Ω)?
 A) 40. B) 160. C) 256. D) o'zgarmaydi.
2. Vaznsiz qo'zg'almas blok orqali o'tkazilgan ipga 15 va 10 kg massali yuklar osilgan. Ipnинг taranglik kuchini toping (N). $g=10 \text{ m/s}^2$.
 A) 100. B) 120. C) 150. D) 200.
3. Impulsi $p=m_0c$ bo'lgan relyativistik zarraning kinetik energiyasini aniqlang.
 A) $0,355m_0c^2$. B) $0,414m_0c^2$.
 C) $0,456m_0c^2$. D) $0,555m_0c^2$.
4. C sig'imli kondensatorning energiyasi W . Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmanган kondensatorga ulansa, natijaviy energiya qanday bo'ladi?
 A) $W/4$. B) $W/3$. C) $W/2$. D) $3W/5$.
5. Balandligi 25 mm bo'lgan suv ustunining bosimini toping (Pa).
 A) 10. B) 25. C) 100. D) 250.
6. Ichida havosi bo'lgan $0,5 \text{ l}$ hajmli kolba 500 K gacha qizdirilib, og'zi bilan suvga tushirildi. Agar temperatura 300 K gacha pasaygan bo'lsa, kolbaga kirgan suvning massasi qanday (kg)?
 A) 0,1. B) 0,2. C) 0,3. D) 0,4.
7. Berilgan yukni biror balandlikka o'zgarmas tezlik bilan ko'tarishda bajarilgan A_1 ish va $1,5g$ tezlanish bilan ko'tarishdagi A_2 ish orasidagi munosabatni ko'rsating. A) $A_2=0,5A_1$.
 B) $A_2=A_1$. C) $A_2=2A_1$. D) $A_2=2,5A_1$.
8. Zanjirda elektr sig'im mavjudligi tufayli yuzaga keladigan qarshilik ... qarshilik deb ataladi.
 A) solishtirma. B) aktiv. C) sig'im. D) induktiv.
9. 2 A tok hosil qilish uchun qarshiligi $3,4 \Omega$ bo'lgan mis simning uchlariga qanday kuchlanish (V) qo'yish kerak? Simning ko'ndalang kesim yuzini $0,25 \text{ mm}^2$ deb hisoblab, uning uzunligini toping (m). $\rho=1,7 \cdot 10^{-8} \Omega \cdot \text{m}$.
 A) 3,4; 25. B) 6,8; 50.
 C) 25; 3,4. D) 100; 6,8.
10. Keltirilgan grafikdan foydalaniib, jismning harakat tezlanishini toping (m/s^2).
 A) 1. B) 2.
 C) 3. D) 6.
11. 2 va 1 kg massali silindrler qo'zg'almas blok orqali vaznsiz ipga osilgan. Bunda birinchi silindrning 5% qismi suvgaga botganda muvozanat vujudga keldi. Silindrarning zichligini aniqlang (kg/m^3).
 A) 20. B) 40. C) 80. D) 100.
12. Agar havo ΔT ga isitilganda, uning hajmi dastlabki haimining a qismiga ortsa, havoning dastlabki harorati qanday bo'lган?
 Jarayonni izobarik deb hisoblang.
 A) $a/\Delta T$. B) $(V_1/V_2-1)\Delta T$.
 C) $\Delta T/a$. D) $\Delta T/(1-a)$.
13. Ersted tajribada nimani aniqlagan?
 A) magnit maydon yo'nalishini.
 B) magnit maydon kattaligini.
 C) parallel toklarning o'zaro ta'sirini.
 D) tokli o'tkazgich magnit maydonining magnit strelkaga ta'sirini.
14. Lazer nurining quvvatini 65% kamaytirish kerak. Buning uchun nuring qutblanish tekisligi bilan analizator qutplash tekisligi orasidagi burchak kosinusini qanday bo'lishi kerak?
 A) 0,22. B) 0,59. C) 0,81. D) 0,83.
15. Katta tezlik bilan harakatlanayotgan jisminning massasi tinchlikdagi massasiga nisbatan 10% ga oshgan bo'lsa, uning zichligi qanday o'zgargan?
 A) $10\% oshgan$. B) $10\% kamaygan$.
 C) $21\% oshgan$. D) $21\% kamaygan$.
16. $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/4$ massa va $2v$ tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga teskarli yo'nalishda uchib ketdi. Ikkinci bo'lak tezligi va snaryadning dastlabki tezligi orasidagi burchak kosinusini toping.
 A) -1. B) -0,65. C) 0,65. D) 1.
- 17*. Optik kuchi 5 D bo'lgan lupaning optimal kattalashtirishi qanday? $L=25 \text{ cm}$.
 A) 1,25. B) 1,5. C) 2. D) 2,25.
18. 1 mol bir atomli gaz o'zgarmas hajmda 9°C gacha isitildi. Bunda gaz bosimi uch marta ortgan bo'lsa, gazga qancha issiqlik miqdori (J) berilgan?
 A) 840. B) 1551. C) 2343. D) 3490.
19. Toza kremlniy moddasining yutilish spektri qanday?
 A) yutilish spektriga ega emas.
 B) uzlucksiz. C) chiziqli. D) yo'l-yo'l.

- 20.** Qarshiliklari 5 va 3Ω bo'lgan ikkita o't-kazgich ketma-ket ulangandagi umumiyl qarshilik R_A ning ular parallel ulangandagi umumiyl qarshilik R_B ga nisbati R_A/R_B ni toping.
 A) $25/6$. B) $64/15$. C) $81/20$. D) $121/28$.
- 21.** C sig'imli kondensator U kuchlanishgacha zaryadlangan. Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmagan kondensatorga ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?
 A) $U/12$. B) $U/6$. C) $U/3$. D) $U/2$.
- 22.** Vertikal ravishda erkin tushayotgan jismning $n+3$ chi sekunddagi ko'chishining $n+2$ chi sekunddagi ko'chishidan farqi qanday (m)? $g=10 \text{ m/s}^2$.
 A) 10 . B) 13 . C) 15 . D) 20 .
- 23.** 273 K temperaturali muz bo'lagi qanday balandlikdan (km) erkin tushib yerga urilganda to'la erib ketadi? Urilish natijasida hosil bo'lgan issiqlikning yarmi muzga beriladi deb hisoblang. $\lambda=330 \text{ kJ/kg}$, $g=10 \text{ m/s}^2$.
 A) 33 . B) 66 . C) 99 . D) 153 .
- 24.** Agar linza suvgaga tushirilsa, uning fokus masofasi qanday o'zgaradi?
 A) ortadi. B) kamayadi. C) o'zgarmaydi.
 D) avval ortadi, keyin kamayadi.
- 25.** Tok kuchining vaqtga bog'lanishi $i=4\cos(10^2\pi+\pi/2)$ tenglama bilan berilgan. Tok kuchining $\pi/3$ rad fazadagi qiymatini toping (A). A) 1 . B) $\pi/3$. C) 2 . D) 4 .
- 26.** Ikki yoki undan ko'p qattiq jismlarning qisqa vaqt davomidagi ta'sirlashuviga ... deyiladi.
 A) inertlik. B) urilish.
 C) tortishish. D) impuls.
- 27.** Yerga tomon uchib kelayotgan meteorning tezligi u Yerdan juda uzoqda bo'lgan paytda 2 km/s bo'lgan. Ü Yerga qanday tezlik bilan tushadi (km/s)? Havoning harakatga qarshilagini hisobga olmang. $R_{Yer}=6400 \text{ km}$, $GM=400000 \text{ km}^3/\text{s}^2$.
 A) $9,32$. B) $11,36$. C) $12,26$. D) $13,29$.
- 28.** Dastlab tinch turgan 2 kg massali jism 3 N doimiy kuch ta'sirida tezlashmoqda. Bu kuch $1,5$ minut davomida bajargan ishni toping (kJ).
 A) $18,2$. B) $27,6$. C) $38,3$. D) $43,2$.
- 29.** Harorati 27°C , modda miqdori 4 mol bo'lgan $8,31 \text{ g}$ massali gaz molekulalarining o'rtacha kvadratik tezligini toping (km/s). $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
 A) $0,19$. B) $0,83$. C) $1,897$. D) $8,31$.
- 30.** 190 va 250Ω qarshilikka ega bo'lgan ikkita lampochka 220 V kuchlanishli tok manbaiга ketma-ket ulangan. Ulardan o'tayotgan tok kuchini toping (A).
 A) $0,2$. B) $0,4$. C) $0,5$. D) $0,6$.
- 31.** 220 V kuchlanishli tarmoqqa 200 va 100 W quvvatli lampalar parallel ulangan. Ularning ikkalasidan o'tadigan tok kuchini toping (A). A) $0,45$. B) $0,68$. C) $0,91$. D) $1,36$.
- 32.** $2q$ va q zaryadli ikkita bir xil sharcha bir-biriga tekkizilib, oldingidan 2 marta qisqa masofada joylashtirilsa, ularning o'zaro ta'sir kuchi qanday o'zgaradi?
 A) 2 marta kamayadi.
 B) $2,5$ marta kamayadi.
 C) 3 marta ortadi.
 D) $4,5$ marta ortadi.
- 33.** 12 ayl/min chastota bilan aylanayotgan gorizontal diskda aylanish o'qidan $0,3 \text{ m}$ masofada $0,25 \text{ kg}$ massali shayba yetibdi. Ular orasidagi ishqalanish koefitsienti $0,25$ ga teng. Shaybagaga ta'sir etuvchi ishqalanish kuchini toping (N).
 A) $0,05$. B) $0,12$. C) $0,24$. D) $0,62$.
- 34.** Radiusi 5 cm bo'lgan aylana shaklidagi yassi g'altak 40 ta o'ramga ega. G'altakdagagi tok kuchi $0,07 \text{ A}$ bo'lsa, uning magnit momenti qanday bo'ladi ($\text{A}\cdot\text{cm}^2$)?
 A) 140 . B) 188 . C) 220 . D) 280 .
- 35.** Bir atomli ideal gaz temperaturasi 10 K oshirilganda uning molekulalari o'rtacha kvadratik tezligi 100 dan 150 m/s ga yetgan. Molekulalar tezligi 200 dan 250 m/s gacha ortganda, temperatura qanchaga ortadi (K)?
 A) 18 . B) $18,5$. C) $18,7$. D) $18,9$.
- 36.** $x=t^2+8t+20$ qonuniyat bo'yicha harakatnayotgan jismning massasi 5 kg bo'lsa, 3 s davomida uning impulsi qanchaga o'zgaradi ($\text{kg}\cdot\text{m/s}$)?
 A) 18 . B) 26 . C) 30 . D) 32 .

- [1]. Elektr lampochka tolasining qarshiligi 293 K temperaturada 13Ω , cho'g'langan holda esa 144Ω . Tola qanday temperaturagacha ($^{\circ}\text{C}$) qizigan? $\alpha=0,005 \text{ K}^{-1}$.
 A) 1500. B) 1700. C) 2237. D) 3000.
- [2]. 1 kg massali jismni qiya tekislik bo'ylab yuqoriga tekis tortish uchun 6 N kuch zarur. Jism qo'yib yuborilsa, qiya tekislik bo'ylab qanday tezlanish (m/s^2) bilan sirpanadi? $\sin\alpha=0,5$, $g=9,8 \text{ m/s}^2$.
 A) 0,8. B) 1,6. C) 2,8. D) 3,8.
- [3]. O'zgaruvchan tok zanjiridagi voltmetr 220 V kuchlanishni, ampermetr 6 A tokni, vattmetr esa 1,1 kW quvvatni ko'rsatsa, quvvat koeffisienti qanday bo'ladi?
 A) 0,63. B) 0,73. C) 0,83. D) 0,93.
- [4]. Fokus masofasi 10 cm bo'lgan ikkiyoqlama botiq linzadan 15 cm uzoqlikda turgan jismning tasviri o'lchami 4 cm ga teng. Jismning o'lchamini toping (cm).
 A) 2. B) 8. C) 10. D) 12.
- [5]. Radiyning yarim yemirilish davri 1600 yil. Qancha vaqtidan so'ng (yil) yemirilmagan atomlar soni 4 marta kamayadi?
 A) 400. B) 1600. C) 3200. D) 6400.
- [6]. Eni 35 cm, bo'yi 45 cm va balandligi 50 cm bo'lgan akvariumdagi suvning idish tubiga beradigan bosimini toping (Pa). $g=9,8 \text{ m/s}^2$.
 A) 1000. B) 4900. C) 40000. D) 50000.
- [7*]. Kamida 830 km/s tezlikka ega bo'lgan erkin elektronlar seziydan chiqa oladi. Seziy uchun chiqish ishini toping (eV). $m_e=9,11 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$, $e=1,60 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.
 A) 1,78. B) 1,96. C) 3,13. D) 6,13.
- [8]. Suv bug'ining zichligi $1,43 \text{ kg/m}^3$, uning molekulalarining o'rtacha kinetik energiyasi $10 \cdot 10^{-21} \text{ J}$. Bug'ning bosimini toping (kPa). $M=18 \text{ g/mol}$, $N_A=6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$.
 A) 180. B) 200. C) 225. D) 319.
- [9]. Yorug'likning shishada tarqalish tezligini toping (km/s). Shishaning sindirish ko'rsatichi 1,5 ga teng.
 A) 200000. B) 220000. C) 250000. D) 300000.
- [10]. Quyidagi tasdiqlardan noto'g'risini toping.
 A) ionlarga ajralgan molekulalar sonining barcha parchalanuvchi molekulalar soniga nisbatli dissotsiatsiya koeffisienti deyiladi.
 B) elektr tokini o'tkazuvchi suyuqliklar elektrolitlar deyiladi.
- C) elektrolitlarda tok erkin elektronlar oqimidan iborat bo'ladi.
 D) distillangan suv elektrolit emas.
- [11]. Yorug'lik vakuumda 44 cm yo'l o'tadigan vaqtida biror suyuqlikda 22 cm yo'l o'tadi. Shu suyuqlikning dielektrik singdiruvchilagini baholang.
 A) 2. B) 4. C) 8. D) 16.
- [12]. O'zgarmas tok manbaiga ulangan $4 \mu\text{F}$ sig'imli kondensatorga parallel ulangan voltmetr 12 V kuchlanishni ko'rsatdi. Agar bu kondensatorga $8 \mu\text{F}$ sig'imli boshqa kondensator ketma-ket ulansa, voltmetr qanday kuchlanishni ko'rsatadi (V)?
 A) 4. B) 6. C) 8. D) 9.
- [13]. O'zgaruvchan tok manbaiga induktivligi 42 mH bo'lgan g'altak ulangan. Zanjirdagi tok kuchi $i=1,41 \sin 100t$ qonun bo'yicha o'zgaradi. G'altakdagagi kuchlanishning samarador qiymatini toping (V).
 A) 1,41. B) 2,82. C) 4,2. D) 5,92.
- [14]. Elektr qarshiligi $270 \text{ m}\Omega$ bo'lgan 50 m uzunlikdagi aluminiy simning massasini aniqlang (g). Aluminiyning zichligi $2,7 \text{ g/cm}^3$ ga, solishtirma qarshiligi $2,8 \cdot 10^{-8} \Omega \cdot \text{m}$ ga teng.
 A) 560. B) 640. C) 700. D) 820.
- [15]. a tezlanish bilan pastga tushayotgan lift shiftidagi bikrligi k bo'lgan prujinaga m massali yuk osilsa, prujina qanchaga cho'ziladi?
 A) $m(g-a)/k$. B) $m(g+a)/k$.
 C) $m(a-g)/k$. D) $k(a-g)/m$.
- [16]. Jismning harakat tenglamasi $x=0,5t^2+2t+4$ ko'rinishga ega. Uning tezligi $t=5 \text{ s}$ paytda qanday bo'ladi (m/s)?
 A) 2. B) 7. C) 10. D) 14.
- [17]. Bir atomli ideal gaz temperaturasi 10 K oshirilganda uning molekulalari o'rtacha kvadratik tezligi 100 dan 150 m/s ga yetgan. Molekulalar tezligi 200 dan 250 m/s gacha ortganda, temperatura qanchaga ortadi (K)?
 A) 18. B) 18,5. C) 18,7. D) 18,9.
- [18]. Velosipedchi va piyoda bir joydan bir-biriga tik ravishda 60 s harakat qilganda, ular orasidagi masofa 150 m bo'ldi. Velosipedchining tezligi piyodanikidan 3 marta katta. Piyodanining tezligini toping (m/s).
 A) $\sqrt{10}/4$. B) $\sqrt{10}/3$. C) $\sqrt{10}/2$. D) $1,5 \sqrt{10}$.

- 19.** Bikrligi 980 N/m bo'lgan rezina shnurga osilgan $4,9 \text{ N}$ og'irlikdagi yuk 2 m/s^2 tezlanish bilan ko'tarilayotgan bo'lsa, shnur qanchaga (mm) uzayadi? $g=9,8 \text{ m/s}^2$.
 A) $0,62$. B) $5,9$. C) $6,02$. D) $6,4$.
- 20.** Hajmi $5 \times 4 \times 3,5 \text{ m}^3$ bo'lgan xonadagi havo 10^5 Pa o'zgarmas bosimda 7 dan 27°C gacha isitilgan bo'lsa, havoning kengayishida qanday (kJ) ish bajarilgan?
 A) 14 . B) 75 . C) 406 . D) 500 .
- 21.** C sig'imli kondensator q zaryadga ega. Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmanagan kondensatorga ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?
 A) q/C . B) $q/(2C)$. C) $2q/C$. D) $3q/C$.
- 22.** Induksiyasi $0,05 \text{ T}$ bo'lgan bir jinsli magnit maydonga maydon chiziqlariga tik ravishda $2 \cdot 10^6 \text{ m/s}$ tezlikda uchib kirgan elektroniga maydon tomonidan qanday kuch ta'sir qiladi (N)? $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.
 A) $1,6 \cdot 10^{-12}$. B) $1,6 \cdot 10^{-14}$.
 C) $1,6 \cdot 10^{-15}$. D) $1,6 \cdot 10^{-19}$.
- 23.** Ikkita bir xil ballonda bir xil temperaturali, massalari teng bo'lgan vodorod va kislord gazlari bor. Ularning qaysi birining bosimi kattaroq va necha marta?
 A) *vodorodniki, 2 marta*.
 B) *vodorodniki, 8 marta*.
 C) *vodorodniki, 16 marta*.
 D) *kislordniki, 16 marta*.
- 24.** Massasi 2 kg bo'lgan jism 1 m uzunlikdagi ipga bog'lanib, vertikal tekislikda 4 m/s tezlik bilan aylantirilmoqda. U traektoriyaning eng yuqori nuqtasidan o'tayotgan paytda ipning taranglik kuchi (N) qanday bo'ladi?
 A) 8 . B) 10 . C) 12 . D) 16 .
- 25.** Ikki yoki undan ko'p qattiq jismlarning qisqa vaqt davomidagi ta'sirlashuviga ... deyiladi.
 A) *inertlik*. B) *urilish*.
 C) *tortishish*. D) *impuls*.
- 26.** 2 va 1 kg massali silindrlar qo'zg'almas blok orqali vaznsiz ipga osilgan. Bunda birinchi silindrning 5% qismi suvgaga botganda muvozanat vujudga keldi. Silindrлarning zichligini aniqlang (kg/m^3).
 A) 20 . B) 40 . C) 80 . D) 100 .
- 27.** C sig'imli kondensatorning energiyasi W . Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmanagan kondensatorga ulansa, natijaviy energiya qanday bo'ladi?
 A) $W/4$. B) $W/3$. C) $W/2$. D) $3W/5$.
- 28.** Berk idishdagi ideal gazning molekulalari o'rtacha kvadratik tezligi 20% ga oshirilsa, gaz bosimi qanday o'zgaradi?
 A) 20% ortadi. B) 20% kamayadi.
 C) 44% ortadi. D) 44% kamayadi.
- 29.** Elektron $2,4 \cdot 10^8 \text{ m/s}$ tezlik bilan harakatlanmoqda. Uning kinetik energiyasi qanday (MeV)? $m=9,1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$, $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.
 A) $0,341$. B) $0,360$. C) $0,395$. D) $0,441$.
- 30.** Sig'imi $0,1 \mu\text{F}$ bo'lgan va 1200 V kuchlanishgacha zaryadlangan kondensatorni razryadlashda unga ulangan simda qancha issiqlik miqdori (J) ajraladi?
 A) 45 . B) 63 . C) 72 . D) 84 .
- 31.** Hajmi 10 l , temperaturasi 50°C bo'lgan gaz o'zgarmas bosimda 0°C gacha sovitilsa, uning hajmi qanday bo'ladi ()?
 A) $5,0$. B) $8,0$. C) $8,45$. D) 10 .
- 32.** Elektr lampa balloonida 100 W , 220 V degan yozuv bor. Cho'g'lanish tolasining sovuq holdagi (0°C) qarshiligini o'chash uchun lampaga 2 V kuchlanish berilganda tok kuchi 54 mA bo'ldi. Tolaning cho'g'lanish temperaturasini toping ($^\circ\text{C}$). $\alpha=0,0048 \text{ K}^{-1}$.
 A) 514 . B) 1514 . C) 2514 . D) 3514 .
- 33.** Vertikal ravishda erkin tushayotgan jismining $n+3$ chi sekunddag'i ko'chishining $n+2$ chi sekunddag'i ko'chishidan farqi qanday (m)? $g=10 \text{ m/s}^2$.
 A) 10 . B) 13 . C) 15 . D) 20 .
- 34.** $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/4$ massa va v tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga teskarli yo'nalishida uchib ketdi. Ikkinci bo'lak tezligi va snaryadning dastlabki tezligi orasidagi burchak kosinusini toping.
 A) -1 . B) $-0,65$. C) $0,65$. D) 1 .
- 35.** Yerga tomon uchib kelayotgan meteorning tezligi u Yerdan juda uzoqda bo'lgan paytda 2 km/s bo'lgan. U Yerga qanday tezlik bilan tushadi (km/s)? Havoning harakatga qarshiligini hisobga olmang. $R_{\text{Yer}}=6400 \text{ km}$, $GM=400000 \text{ km}^3/\text{s}^2$.
 A) $9,32$. B) $11,36$. C) $12,26$. D) $13,29$.
- 36.** Induktivligi $0,4 \text{ H}$ va ko'ndalang kesim yuzi 10 cm^2 bo'lgan 100 o'ramli uzun solenoiddan $0,5 \text{ A}$ tok o'tmoqda. Solenoiddagi magnit maydon induksiyasini toping (T).
 A) 2 . B) $2,5$. C) 3 . D) 4 .

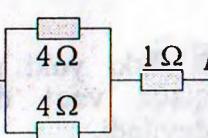
Fizikadan variant 112 / 2014

1. Fokus masofasi 10 cm bo'lgan ikkiyoqlama botiq linzadan 15 cm uzoqlikda turgan jismning tasviri o'lchami 4 cm ga teng. Jismning o'lchamini toping (cm).
 A) 2. B) 8. C) 10. D) 12.
2. Tok kuchining vaqtga bog'lanishi $i=4\cos(10^2\pi+\pi/2)$ tenglama bilan berilgan. Tok kuchining $\pi/3$ rad fazadagi qiymatini toping (A). A) 1. B) $\pi/3$. C) 2. D) 4.
3. Elektr lampa ballonida 100 W, 220 V degan yozuv bor. Cho'g'lanish tolasining sovuq holdagi (0°C) qarshiligini o'lchash uchun lampaga 2 V kuchlanish berilganda tok kuchi 54 mA bo'ldi. Tolaning cho'g'lanish temperaturasini toping ($^\circ\text{C}$). $\alpha=0,0048 \text{ K}^{-1}$.
 A) 514. B) 1514. C) 2514. D) 3514.
4. Massasi 2 kg bo'lgan jism 1 m uzunlikdagi ipga bog'lanib, vertikal tekislikda 4 m/s tezlik bilan aylantirilmoxda. U traektoriyaning eng yuqori nuqtasidan o'tayotgan paytda ipning taranglik kuchi (N) qanday bo'ladi?
 A) 8. B) 10. C) 12. D) 16.
5. $2q$ va q zaryadli ikkita bir xil sharcha bir-biriga tekkizilib, oldingidan 2 marta qisqa masofada joylashtirilsa, ularning o'zaro ta'sir kuchi qanday o'zgaradi?
 A) 2 marta kamayadi. B) 2,5 marta kamayadi. C) 3 marta ortadi. D) 4,5 marta ortadi.
6. a tezlanish bilan pastga tushayotgan lift shiftidagi bikrili k bo'lgan prujinaga m massali yuk osilsa, prujina qanchaga cho'ziladi?
 A) $m(g-a)/k$. B) $m(g+a)/k$. C) $m(a-g)/k$. D) $k(a-g)/m$.
7. To'g'ri chiziq bo'y lab tekis harakatlanayotgan jismga gorizontal tekislikda uchta kuch ta'sir eta boshladi. Kuchlarning modullari bir xil bo'lib, ularning yo'nalishlari orasidagi burchaklar 120° dan. Jismning keyingi harakati qanday bo'ladi?
 A) aylana bo'y lab tekis harakat. B) to'g'ri chiziqli tekis tezlanuvchan harakat. C) to'g'ri chiziqli tekis sekinlanuvchan harakat. D) to'g'ri chiziqli tekis harakat.
8. Lazer nurining quvvatini 45% kamaytirish kerak. Buning uchun nuring qutblanish tekisligi bilan analizator qutplash tekisligi orasidagi burchak sinusi qanday bo'lishi kerak?
 A) 0,22. B) 0,67. C) 0,74. D) 0,83.
9. Agar tok manbaiga R qarshilik ulanganda tok kuchi qisqa tutashuv tokidan besh marta kichik bo'lsa, R qarshilik manbaning ichki qarshiligidan necha marta katta?
 A) 2. B) 4. C) 8. D) 12.
10. Quyosh doimiysi (Yerga tushayotgan elektromagnit nurlanish quvvatining zichligi) 1400 W/m^2 ga teng. Quyoshning to'liq nurlanish quvvatini aniqlang (kW). Quyoshdan Yergacha masofa 150 mln. km.
 A) 10^{23} . B) $4 \cdot 10^{23}$. C) 10^{26} . D) $4 \cdot 10^{26}$.
11. Induksiyasi $0,05 \text{ T}$ bo'lgan bir jinsli magnit maydonga maydon chiziqlariga tik ravishda $2 \cdot 10^6 \text{ m/s}$ tezlikda uchib kirgan elektronga maydon tomonidan qanday kuch ta'sir qiladi (N)? $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.
 A) $1,6 \cdot 10^{-12}$. B) $1,6 \cdot 10^{-14}$. C) $1,6 \cdot 10^{-15}$. D) $1,6 \cdot 10^{-19}$.
12. Ko'ndalang kesim yuzi $1,1 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2$ bo'lgan 3 m uzunlikdagi nixrom simdagi tok kuchi 500 mA ga teng bo'lsa, uning uchlari uchun kuchlanish necha voltga teng? $\rho=1,1 \cdot 10^{-6} \Omega \cdot \text{m}$.
 A) 1,5. B) 2. C) 3,3. D) 5,5.
13. Induksiyasi 3 T bo'lgan bir jinsli magnit maydonga induksiya vektoriga 60° burchak ostida 100 m/s tezlik bilan uchib kirgan zarra spiral traektoriya bo'y lab harakat qiladi. Uning massasi $0,3 \text{ mg}$, zaryadi $50 \mu\text{C}$. Spiral qadamining uzunligini (cm) toping.
 A) 25. B) 31,4. C) 50. D) 62,8.
14. Keltirilgan grafikdan foydalani, jismning harakat tezlanishini toping (m/s^2).
 A) 1. B) 2. C) 3. D) 6.
-
t (s)	v (m/s)
0	0
1	4
2	8
3	8
15. Hajmi $3 \times 8 \times 4 \text{ m}^3$ bo'lgan xonada temperaturasi 18°C , bosimi $0,97 \cdot 10^5 \text{ Pa}$ bo'lgan havoning nechta molekulasi bor? $k=1,38 \cdot 10^{-23} \text{ J/K}$.
 A) $2,5 \cdot 10^{25}$. B) $2,32 \cdot 10^{25}$. C) $2 \cdot 10^{27}$. D) $2,32 \cdot 10^{27}$.
16. Richagning umumiy uzunligi 200 cm. Uning bir uchiga osilgan 10 kg massali yuk ikkinchi uchiga osilgan 40 kg massali yukni muvozanatlashi uchun tayanch ikkinchi yukdan qanday masofada bo'lishi kerak (cm)?
 A) 2. B) 30. C) 40. D) 80.
17. Gorizontal sirtda yotgan $0,99 \text{ kg}$ massali jismga 10 g massali o'q tegadi va unda qoladi. O'qning tezligi 700 m/s ga teng va gori-

- zontal yo'nalgan. Agar ishqalanish koeffisienti 0,05 bo'lsa, o'q ta'sirida harakatga kelgan jism to'xtaguncha qanday yo'l (m) o'tadi? $g=9,8 \text{ m/s}^2$. A) 30. B) 40. C) 45. D) 50.
18. Massasi 100 kg bo'lgan bir jinsli to'sin uchlariga qo'yilgan A va B tayanchlarda yotibdi. A tayanchdan $l/4$ masofada 80 kg yuk bor (l – to'sin uzunligi). To'sinning tayanchlarga bosim kuchlarini toping (N). $g=10 \text{ m/s}^2$. A) 1050; 750. B) 1100; 700. C) 1200; 600. D) 1300; 500.
19. 400 K temperatura va $83,1 \text{ kPa}$ bosimda 0,25 mol ideal gazning hajmi (m^3) qanday bo'ladi? $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$. A) 0,001. B) 0,01. C) 0,02. D) 0,2.
20. Zanjirda elektr sig'im mavjudligi tufayli yuzaga keladigan qarshilik ... qarshilik deb ataladi. A) solishtirma. B) aktiv. C) sig'im. D) induktiv.
21. O'txonadan mo'riga kirgan gazlar 1320°C dan 200°C gacha soviydi. Ularning hajmi necha marta kamayadi? A) 1,5. B) 2,1. C) 3,4. D) 4.
22. Bir atomli ideal gaz temperaturasi 10 K oshirilganda uning molekulalari o'rtacha kvadratik tezligi 100 dan 150 m/s ga yetgan. Molekulalar tezligi 200 dan 250 m/s gacha ortganda, temperatura qanchaga ortadi (K)? A) 18. B) 18,5. C) 18,7. D) 18,9.
23. 25 va $15 \text{ k}\Omega$ qarshilikli rezistorlar elektr tarmog'iga parallel ulandi. Ikkinci rezistor-dagi tok kuchi 25 mA bo'lsa, tarmoqdagi tok kuchi qanday (mA)? A) 15. B) 20. C) 40. D) 50.
24. Neon lampa ballonidagi neonning bosimi 5000 Pa , zichligi 50 g/m^3 bo'lsa, harorati qanday bo'ladi (K). $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$, $M=20 \text{ g/mol}$. A) 210. B) 220. C) 230. D) 241.
25. C sig'imli kondensator q zaryadga ega. Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmanagan kondensatorga ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi? A) q/C . B) $q/(2C)$. C) $2q/C$. D) $3q/C$.
26. Fokus masofasi 14 cm bo'lgan linza bumingning 2 marta kattalashgan teskari tasvirini hosil qildi. Linzadan tasvirgacha bo'lgan masofani toping (cm). A) 14. B) 28. C) 36. D) 42.
- 27*. Uzunligi 60 m, eni 50 m bo'lgan to'g'ri parallelepiped shaklidagi muz dengizda suzib yuribdi. Uning suvdan chiqib turgan qismining balandligi 1 m. Muzning hajmini baholang (m^3). $\rho_m=900 \text{ kg/m}^3$. A) 3000. B) 27000. C) 30000. D) 33000.
28. 2 va 1 kg massali silindrler qo'zg'almas blok orqali vaznsiz ipga osilgan. Bunda birinchi silindrning 5% qismi suvga botganda muvozanat vujudga kealdi. Silindrlerning zichligini aniqlang (kg/m^3). A) 20. B) 40. C) 80. D) 100.
29. Yo'lning gorizontal qismida 36 km/h tezlikda borayotgan tramvayga keskin tormoz berildi. U to'xtaguncha qanday masofaga (m) sirpanib boradi? $\mu=0,2$, $g=9,8 \text{ m/s}^2$. A) 25,5. B) 25,9. C) 26,2. D) 26,6.
30. 1 l hajmli va 77°C haroratli ideal gaz $1,38 \cdot 10^9$ ta molekulaga ega. Shu gazning bosimi toping (nPa). $k=1,38 \cdot 10^{-23} \text{ J/K}$. A) 0,667. B) 6,67. C) 66,7. D) 667.
31. Elektrolitik yo'l bilan bir xil massali aluminiy va mis olishda sarflanadigan elektr energiyalarni taqqoslang. Bunda aluminiy olishdagi kuchlanish misni tozalashdagidan 14 marta katta bo'ladi. $k_{\text{Al}}=0,093 \text{ mg/C}$, $k_{\text{Cu}}=0,33 \text{ mg/C}$. A) aluminiy uchun 5 marta kam. B) aluminiy uchun 50 marta kam. C) aluminiy uchun 50 marta ko'p. D) aluminiy uchun 88 marta ko'p.
32. Toza kremniy moddasining yutilish spektri qanday? A) yutilish spektriga ega emas. B) uzluksiz. C) chiziqli. D) yo'l-yo'l.
33. C sig'imli kondensatorning energiyasi W . Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmanagan kondensatorga ulansa, natijaviy energiya qanday bo'ladi? A) $W/4$. B) $W/3$. C) $W/2$. D) $3W/5$.
34. $v=12\sqrt{2} \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan kichik sharcha $u=8,9 \text{ m/s}$ tezlik bilan kelayotgan og'ir plitadan elastik qaytadi. Tezliklar nisbati v'/v ni toping. A) 1,53. B) 1,89. C) 2,75. D) 2,8.
35. Tezligi $2,985 \cdot 10^8 \text{ m/s}$ bo'lgan π -mezon paydo bo'lgandan parchalanguncha 75 m masofani uchib o'tadi. Uning xususiy yashash vaqtini toping (ns). A) 15. B) 20. C) 25. D) 30.
36. Chang'ichi harakat vaqtining birinchi yarmida 10 m/s tezlik bilan, ikkinchi yarmida esa 15 m/s tezlik bilan harakatlandi. Uning o'rtacha tezligini toping (m/s). A) 12. B) 12,5. C) 25. D) 25,5.

1. Velosipedchi va piyoda bir joydan bir-biriga tik ravishda 60 s harakat qilganda, ular orasidagi masofa 150 m bo'ldi. Velosipedchining tezligi piyodanikidan 3 marta katta. Piyodaning tezligini toping (m/s).
 A) $\sqrt{10}/4$. B) $\sqrt{10}/3$. C) $\sqrt{10}/2$. D) $1,5\sqrt{10}$.
2. 6 V kuchlanishga ulangan reostatdagi tok kuchi $0,006\text{ A}$ ga teng bo'ldi. Agar kuchlanishni 4 V gacha kamaytirib, reostat qarshilagini 3 marta kamaytirsak, undagi tok kuchi qanday o'zgaradi?
 A) o'zgarmaydi. B) 12 mA ortadi.
 C) 3 mA kamayadi. D) 6 mA ortadi.
3. Havo 30 K ga izobarik isitilganda uning hajmi dastlabki hajmining 10% iga ortdi. Dastlabki haroratning oxirgi haroratga nisbatini toping.
 A) $0,1$. B) $0,91$. C) $1,1$. D) 10 .
4. O'zgaruvchan tok manbaiga induktivligi 42 mH bo'lgan g'altak ulangan. Zanjirdagi tok kuchi $i=1,41\sin 100t$ qonun bo'yicha o'zgaradi. G'altakdagi kuchlanishning samarador qiymatini toping (V).
 A) $1,41$. B) $2,82$. C) $4,2$. D) $5,92$.
5. Diodning katodi va anodi orasidagi masofa $0,01\text{ m}$ ga teng. Anod kuchlanishi 440 V bo'lganda elektron katoddan anodga qancha vaqtida (ns) yetib boradi? Harakat tekis tezlanuvchan. $e=1,6 \cdot 10^{-19}\text{ C}$, $m_e=9,1 \cdot 10^{-31}\text{ kg}$.
 A) $1,6$. B) 2 . C) $2,5$. D) 3 .
6. 20 K ga izobarik isitilganda $0,56\text{ kg}$ azot gazi qanday (kJ) ish bajaradi? $M=28\text{ g/mol}$, $R=8,3\text{ J}/(\text{mol} \cdot \text{K})$.
 A) $3,12$. B) $3,32$. C) $5,00$. D) $5,12$.
7. $2q$ va q zaryadli ikkita bir xil sharcha bir-biriga tekkizilib, oldingidan 2 marta qisqa masofada joylashtirilsa, ularning o'zaro ta'sir kuchi qanday o'zgaradi?
 A) 2 marta kamayadi.
 B) 2,5 marta kamayadi.
 C) 3 marta ortadi.
 D) 4,5 marta ortadi.
8. C sig'imli kondensator q zaryad bilan, $2C$ sig'imli kondensator esa $3q$ zaryad bilan zaryadlangan. Bu kondensatorlarning qutblari teskari holda ulansa, sistemaning elektr energiyasi qanchaga kamayadi?
 A) $q^2/2C$. B) $13q^2/12C$.
 C) $7q^2/4C$. D) $25q^2/12C$.
9. Gorizontal sirtda yotgan $0,99\text{ kg}$ massali jismga 10 g massali o'q tegadi va unda qoladi. O'qning tezligi 700 m/s ga teng va gorizontal yo'nalgan. Agar ishqalanish koeffisiensi $0,05$ bo'lsa, o'q ta'sirida harakatga kelgan jism to'xtaguncha qanday yo'l (m) o'tadi? $g=9,8\text{ m/s}^2$.
 A) 30 . B) 40 . C) 45 . D) 50 .
10. Yorug'lik vakuumda 44 cm yo'l o'tadigan vaqtida biror suyuqlikda 22 cm yo'l o'tadi. Shu suyuqlikning dielektrik singdiruvchanligini baholang.
 A) 2 . B) 4 . C) 8 . D) 16 .
11. 36 km/h tezlik bilan gorizontal otilgan jismning uchish uzoqligi otilish balandligiga teng bo'lsa, u qanday balandlikdan (m) otilgan? $g=10\text{ m/s}^2$.
 A) 15 . B) 17 . C) 20 . D) 25 .
12. FIK 60% bo'lgan qozonda 10°C temperaturali 3 t suvni isitish uchun 40 kg toshkomir yoqildi. Bunda suv necha gradusgacha isigan? $c=4200\text{ J}/(\text{kg} \cdot \text{K})$, $q=30\text{ MJ/kg}$.
 A) 50 . B) 60 . C) 67 . D) 80 .
13. Massasi 2 kg bo'lgan jism 1 m uzunlikdagi ipga bog'lanib, vertikal tekislikda 4 m/s tezlik bilan aylantirilmoqda. U traektoriyaning eng yuqori nuqtasidan o'tayotgan paytda ipning taranglik kuchi (N) qanday bo'ladi?
 A) 8 . B) 10 . C) 12 . D) 16 .
14. C sig'imli kondensator U kuchlanishgacha, $2C$ sig'imli kondensator esa $3U$ kuchlanishgacha zaryadlangan. Ularning qutblari teskari holda ulansa, bu kondensatorlar bataryasidagi zaryad qanday bo'ladi?
 A) $CU/2$. B) $2CU$. C) $5CU/2$. D) $5CU$.
15. 10 cm uzunlikdagi prujina $0,5\text{ kg}$ yuk osilganda 2 cm cho'zildi. Prujinaning potensial energiyasini toping (J).
 A) $0,05$. B) $0,1$. C) $0,5$. D) 5 .
16. Katta tezlik bilan harakatlanayotgan jismning massasi tinchlikdagi massasiga nisbatan 10% ga oshgan bo'lsa, uning zichligi qanday o'zgargan?
 A) 10% oshgan. B) 10% kamaygan.
 C) 21% oshgan. D) 21% kamaygan.
17. Ikki yoki undan ko'p qattiq jismlarning qisqa vaqt davomidagi ta'sirlashuviga ... deyiladi.
 A) inertlik. B) urilish.
 C) tortishish. D) impuls.

- [18].** 2 va 1 kg massali silindrlar qo'zg'almas blok orqali vaznsiz ipga osilgan. Bunda birinchi silindrning 2% qismi suvga botganda muvozanat vujudga keldi. Silindrlarning zichligini aniqlang (kg/m^3).
A) 20. **B) 40.** **C) 80.** **D) 100.**
- [19].** Magnit maydonda magnit momenti $10 \text{ A}\cdot\text{m}^2$ bo'lgan va tekisligi induksiya chiziqlariga parallel joylashgan rasmkaga $0,05 \text{ N}\cdot\text{m}$ aylantiruvchi moment ta'sir etadi. Shu maydonning induksiyasini toping (T).
A) 10^{-3} . **B) $0,5 \cdot 10^{-3}$.**
C) $5 \cdot 10^{-3}$. **D) $2,5 \cdot 10^{-3}$.**
- [20].** Toza kremlniy muddasining yutilish spektri qanday? **A) yutilish spektriga ega emas.**
B) uzlusiz. **C) chiziqli.** **D) yo'l-yo'l.**
- [21].** Zanjirda elektr sig'im mavjudligi tufayli yuzaga keladigan qarshilik ... qarshilik deb ataladi.
A) solishtirma.
B) aktiv. **C) sig'im.** **D) induktiv.**
- [22].** Uzunligi 1 m bo'lgan vaznsiz sterjenning A uchiga 3 kg, B uchiga 2 kg yuklar osilgan. Sterjenni qayeridan tayanchga qo'ysak, u muvozanatda turadi?
A) A uchidan 40 cm. **B) B uchidan 25 cm.**
C) A uchidan 60 cm. **D) B uchidan 45 cm.**
- [23].** Jism gorizontga 30° burchak ostida 30 m/s tezlik bilan otildi. Traektoriyaning eng yuqori nuqtasida uning tezligi qanday (m/s) bo'ladi?
A) 20,3. **B) 24,2.** **C) 26.** **D) 30.**
- [24*].** Vodorodning 250 K temperatura va $83,1 \text{ kPa}$ bosimdagি zichligini aniqlang (kg/m^3). $M=2 \text{ g/mol}$, $R=8,31 \text{ J}/(\text{mol}\cdot\text{K})$.
A) 0,02. **B) 0,05.** **C) 0,08.** **D) 0,83.**
- [25].** 190 va 250Ω qarshilikka ega bo'lgan ikki ta lampochka 220 V kuchlanishli tok manbaiга ketma-ket ulangan. Ulardan o'tayotgan tok kuchini toping (A).
A) 0,2. **B) 0,4.** **C) 0,5.** **D) 0,6.**
- [26].** Massasi 8 kg , hajmi 10 l bo'lgan tarvuz suvga tushib ketsa, hajmining qanday qismi suvga botadi?
A) 0,25. **B) 0,5.** **C) 0,6.** **D) 0,8.**
- [27].** Rasmida tasvirlangan elektr zanjirning A va B nuqtalari orasidagi umumiy qarshilikni toping (Ω). **A) 1.** **B) 3.** **C) 4.** **D) 6.**
- [28].** Massasi 4 kg bo'lgan jismning tezligi har 3 s davomida $7,5 \text{ m/s}$ ga o'zgarmoqda. Unga ta'sir etayotgan kuchni toping (N).
A) 8. **B) 10.** **C) 20.** **D) 40.**
- [29].** 273 K temperaturali muz bo'lagi qanday balandlikdan (km) erkin tushib yerga urilganda to'la erib ketadi? Urilish natijasida hosil bo'lgan issiqlikning yarmi muzga beriladi deb hisoblang. $\lambda=330 \text{ kJ/kg}$, $g=10 \text{ m/s}^2$.
A) 33. **B) 66.** **C) 99.** **D) 153.**
- [30].** Kvadrat shaklidagi bir xil o'lchamli ikkita yassi g'altakdan biri 420 , ikkinchisi esa 100 o'ramga ega. Bir jinsli magnit maydonda $2\text{-g}'altakka$ $1\text{-g}'altakka$ nisbatan 2 marta katta maksimal aylantiruvchi moment ta'sir qiladi. $2\text{-g}'altakdag'i$ tok kuchi 210 mA bo'lsa, $1\text{-g}'altakdag'i$ tok kuchi qanday (mA)?
A) 25. **B) 42.** **C) 55.** **D) 105.**
- [31].** Qarshiliklari 5 va 3Ω bo'lgan ikkita o'tkazgich ketma-ket ulangandagi umumiy qarshilik R_A ning ular parallel ulangandagi umumiy qarshilik R_B ga nisbati R_A/R_B ni toping.
A) 25/6. **B) 64/15.** **C) 81/20.** **D) 121/28.**
- [32].** 120 kPa bosim va 300 K temperaturada $0,5 \text{ m}^3$ hajmda qancha gaz molekulasi bo'ladi? $k=1,38 \cdot 10^{-23} \text{ J/K}$.
A) $1,45 \cdot 10^{22}$. **B) $1,45 \cdot 10^{23}$.** **C) $1,32 \cdot 10^{25}$.** **D) $1,45 \cdot 10^{25}$.**
- [33].** $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/2$ massa va $2v$ tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga $\pi/4$ burchak ostida uchib ketdi. Ikkinci bo'lakning impulsi snaryadning dastlabki impulsidan necha marta katta?
A) 0,34. **B) 0,77.** **C) 1,69.** **D) 4,50.**
- [34].** Elektrolitik vannaga qo'yilgan kuchlanish 125 V , tokning quvvati $0,1 \text{ MW}$ bo'lsa, zavod 1 soatda qancha (kg) xlor ishlab chiqaradi? $k=0,367 \text{ mg/C}$.
A) 1. **B) 2.** **C) 3.** **D) 4.**
- [35].** Sindirish ko'rsatkichi $1,56 \text{ bo'lgan}$ shishadan sirtlarining qavariqligi bir xil, optik kuchi 8 D bo'lgan linza tayyorlashda sirtlarining egrilik radiusini qanday (m) qilib olish kerak?
A) 0,014. **B) 0,028.** **C) 0,14.** **D) 0,28.**
- [36].** Yorug'lik vakuumda 25 cm yo'l o'tadigan vaqtida biror suyuqlikda 10 cm yo'l o'tadi. Shu suyuqlikning dielektrik singdiruvchilagini baholang.
A) 2,5. **B) 5.** **C) 6,25.** **D) 13,5.**

1. O'zgarmas tok manbaiga ulangan $4 \mu F$ sig'imli kondensatorga parallel ulangan voltmetr $12 V$ kuchlanishni ko'rsatdi. Agar bu kondensatorga $8 \mu F$ sig'imli boshqa kondensator ketma-ket ulansa, voltmetr qanday kuchlanishni ko'rsatadi (V)?
 A) 4. B) 6. C) 8. D) 9.
2. $1 l$ hajmli va $77^{\circ}C$ haroratli ideal gaz $1,38 \cdot 10^9$ ta molekulaga ega. Shu gazning bosimi ni toping (nPa). $k=1,38 \cdot 10^{-23} J/K$.
 A) 0,667. B) 6,67. C) 66,7. D) 667.
3. Induksiyasi $3 T$ bo'lgan bir jinsli magnit maydonga induksiya vektoriga 60° burchak ostida $100 m/s$ tezlik bilan uchib kirgan zarra spiral traektoriya bo'ylab harakat qiladi. Uning massasi $0,3$ mg, zaryadi $50 \mu C$. Spiral qadaming uzunligini (cm) toping.
 A) 25. B) 31,4. C) 50. D) 62,8.
4. Massasi $4 kg$ bo'lgan jismning tezligi har $3 s$ davomida $7,5 m/s$ ga o'zarmoqda. Unga ta'sir etayotgan kuchni toping (N).
 A) 8. B) 10. C) 20. D) 40.
5. $m=10 kg$ massa va $v=500 m/s$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/4$ massa va v tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga teskari yo'nalishda uchib ketdi. Ikkinci bo'lak tezligi va snaryadning dastlabki tezligi orasidagi burchak kosinusini toping.
 A) -1. B) -0,65. C) 0,65. D) 1.
6. Bir xil materialdan tayyorlangan va ketma-ket ulangan teng massali ikkita silindrik o'tkazgich orqali elektr toki o'tmoqda. 2-o'tkazgich 1-o'tkazgichdan 5 marta uzun. Agar 1-o'tkazgichdagi kuchlanish $1 V$ ga teng bo'lsa, 2-o'tkazgichdagi kuchlanish qanday (V) bo'ladi?
 A) 0,5. B) 5. C) 25. D) 35.
7. $120 m$ balandlikdan $10 m/s$ boshlang'ich tezlik bilan tik pastga otilgan jismning yerga tushish vaqtini (s) va oxirgi tezligini (m/s) toping. $g=10 m/s^2$.
 A) 3; 40. B) 3; 50. C) 4; 50. D) 4; 60.
8. $2 kg$ massali jismga 5 va $12 N$ kuchlar o'zaro tik yo'nalishda ta'sir etmoqda. Jismning tezlanishini toping (m/s^2).
 A) 2,5. B) 6. C) 6,5. D) 8,5.
9. C sig'imli kondensatorning energiyasi W . Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanman gan kondensatorga ulansa, natijaviy energiya qanday bo'ladi?
 A) $W/4$. B) $W/3$. C) $W/2$. D) $3W/5$.
10. Sig'imi $0,1 mF$ bo'lgan va $1200 V$ kuchlanishgacha zaryadlangan kondensatorni razryadlashda unga ulangan simda qancha issiqlik miqdori ajraladi (J)?
 A) 45. B) 63. C) 72. D) 84.
11. Ideal issiqlik dvigateli isitkichining harorati $423 K$, sovitkichiniki esa $293 K$. Agar ishchi jism isitkichdan $100 kJ$ issiqlik olgan bo'lsa, dvigatel qanday ish (kJ) bajargan?
 A) 28. B) 30,7. C) 35. D) 40.
12. $m=10 kg$ massa va $v=500 m/s$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/2$ massa va $v/2$ tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga teskari yo'nalishda uchib ketdi. Ikkinci bo'lakning impulsi snaryadning dastlabki impulsidan necha marta katta?
 A) 0,45. B) 1,25. C) 2,2. D) 2,65.
13. $2 kg$ $80^{\circ}C$ li suvni $60^{\circ}C$ gacha sovitish uchun unga $10^{\circ}C$ li sovuq suvdan qancha (kg) qo'shish kerak?
 A) 0,8. B) 1,0. C) 1,2. D) 1,4.
- 14*. Kamida $830 km/s$ tezlikka ega bo'lgan erkin elektronlar seziydan chiqa oladi. Seziy uchun chiqish ishini toping (eV). $m_e=9,11 \cdot 10^{-31} kg$, $e=1,60 \cdot 10^{-19} C$.
 A) 1,78. B) 1,96. C) 3,13. D) 6,13.
15. Berk idishdagi ideal gazning molekulalari o'rtacha kvadratik tezligi 20% ga oshirilsa, gaz bosimi qanday o'zgaradi?
 A) 20% ortadi. B) 20% kamayadi.
 C) 44% ortadi. D) 44% kamayadi.
16. Ko'ndalang kesim yuzi $0,51 mm^2$ va uzunligi $5 m$ bo'lgan mis sim $1,2 V$ kuchlanishga ulangan. Simning ko'ndalang kesimidan har sekundda qancha elektron o'tadi? $\rho=1,7 \cdot 10^{-8} \Omega \cdot m$, $e=1,6 \cdot 10^{-19} C$.
 A) $2,5 \cdot 10^{19}$. B) $3,5 \cdot 10^{19}$. C) $4,5 \cdot 10^{19}$. D) $5,5 \cdot 10^{19}$.
17. Lazer nurining quvvatini 65% kamaytirish kerak. Buning uchun nuring qutblanish tekisligi bilan analizator qutplash tekisligi orasidagi burchak kosinusni qanday bo'lishi kerak?
 A) 0,22. B) 0,59. C) 0,81. D) 0,83.
18. Ikki yoki undan ko'p qattiq jismlarning qisqa vaqt davomidagi ta'sirlashuviga ... deyiladi.
 A) inertlik. B) urilish.
 C) tortishish. D) impuls.

- [19].** Elektron atomni ionlashi uchun kamida qanday tezlikka (Mm/s) ega bo'lishi kerak? Atomning ionlanish energiyasi $0,392 \cdot 10^{-17} J$. $m_e = 9,1 \cdot 10^{-31} kg$.
- A) 2,94. B) 3,22. C) 3,37. D) 29,4.
- [20].** Hajmi $10 l$, temperaturasi $50^\circ C$ bo'lgan gaz o'zgarmas bosimda $0^\circ C$ gacha sovitilsa, uning hajmi qanday bo'ladi (l)?
- A) 5,0. B) 8,0. C) 8,45. D) 10.
- [21].** Bosimning Xalqaro birliklar sistemasidagi birligini ko'rsating.
- A) N/m . B) $N\cdot s$. C) N/s . D) N/m^2 .
- [22].** Dastlab tinch turgan $2 kg$ massali jism $3 N$ doimiy kuch ta'sirida tezlashmoqda. Bu kuch $1,5$ minut davomida bajargan ishni toping (kJ).
- A) 18,2. B) 27,6. C) 38,3. D) 43,2.
- [23].** $200 V$ kuchlanish manbaiga ulangan $10 \mu F$ sig'imli kondensator qoplamlari orasidagi masofani ikki marta orttirish uchun qanday ish (J) bajarish kerak?
- A) 0,02. B) 0,1. C) 0,2. D) 0,25.
- [24].** Magnit maydon yo'nalishiga perpendikular joylashgan to'g'ri o'tkazgichdan $40 A$ tok o'tmoqda. Uning $0,2 m$ uzunlikdagi qismiga maydon tomonidan $8 N$ kuch ta'sir qilayotgan bo'lsa, maydonning magnit induksiyasi qanday (T)?
- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.
- [25].** Erkin elektronlari konsentratsiyasi $4 \cdot 10^{27} m^{-3}$ ga teng bo'lgan o'tkazgichdagi tok zichligi $16 A/cm^2$ ga teng. Tok tashiyotgan elektronlar $6 cm$ masofaga qancha vaqtida ko'chadi (min)? $e=1,6 \cdot 10^{-19} KJ$.
- A) 2. B) 4. C) 6. D) 12.
- [26].** Richagning umumiy uzunligi $200 cm$. Uning bir uchiga osilgan $10 kg$ massali yuk ikkinchi uchiga osilgan $40 kg$ massali yukni muvozanatlashi uchun tayanch ikkinchi yukdan qanday masofada bo'lishi kerak (cm)?
- A) 2. B) 30. C) 40. D) 80.
- [27].** Osh tuzi bug'ining yutilish spektri qanday? A) yutilish spektriga ega emas. B) uzluksiz. C) chiziqli. D) yo'l-yo'l.
- [28].** $x=t^2+8t+20$ qonuniyat bo'yicha harakatlanayotgan jismning massasi $5 kg$ bo'lsa, $3 s$ davomida uning impulsi qanchaga o'zgaradi ($kg \cdot m/s$)? A) 18. B) 26. C) 30. D) 32.
- [29].** Ko'zguga tushgan va qaytgan nurlar orasidagi burchak $\pi/6$ rad bo'lsa, nurning qaytish burchagi necha gradusga teng?
- A) 15. B) 30. C) 45. D) 60.
- [30*].** Gorelkada 1 soatda $10 g$ vodorod yonadi. Sig'imi $10 l$ bo'lgan ballondagi $200 atm$ bosimli va $0^\circ C$ temperaturali vodorod necha soatda yonib bo'ladi? $M=2 g/mol$. $R=8,31 J/(mol \cdot K)$.
- A) 18. B) 20. C) 30. D) 35.
- [31].** Quyidagi tasdiqlardan noto'g'risini toping.
- A) ionlarga ajralgan molekulalar sonining barcha parchalanuvchi molekulalar soniga nisbatli dissotsiatsiya ko'effisienti deyiladi.
- B) elektr tokini o'tkazuvchi suyuqliklar elektrolitlari deyiladi.
- C) elektrolitlarda tok erkin elektronlar oqimidan iborat bo'ladi.
- D) distillangan suv elektrolit emas.
- [32].** O'zgaruvchan tok zanjiridagi voltmetr $220 V$ kuchlanishni, ampermestr $6 A$ tokni, vattmetr esa $1,1 kW$ quvvatni ko'rsatsa, quvvat ko'effisienti qanday bo'ladi?
- A) 0,63. B) 0,73. C) 0,83. D) 0,93.
- [33].** 2 va $1 kg$ massali silindrilar qo'zg'almas blok orqali vaznsiz ipga osilgan. Bunda birinchi silindrning 4% qismi suvgaga botganda muvozanat yuzaga keldi. Silindrarning zichligini aniqlang (kg/m^3).
- A) 20. B) 40. C) 80. D) 100.
- [34].** O'zgaruvchan tok manbaiga induktivligi $42 mH$ bo'lgan g'altak ulangan. Zanjirdagi tok kuchi $i=1,41 \sin 100t$ qonun bo'yicha o'zgaradi. G'altakdagi kuchlanishning samarador qiymatini toping (V).
- A) 1,41. B) 2,82. C) 4,2. D) 5,92.
- [35].** Massasi $8 kg$, hajmi $10 l$ bo'lgan tarvuz suvgaga tushib ketsa, hajmining qanday qismi suvgaga botadi?
- A) 0,25. B) 0,5. C) 0,6. D) 0,8.
- [36].** Yassi ko'zguga nur 24° burchak ostida tushmoqda. Bu nurning yo'nalishi o'zgartirilmassdan ko'zgu biror burchakka burilganda, qaytgan nur 20° ga burilgan bo'lsa, qaytgan nur bilan ko'zgu tekisligi orasidagi burchak necha gradusga teng bo'lib qoladi?
- A) 40. B) 48. C) 56. D) 66.

1. Ikkita bir xil ballonda bir xil temperaturali, massalari teng bo'lgan vodorod va kislorod gazlari bor. Ularning qaysi birining bosimi kattaroq va necha marta?

- A) *vodorodniki, 2 marta.*
- B) *vodorodniki, 8 marta.*
- C) *vodorodniki, 16 marta.*
- D) *kislorodniki, 16 marta.*

2. Massasi 162 g bo'lgan aluminiy buyumda qancha atom bor? $M=27 \text{ g/mol}$, $N_A=6 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$.

- A) $3,6 \cdot 10^{20}$.
- B) $3,6 \cdot 10^{22}$.
- C) $3,6 \cdot 10^{24}$.
- D) $3,6 \cdot 10^{25}$.

3. O'zgaruvchan tok manbaiga ulangan 100Ω aktiv qarshilikli rezistordagi tok kuchi $i=0,141 \sin 100t$ qonun bo'yicha o'zgaradi. Rezystordagi kuchlanishning samarador qiymatini toping (V).

- A) 10.
- B) 14,1.
- C) 25.
- D) 50.

4. Yorug'lik nuri havodan muhitga o'tganda qaytgan nur bilan o'tgan nur orasidagi burchak 90° ga teng bo'ldi. Nurning tushish burchagi 56° ga teng. Yorug'likning ikkinchi muhitdagi tezligini toping (m/s). $\tan 56^\circ = 1,5$.

- A) $1,2 \cdot 10^8$.
- B) $2 \cdot 10^8$.
- C) $1,5 \cdot 10^8$.
- D) $3 \cdot 10^8$.

5. C sig'imli kondensator q zaryad bilan, $2C$ sig'imli kondensator esa $3q$ zaryad bilan zaryadlangan. Bu kondensatorlarning qutblari teskari holda ulansa, sistemaning elektr energiyasi qanchaga kamayadi?

- A) $q^2/2C$.
- B) $13q^2/12C$.
- C) $7q^2/4C$.
- D) $25q^2/12C$.

6. Jism gorizontga 30° burchak ostida 30 m/s tezlik bilan otildi. Traektoriyaning eng yugori nuqtasida uning tezligi qanday (m/s) bo'ladi?

- A) 20,3.
- B) 24,2.
- C) 26.
- D) 30.

7. Elektr maydon potensialining XBS dagi o'lchamligini ko'rsating.

- A) $\text{kg} \cdot \text{s}^2/(\text{A} \cdot \text{m}^2)$.
- B) $\text{kg} \cdot \text{s}^2/(\text{A} \cdot \text{m}^3)$.
- C) $\text{kg} \cdot \text{A}^2/\text{m}^2$.
- D) $\text{kg} \cdot \text{m}^2/(\text{A} \cdot \text{s}^3)$.

8. Massasi 10 g bo'lgan $0,3 \text{ m}$ uzunlikdagi gorizontal simdan 5 A tok o'tmoqda. Bu sim magnit maydonda muallaq turishi uchun maydon induksiyasi qanday bo'lishi kerak (mT)?

- A) 0,67.
- B) 6,7.
- C) 67.
- D) 67000.

9. O'zgaruvchan tok manbaiga induktivligi 34 mH bo'lgan g'altak ulangan. Zanjirdagi tok kuchi $i=1,41 \sin 100t$ qonun bo'yicha o'zga-

radi. G'altakdagi kuchlanishning samarador qiymatini toping (V).

- A) 1,41.
- B) 2,82.
- C) 3,4.
- D) 4,8.

10. Quyidagi tasdiqlardan noto'g'risini toping.

- A) ionlarga ajralgan molekulalar sonining barcha parchalanuvchi molekulalar soniga nisbati dissotsiatsiya koefisienti deyiladi.
- B) elektr tokini o'tkazuvchi suyuqliklar elektrolitlar deyiladi.
- C) elektrolitlarda tok erkin elektronlar oqimidan iborat bo'ladi.
- D) distillangan suv elektrolit emas.

11. Ko'ndalang kesim yuzi $1,1 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2$ bo'lgan $1,5 \text{ m}$ uzunlikdagi nixrom simdagisi tok kuchi 800 mA ga teng bo'lsa, uning uchlaridagi kuchlanish necha voltga teng? $\rho=1,1 \cdot 10^{-6} \Omega \cdot \text{m}$.

- A) 0,2.
- B) 1,2.
- C) 5,5.
- D) 8,8.

12. Dinamometrga 5 kg massali yuk osilgan. U yuki bilan bir safar yuqoriga 4 m/s tezlik bilan, boshqa safar pastga 1 m/s^2 tezlanish bilan harakatlantiriladi. Bu hollardagi dinamometr ko'rsatishlarining ayirmasini toping (N). $g=10 \text{ m/s}^2$.

- A) 5.
- B) 10.
- C) 40.
- D) 50.

13. C sig'imli kondensator U kuchlanishgacha zaryadlangan. Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmagan kondensatorga ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?

- A) $U/12$.
- B) $U/6$.
- C) $U/3$.
- D) $U/2$.

14. 220 V kuchlanishli tarmoqqa 200 va 100 W quvvatli lampalar parallel ulangan. Ularning ikkalasidan o'tadigan tok kuchini toping (A).

- A) 0,45.
- B) 0,68.
- C) 0,91.
- D) 1,36.

15. Toza kremniy moddasining yutilish spektri qanday? A) *yutilish spektriga ega emas.*
B) *uzluksiz.* C) *chiziqli.* D) *yo'l-yo'l.*

16. Massasi 8 kg , hajmi 10 l bo'lgan tarvuz suvgaga tushib ketsa, hajmining qanday qismi suvgaga botadi?

- A) 0,25.
- B) 0,5.
- C) 0,6.
- D) 0,8.

17. $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/2$ massa va $2v$ tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga $3\pi/4$ burchak ostida uchib ketdi. Ikkinchi bo'lakning impulsi snaryadning dastlabki impulsidan necha marta katta?

- A) 1,4.
- B) 1,85.
- C) 3,28.
- D) 4,51.

- 18.** Quvvati 100 W bo'lgan yorug'lik manbai 1 s da $5 \cdot 10^{20}$ ta foton chiqaradi. Nurlanishning o'rtacha to'lqin uzunligini toping (μm). $h=6,63 \cdot 10^{-34} \text{ J}\cdot\text{s}$.
- A) 0,2. B) 0,26. C) 0,29. D) 0,99.
- 19.** Vaznsiz qo'zg'almas blok orqali o'tkazilgan ipga 15 va 10 kg massali yuklar osilgan. Ipnинг taranglik kuchini toping (N). $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) 100. B) 120. C) 150. D) 200.
- 20.** 20 va $10 \text{ k}\Omega$ qarshilikli rezistorlar elektr tarmog'iga parallel ulandi. Ikkinci resistor-dagi tok kuchi 20 mA bo'lsa, tarmoqdagi tok kuchi qanday (mA)?
- A) 10. B) 20. C) 30. D) 40.
- 21.** 2 kg massali jismni bikrliji 100 N/m bo'lgan prujina yordamida 2 m balandlikka tekis ko'tarish uchun qanday ish (J) bajarish kerak? Prujina dastlab cho'zilmagan. $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) -240. B) -48. C) 42. D) 240.
- 22.** Mis buyum (zichligi 8900 kg/m^3) simobda (zichligi 13600 kg/m^3) suzib yuribdi. Uning hajmining qanday qismi (%) simobdan chiqib turadi?
- A) 34,5. B) 47,8. C) 80,1. D) 84,6.
- 23.** Hajmi 10 l , temperaturasi 50°C bo'lgan gaz o'zgarmas bosimda 0°C gacha sovitilsa, uning hajmi qanday bo'ladi (l)?
- A) 5,0. B) 8,0. C) 8,45. D) 10.
- 24.** Bir atomli ideal gaz temperaturasi 10 K oshirilganda uning molekulalari o'rtacha kvadratik tezligi 100 m/s dan 140 m/s ga yetgan. Molekulalar tezligi 200 m/s dan 240 m/s gacha ortganda, temperatura qanchaga ortadi (K)?
- A) 18,3. B) 18,7. C) 19,1. D) 19,3.
- 25.** a tezlanish bilan pastga tushayotgan lift shiftidagi bikrliji k bo'lgan prujinaga m massali yuk osilsa, prujina qanchaga cho'ziladi?
- A) $m(g-a)/k$. B) $m(g+a)/k$.
C) $m(a-g)/k$. D) $k(a-g)/m$.
- 26.** Lazer nurining quvvatini 15% kamaytirish kerak. Buning uchun nuring qutblanish tekligi bilan analizator qutlash tekligi orasidagi burchak kosinusini qanday bo'lishi kerak?
- A) 0,22. B) 0,39. C) 0,82. D) 0,92.
- 27.** Dastlab tinch turgan 2 kg massali jism 3 N doimiy kuch ta'sirida tezlashmoqda. Bu kuch $1,5$ minut davomida bajargan ishni toping (kJ).
- A) 18,2. B) 27,6. C) 38,3. D) 43,2.
- 28.** Elektr zanjirida lampaga parallel ulangan voltmetr 3 V ni ko'rsatmoqda. Tok 24 J ish bajarishi uchun lampadan nechta elektron o'tishi kerak? $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.
- A) $5 \cdot 10^{18}$. B) $5 \cdot 10^{19}$. C) $5 \cdot 10^{20}$. D) $5 \cdot 10^{29}$.
- 29.** $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/4$ massa va v tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga teskarli yo'nalishda uchib ketdi. Ikkinci bo'lak tezligi va snaryadning dastlabki tezligi orasidagi burchak kosinusini toping.
- A) -1. B) -0,65. C) 0,65. D) 1.
- 30.** Berk idishdagi ideal gazning molekulalari o'rtacha kvadratik tezligi 20% ga oshirilsa, gaz bosimi qanday o'zgaradi?
- A) 20% ortadi. B) 20% kamayadi.
C) 44% ortadi. D) 44% kamayadi.
- 31.** Gorizontal stol sirtida yotgan 12 kg massali g'o'lani sirt bo'ylab $0,5 \text{ m}$ masofaga surishda 12 J ish bajarildi. Ishqalanish koefisi-entini toping. $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) 0,1. B) 0,2. C) 0,3. D) 0,4.
- 32.** Kamondan o'q 24 m/s tezlik bilan tik yuqoriga otildi. Qanday balandlikda (m) uning kinetik energiyasi potensial energiyasiga teng bo'ladi? $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) 3,6. B) 3,8. C) 7,2. D) 14,4.
- 33.** Kvadrat shaklidagi bir xil o'lcharmlı ikkita yassi g'altakdan biri 420 , ikkinchisi esa 100 o'ramga ega. Bir jinsli magnit maydonda $2\text{-g}'altakka$ $1\text{-g}'altakka$ nisbatan 2 marta katta maksimal aylantiruvchi moment ta'sir qiladi. $2\text{-g}'altakdagagi$ tok kuchi 210 mA bo'lsa, $1\text{-g}'altakdagagi$ tok kuchi qanday (mA)?
- A) 25. B) 42. C) 55. D) 105.
- 34.** Absolut sindirish ko'rsatkichi $1,6$ bo'lgan shishadan sirtining egrilik radiusi 18 cm bo'lgan yassi-qavariq yupqa linza yasaldi. Uning yassi sirtiga tik tushayotgan parallel nurlar dastasi undan qanday masofada (cm) yig'iladi? A) 9. B) 18. C) 30. D) 36.
- 35.** Ideal issiqlik dvigateli isitkichining harorati 423 K , sovitkichiniki esa 293 K . Agar ishchi jism isitkichidan 100 kJ issiqlik olgan bo'lsa, dvigatel qanday ish (kJ) bajargan?
- A) 28. B) 30,7. C) 35. D) 40.
- 36.** Elektron $2,4 \cdot 10^8 \text{ m/s}$ tezlik bilan harakatlanmoqda. Uning kinetik energiyasi qanday (MeV)? $m=9,1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$, $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.
- A) 0,341. B) 0,360. C) 0,395. D) 0,441.

1. $m=10$ kg massa va $v=500$ m/s tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/4$ massa va v tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga teskar yo'nalishda uchib ketdi. Ikkinci bo'lak tezligi va snaryadning dastlabki tezligi orasidagi burchak kosinusini toping.
- A) -1. B) -0,65. C) 0,65. D) 1.
2. O'zgaruvchan tok manbaiga ulangan 100Ω aktiv qarshilikli rezistordagi tok kuchi $i=0,141\sin 100t$ qonun bo'yicha o'zgaradi. Rezistordagi kuchlanishning samarador qiymatini toping (V).
- A) 10. B) 14,1. C) 25. D) 50.
- 3*. Ideal issiqlik dvigateli isitkichining harorati 350°C , sovitkichiniki esa 20°C . Agar ishchi jism isitkichdan 100 kJ issiqlik miqdori olgan bo'lsa, dvigatel qanday ish (kJ) bajargan?
- A) 16,6. B) 24,9. C) 53. D) 83,1.
4. Elektr lampa ballonida 100 W , 220 V degan yozuv bor. Cho'g'lanish tolasining sovuq holdagi (0°C) qarshiligidini o'lchash uchun lampaga 2 V kuchlanish berilganda tok kuchi 54 mA bo'ldi. Tolaning cho'g'lanish temperaturasini toping ($^{\circ}\text{C}$). $\alpha=0,0048 \text{ K}^{-1}$.
- A) 514. B) 1514. C) 2514. D) 3514.
5. Tezligi $2,985 \cdot 10^8 \text{ m/s}$ bo'lgan π -mezон paydo bo'lgandan parchalanguncha 75 m masofani uchib o'tadi. Uning xususiy yashash vaqtini toping (ns).
- A) 15. B) 20. C) 25. D) 30.
6. Harorati 27°C , modda miqdori 4 mol bo'lgan $8,31 \text{ g}$ massali gaz molekulalarining o'rtacha kvadratik tezligini toping (km/s). $R=8,31 \text{ J}/(\text{mol}\cdot\text{K})$.
- A) 0,19. B) 0,83. C) 1,897. D) 8,31.
7. 60 nC nuqtaviy zaryadning 6 cm masofada hosil qilgan elektr maydon kuchlanganligini toping (kV/m).
- A) 1,5. B) 15. C) 150. D) 1500.
8. Yorug'lik vakuumda 25 cm yo'l o'tadigan vaqtida biror suyuqlikda 10 cm yo'l o'tadi. Shu suyuqlikning dielektrik singdiruvchilagini baholang.
- A) 2,5. B) 5. C) 6,25. D) 13,5.
9. Bir xil materialdan tayyorlangan va ketma-ket ulangan teng massali ikkita silindrik o'tkazgich orqali elektr toki o'tmoqda. 2-o'tkazgich 1-o'tkazgichdan 5 marta uzun. Agar 1-o'tkazgichdagi kuchlanish 1 V ga teng bo'lsa, 2-o'tkazgichdagi kuchlanish qanday (V) bo'ladi?
- A) 0,5. B) 5. C) 25. D) 35.
10. Hajmi $5 \times 4 \times 3,5 \text{ m}^3$ bo'lgan xonadagi havo 10^5 Pa o'zgarmas bosimda 7 dan 27°C gacha isitilgan bo'lsa, havoning kengayishida qanday (kJ) ish bajarilgan?
- A) 14. B) 75. C) 406. D) 500.
11. Eni 35 cm , bo'yи 45 cm va balandligi 50 cm bo'lgan akvariumdagi suvning idish tubiga beradigan bosimini toping (Pa). $g=9,8 \text{ m/s}^2$.
- A) 1000. B) 4900. C) 40000. D) 50000.
12. $15 \cdot 10^6 \text{ Hz}$ chastotali fotonning energiyasini (J) aniqlang. $h=6,63 \cdot 10^{-34} \text{ J}\cdot\text{s}$.
- A) 10^{-26} . B) 10^{-24} . C) 10^{-23} . D) 10^{-22} .
13. Uzunligi 90 cm bo'lgan to'lqinning bir-biridan 15 cm masofada joylashgan ikki nuqtasi orasidagi fazalar farqi ko'pi bilan qanday bo'ladi (rad)?
- A) $\pi/6$. B) $\pi/3$. C) π . D) 2π .
14. Massasi 2000 kg bo'lgan avtomobil egrilik radiusi 40 m bo'lgan qabariq ko'priдан 10 m/s tezlikda o'tmoqda. Ko'prining o'rtasida avtomobil uni qanday kuch bilan bosadi (kN)?
- A) 5. B) 15. C) 20. D) 25.
15. 273 K temperaturali muz bo'lagi qanday balandlikdan (km) erkin tushib yerga urilganda to'la erib ketadi? Urilish natijasida hosil bo'lgan issiqlikning yarmi muzga beriladi deb hisoblang. $\lambda=330 \text{ kJ/kg}$, $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) 33. B) 66. C) 99. D) 153.
16. Induksiyasi $0,05 \text{ T}$ bo'lgan bir jinsli magnit maydonga maydon chiziqlariga tik ravishda $2 \cdot 10^6 \text{ m/s}$ tezlikda uchib kirgan elektronga maydon tomonidan qanday kuch ta'sir qiladi (N)? $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.
- A) $1,6 \cdot 10^{-12}$. B) $1,6 \cdot 10^{-14}$.
C) $1,6 \cdot 10^{-15}$. D) $1,6 \cdot 10^{-19}$.
17. Shossening gorizontal qismida 108 km/h tezlik bilan ketayotgan avtomobil tormozlanish yo'lining minimal qiymatini toping (m). $\mu=0,3$, $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) 150. B) 200. C) 300. D) 400.
18. Bir kondensatorning sig'imi C , energiyasi W , boshqasiniki $2C$ va $3W$. Agar ularning qutblari mos holda ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?
- A) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{2W}{C}}$. B) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{W}{C}}(\sqrt{12}-\sqrt{2})$.
C) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{12W}{C}}$. D) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{W}{C}}(\sqrt{12}+\sqrt{2})$.

- 19.** 190 va 250 Ω qarshilikka ega bo'lgan ikkita lampochka 220 V kuchlanishli tok manbaiga ketma-ket ulangan. Ulardan o'tayotgan tok kuchini toping (A).
- A) 0,2. B) 0,4. C) 0,5. D) 0,6.
- 20.** Quyidagi tasdiqlardan noto'g'risini toping.
- A) ionlarga ajralgan molekulalar sonining barcha parchalanuvchi molekulalar soniga nisbati dissotsiatsiya koeffisienti deyiladi.
 B) elektr tokini o'tkazuvchi suyuqliklar elektrolitlar deyiladi.
 C) elektrolitlarda tok erkin elektronlar oqimidan iborat bo'ladi.
 D) distillangan suv elektrolit emas.
- 21.** Absolut sindirish ko'rsatkichi 3 ga teng bo'lgan muhitda yorug'lik qanday tezlik bilan tarqaladi (m/s)?
- A) 10^5 . B) 10^6 . C) 10^7 . D) 10^8 .
- 22.** Hajmi 10 l, temperaturasi 50°C bo'lgan gaz o'zgarmas bosimda 0°C gacha sovitilsa, uning hajmi qanday bo'ladi (l)?
- A) 5,0. B) 8,0. C) 8,45. D) 10.
- 23***. Suv bug'ining zichligi $1,43 \text{ kg/m}^3$, uning molekulalarining o'rtacha kinetik energiyasi $10 \cdot 10^{-21} \text{ J}$. Bug'ning bosimini toping (kPa). $M=18 \text{ g/mol}$, $N_A=6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$.
- A) 180. B) 200. C) 225. D) 319.
- 24.** Fokus masofasi 14 cm bo'lgan linza buningning 2 marta kattalashgan teskari tasvirini hosil qildi. Linzadan tasvirgacha bo'lgan masofani toping (cm).
- A) 14. B) 28. C) 36. D) 42.
- 25.** Bosimning Xalqaro birliklar sistemasidagi birligini ko'rsating.
- A) N/m . B) $N \cdot s$. C) N/s . D) N/m^2 .
- 26.** 200 V kuchlanish manbaiga ulangan $10 \mu\text{F}$ sig'imli kondensator qoplamlari orasidagi masofani ikki marta orttirish uchun qanday ish (J) bajarish kerak?
- A) 0,02. B) 0,1. C) 0,2. D) 0,25.
- 27.** Kamondan o'q 24 m/s tezlik bilan tik yuqoriga otildi. Qanday balandlikda (m) uning kinetik energiyasi potensial energiyasiga teng bo'ladi? $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) 3,6. B) 3,8. C) 7,2. D) 14,4.
- 28.** Agar radioaktiv izotop yadrosidan pozitron ajralib chiqsa, uning tartib raqami qanday o'zgaradi?
- A) bittaga kamayadi.
 B) ikkitaga kamayadi.
 C) bittaga ortadi. D) o'zgarmaydi.
- 29.** Radiusi 5 cm bo'lgan aylana shaklidagi yassi g'altak 40 ta o'ramga ega. G'altakdagi tok kuchi $0,07 \text{ A}$ bo'lsa, uning magnit momenti qanday bo'ladi ($\text{A} \cdot \text{cm}^2$)?
- A) 140. B) 188. C) 220. D) 280.
- 30.** Vertikal ravishda erkin tushayotgan jisminning $n+3$ chi sekunddag'i ko'chishining $n+2$ chi sekunddag'i ko'chishidan farqi qanday (m)? $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) 10. B) 13. C) 15. D) 20.
- 31.** Yerga tomon uchib kelayotgan meteorning tezligi u Yerdan juda uzoqda bo'lgan paytda $1,6 \text{ km/s}$ bo'lgan. U Yerga qanday tezlik bilan tushadi (km/s)? Havoning harakatga qarshilagini hisobga olmang. $R_{Yer}=6400 \text{ km}$, $GM=400000 \text{ km}^3/\text{s}^2$.
- A) 9,02. B) 11,29. C) 12,41. D) 13,74.
- 32.** Chastotasi 200 Hz bo'lgan tovush tebranishlarining bir davri davomida uzunligi 30 m bo'lgan elektromagnit to'lqinda necha marta tebranish yuz beradi?
- A) $2 \cdot 10^3$. B) $5 \cdot 10^3$. C) $2 \cdot 10^4$. D) $5 \cdot 10^4$.
- 33.** 2 va 1 kg massali silindrler qo'zg'almas blok orqali vaznsiz ipga osilgan. Bunda birinchi silindrning 4% qismi suvg'a botganda muvozanat vujudga keldi. Silindrлarning zichligini aniqlang (kg/m^3).
- A) 20. B) 40. C) 80. D) 100.
- 34.** 20 va $10 \text{ k}\Omega$ qarshilikli rezistorlar elektr tarmog'iga parallel ulandi. Ikkinci rezistor-dagi tok kuchi 20 mA bo'lsa, tarmoqdagi tok kuchi qanday (mA)?
- A) 10. B) 20. C) 30. D) 40.
- 35.** Jismning harakat tenglamasi $x=0,5t^2+2t+4$ ko'rinishga ega. Uning tezligi $t=5 \text{ s}$ paytda qanday bo'ladi (m/s)?
- A) 2. B) 7. C) 10. D) 14.
- 36.** 10 cm uzunlikdagi prujina $0,5 \text{ kg}$ yuk osilganda 2 cm cho'zildi. Prujinaning potensial energiyasini toping (J).
- A) 0,05. B) 0,1. C) 0,5. D) 5.

- [1]. Elektr zanjirida lampaga parallel ulangan voltmetr 3 V ni ko'rsatmoqda. Tok 24 J ish bajarishi uchun lampadan nechta elektron o'tishi kerak? $e=1,6 \cdot 10^{-19}\text{ C}$.
- A) $5 \cdot 10^{18}$. B) $5 \cdot 10^{19}$. C) $5 \cdot 10^{20}$. D) $5 \cdot 10^{29}$.
- [2]. C sig'imli kondensator q zaryad bilan, $2C$ sig'imli kondensator esa $3q$ zaryad bilan zaryadlangan. Bu kondensatorlarning qutblari teskari holda ulansa, sistemaning elektr energiyasi qanchaga kamayadi?
- A) $q^2/2C$. B) $13q^2/12C$.
C) $7q^2/4C$. D) $25q^2/12C$.
- [3]. 12 ayl/min chastota bilan aylanayotgan gorizontol diskda aylanish o'qidan $0,3\text{ m}$ masofada $0,25\text{ kg}$ massali shayba yotibdi. Ular orasidagi ishqalanish koefisienti $0,25$ ga teng. Shaybag'a ta'sir etuvchi ishqalanish kuchini toping (N).
- A) $0,05$. B) $0,12$. C) $0,24$. D) $0,62$.
- [4]. 1 kg muz eriganda uning massasi qanday o'zgaradi? $\lambda=330\text{ kJ/kg}$.
- A) $3,7 \cdot 10^{-12}\text{ g ortadi}$.
B) $3,7 \cdot 10^{-12}\text{ kg ortadi}$.
C) $3,7 \cdot 10^{-12}\text{ g kamayadi}$.
D) $3,7 \cdot 10^{-10}\text{ g kamayadi}$.
- [5]. 1 kg massali jismni qiya tekislik bo'ylab yuqoriga tekis tortish uchun 6 N kuch zarur. Jism qo'yib yuborilsa, qiya tekislik bo'ylab qanday tezlanish (m/s^2) bilan sirpanadi? $\sin\alpha=0,5$, $g=9,8\text{ m/s}^2$.
- A) $0,8$. B) $1,6$. C) $2,8$. D) $3,8$.
- [6]. $m=10\text{ kg}$ massa va $v=500\text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/2$ massa va v tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga $\pi/2$ burchak ostida uchib ketdi. Ikkinci bo'lakning impulsi snaryadning dastlabki impulsidan necha marta katta?
- A) $0,75$. B) $1,12$. C) $1,25$. D) $7,22$.
- [7]. Hajmi $5 \times 4 \times 3,5\text{ m}^3$ bo'lgan xonadagi havo 10^5 Pa o'zgarmas bosimda 7 dan 27°C gacha isitilgan bo'lsa, havoning kengayishida qanday (kJ) ish bajarilgan?
- A) 14 . B) 75 . C) 406 . D) 500 .
- [8]. Elektr qarshiligi $100\text{ }\Omega$ bo'lgan simni cho'zib, uzunligi 60% ga oshirilsa, uning qarshiligi qanday bo'ladi (Ω)?
- A) 40 . B) 160 . C) 256 . D) o'zgarmaydi.
- [9]. Yorug'lik vakuumda 44 cm yo'l o'tadigan vaqtida biror suyuqlikda 22 cm yo'l o'tadi. Shu suyuqlikning dielektrik singdiruvchilagini baholang. A) 2 . B) 4 . C) 8 . D) 16 .
- [10]. Jismning tezligini O dan v gacha va v dan $3v$ gacha oshirish uchun bajarilishi kerak bo'ladigan A_1 va A_2 ishlarni taqqoslang.
- A) $A_2=A_1$. B) $A_2=6A_1$.
C) $A_2=8A_1$. D) $A_2=9A_1$.
- [11]. Eni 35 cm , bo'yi 45 cm va balandligi 50 cm bo'lgan akvariumdagi suvning idish tubiga beradigan bosimini toping (Pa). $g=9,8\text{ m/s}^2$.
- A) 1000 . B) 4900 . C) 40000 . D) 50000 .
- [12]. Lazer nurining quvvatini 65% kamaytirish kerak. Buning uchun nuring qutblanish tekisligi bilan analizator qutplash tekisligi orasidagi burchak kosinus'i qanday bo'lishi kerak?
- A) $0,22$. B) $0,59$. C) $0,81$. D) $0,83$.
- [13]. 2 va 1 kg massali silindrlar qo'zg'almas blok orqali vaznsiz ipga osilgan. Bunda birinchi silindrning 2% qismi suvg'a botganda muvozanat vujudga keldi. Silindrlarning zichligini aniqlang (kg/m^3).
- A) 20 . B) 40 . C) 80 . D) 100 .
- [14]. Bir atomli ideal gaz temperaturasi 10 K oshirilganda uning molekulalari o'rtacha kvadratik tezligi 100 m/s dan 140 m/s ga yetgan. Molekulalar tezligi 200 m/s dan 240 m/s gacha ortganda, temperatura qanchaga ortadi (K)?
- A) $18,3$. B) $18,7$. C) $19,1$. D) $19,3$.
- [15]. 36 km/h tezlik bilan gorizontol otilgan jismning uchish uzoqligi otilish balandligiga teng bo'lsa, u qanday balandlikdan (m) otilgan? $g=10\text{ m/s}^2$.
- A) 15 . B) 17 . C) 20 . D) 25 .
- [16]. Keltirilgan grafikdan foydalaniib, jismning harakat tezlanishini toping (m/s^2).
- A) 1 . B) 2 . C) 3 . D) 6 .
-
t (s)	v (m/s)
0	2
1	4
2	6
3	8
- [17]. Magnit maydonda magnit momenti $10\text{ A}\cdot\text{m}^2$ bo'lgan va tekisligi induksiya chiziqlariga parallel joylashgan ramkaga $0,05\text{ N}\cdot\text{m}$ aylantiruvchi moment ta'sir etadi. Shu maydonning induksiyasini toping (T).
- A) 10^{-3} . B) $0,5 \cdot 10^{-3}$.
C) $5 \cdot 10^{-3}$. D) $2,5 \cdot 10^{-3}$.

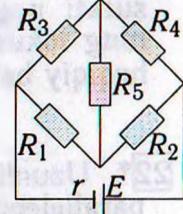
- [18]** Jism diametri 10 m bo'lgan aylana bo'y lab 20 m/s tezlik bilan tekis harakatlanmoqda. Uning o'tgan yo'li 314 m ga teng bo'l shi uchun u aylanani necha marta o'tishi kerak?
- A) 5. B) 10. C) 15. D) 20.
- [19]** 100 g massali jism 4 m balandlikdan 2 m/s tezlik bilan gorizontal otildi. Agar gorizontal sirtga urilish mutlaq noelastik bo'lib, 0,01 s davom etgan bo'lsa, urilish kuchi qanday bo'lgan (N)?
- A) 0,09. B) 0,18. C) 9. D) 90.
- [20]** Hajmi $3 \times 8 \times 4 \text{ m}^3$ bo'lgan xonada temperaturasi 18°C , bosimi $0,97 \cdot 10^5 \text{ Pa}$ bo'lgan havoning nechta molekulasi bor? $k=1,38 \cdot 10^{-23} \text{ J/K}$.
- A) $2,5 \cdot 10^{25}$. B) $2,32 \cdot 10^{25}$.
C) $2 \cdot 10^{27}$. D) $2,32 \cdot 10^{27}$.
- [21]** Yuk avtomobili massasi 1000 kg bo'lgan yengil avtomashinani shatakka olib ketayotganda tekis tezlanuvchan harakatlanib, 50 s da 400 m yo'l o'tgan bo'lsa, bikrili $2 \cdot 10^6 \text{ N/m}$ bo'lgan tros qanchaga (mm) cho'zilgan?
- A) 0,16. B) 0,23. C) 0,36. D) 0,64.
- [22]** Qanday temperaturada (K) vodorod molekulalarining o'rtacha kvadratik tezligi 2 km/s bo'ladi? $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$, $M=2 \text{ g/mol}$.
- A) 273. B) 300. C) 321. D) 350.
- [23]** O'zgaruvchan tok manbaiga induktivligi 42 mH bo'lgan g'altak ulangan. Zanjirdagi tok kuchi $i=1,41 \sin 100t$ qonun bo'yicha o'zgaradi. G'altakdagagi kuchlanishning samarador qiymatini toping (V).
- A) 1,41. B) 2,82. C) 4,2. D) 5,92.
- [24]*** Kamida 830 km/s tezlikka ega bo'lgan erkin elektronlar seziyidan chiqqa oladi. Seziy uchun chiqish ishini toping (eV). $m_e=9,11 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$, $e=1,60 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.
- A) 1,78. B) 1,96. C) 3,13. D) 6,13.
- [25]** Agar $10,8 \text{ kg}$ massali kubning qirralari 3 martadan qisqartirilsa, uning massasi qanday (g) bo'ladi?
- A) 300. B) 360. C) 400. D) 720.
- [26]** 220 V kuchlanishli tarmoqqa 200 va 100 W quvvatli lampalar parallel ulangan. Ular ning ikkalasidan o'tadigan tok kuchini toping (A). A) 0,45. B) 0,68. C) 0,91. D) 1,36.
- [27]** Yarim yemirilish davrining yarmiga teng vaqtida biror element radioaktiv yadrolarining qanday qismi yemiriladi?
- A) 0,22. B) 0,23. C) 0,25. D) 0,29.
- [28]** Induksiyasi 4 T bo'lgan bir jinsli magnit maydonga induksiya vektoriga 60° burchak ostida 100 m/s tezlik bilan uchib kirgan zarra spiral traektoriya bo'y lab harakat qiladi. Uning massasi $0,5 \text{ mg}$, zaryadi $50 \mu\text{C}$. Spiral qadamining uzunligini (cm) toping.
- A) 31,4. B) 62,8. C) 78,5. D) 90.
- [29]*** 20 g geliyning temperaturasi 200°C ga ortganda, ichki energiyasi qanchaga o'zgaradi (kJ)? $M=4 \text{ g/mol}$. $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
- A) 10. B) 12. C) 12,5. D) 20.
- [30]** Diodning katodi va anodi orasidagi masofa $0,01 \text{ m}$ ga teng. Anod kuchlanishi 440 V bo'lganda elektron katoddan anodga qancha vaqtida (ns) yetib boradi? Harakat tekis tezlanuvchan. $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$, $m_e=9,1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$.
- A) 1,6. B) 2. C) 2,5. D) 3.
- [31]** $2q$ va q zaryadli ikkita bir xil sharcha bir-biriga tekkizilib, oldingidan 2 marta qisqa masofada joylashtirilsa, ularning o'zaro ta'sir kuchi qanday o'zgaradi?
- A) 2 marta kamayadi.
B) 2,5 marta kamayadi.
C) 3 marta ortadi.
D) 4,5 marta ortadi.
- [32]** 25 va $15 \text{ k}\Omega$ qarshilikli rezistorlar elektr tarmog'iga parallel ulandi. Ikkinchisi rezistor-dagi tok kuchi 25 mA bo'lsa, tarmoqdagi tok kuchi qanday (mA)?
- A) 15. B) 20. C) 40. D) 50.
- [33]** O'zgaruvchan tok manbaiga ulangan 100Ω aktiv qarshilikli rezistordagi tok kuchi $i=0,141 \sin 100t$ qonun bo'yicha o'zgaradi. Rezistordagi kuchlanishning samarador qiymatini toping (V).
- A) 10. B) 14,1. C) 25. D) 50.
- [34]** Sindirish ko'rsatkichi $1,56 \text{ bo'lgan}$ shishadan sirtlarining qavariqligi bir xil, optik kuchi 8 D bo'lgan linza tayyorlashda sirtlarining egrilik radiusini qanday (m) qilib olish kerak?
- A) 0,014. B) 0,028. C) 0,14. D) 0,28.
- [35]** Havo 30 K ga izobarik isitilganda uning hajmi dastlabki hajmining 10% iga ortdi. Dastlabki haroratning oxirgi haroratga nisbatini toping.
- A) 0,1. B) 0,91. C) 1,1. D) 10.
- [36]** C sig'imli kondensator q zaryadga ega. Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanma-gan kondensatorga ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?
- A) q/C . B) $q/(2C)$. C) $2q/C$. D) $3q/C$.

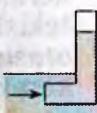
1. Massasi 30 kg býlgan tinch turgan jismga bikrili 3000 N/m bo'lgan prujina mahkamlangan. Uni o'zgarmas 5 cm/s tezlik bilan cho'za boshlashdi. Agar ishqalanish koefisienti 0,1 ga teng bo'lsa, necha sekunddan so'ng jism joyidan qo'zaladi?
- A) 0,002. B) 0,2. C) 5. D) 20.
2. Bir atomli ideal gaz temperaturasi 10 K oshirilganda uning molekulalari o'rtacha kvadratik tezligi 100 m/s dan 120 m/s ga yetgan. Molekulalar tezligi 200 m/s dan 360 m/s gacha ortganda, temperatura qanchaga ortadi (K)?
- A) 200. B) 204. C) 206. D) 208.
3. Bosimi 100 kPa, harorati 7°C bo'lgan 7 m^3 hajmli gaz $\Delta T=70^{\circ}\text{C}$ ga izobarik isitilganda bajarilgan ishni toping (kJ).
- A) 75. B) 150. C) 175. D) 200.
- 4*. Qizil yorug'lik ($\lambda=0,7 \text{ } \mu\text{m}$) fotonining energiyasini toping (J). $h=6,63 \cdot 10^{-34} \text{ J}\cdot\text{s}$.
- A) $2,84 \cdot 10^{-18}$. B) $2,84 \cdot 10^{-19}$.
C) $2,84 \cdot 10^{-20}$. D) $2,84 \cdot 10^{-21}$.
5. Fokus masofasi 14 cm bo'lgan linza buyumning 2 marta kattalashgan teskari tasvirini hosil qildi. Linzadan tasvitgacha bo'lgan masofani toping (cm).
- A) 14. B) 28. C) 36. D) 42.
6. 20 va $10 \text{ k}\Omega$ qarshilikli rezistorlar elektr tarmog'iga parallel ulandi. Ikkinchisi rezistor-dagi tok kuchi 20 mA bo'lsa, tarmoqdagi tok kuchi qanday (mA)?
- A) 10. B) 20. C) 30. D) 40.
7. Sun'iy yo'l doshning aylanish davri 8 marta ortsa, uning chiziqli tezligi qanday o'zgaradi?
- A) 2 marta kamayadi. B) 2 marta ortadi.
C) 4 marta kamayadi. D) 8 marta ortadi.
8. Dinamometrga 5 kg massali yuk osilgan. U yuki bilan bir safar yuqoriga 4 m/s tezlik bilan, boshqa safar pastga 1 m/s^2 tezlanish bilan harakatlantiriladi. Bu hollardagi dinamometr ko'rsatishlarining ayirmasini toping (N). $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) 5. B) 10. C) 40. D) 50.
- 9*. Vodorodning 250 K temperatura va $83,1 \text{ kPa}$ bosimdagи zichligini aniqlang (kg/m^3). $M=2 \text{ g/mol}$, $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
- A) 0,02. B) 0,05. C) 0,08. D) 0,83.
10. Kislorodning ^{16}O va ^{18}O izotoplari bir-biridan nimasi bilan farq qiladi?
- A) atom nomeri bilan.
B) protonlar soni bilan.
C) neytronlar soni bilan.
D) elektronlar soni bilan.
11. G'altak orqali o'zgaruvchan tok o'tmoqda. Tokning o'zgarish davri $3,14 \text{ ms}$ ga, g'altak hosil qilayotgan magnit induksiya oqimining maksimal qiymati esa 3 mWb ga teng. Agar tok kuchining o'zgarish qonuni o'zgarmasdan g'altakdagi o'ramlar soni 2 marta oshirilsa, g'altakda hosil bo'lувchi o'zinduksiya EYK ning maksimal qiymati qanday (V) bo'ladi?
- A) 6,28. B) 12. C) 18,84. D) 22.
12. Agar havo ΔT ga isitilganda, uning hajmi dastlabki hajmining a qismiga ortsa, havo-ning dastlabki harorati qanday bo'lgan? Jaryonni izobarik deb hisoblang.
- A) $a/\Delta T$. B) $(V_1/V_2-1)\Delta T$.
C) $\Delta T/a$. D) $\Delta T/(1-a)$.
13. Lazer nurining quvvatini 65% kamaytirish kerak. Buning uchun nuring qutblanish tekisligi bilan analizator qutlash tekisligi orasidagi burchak kosinusini qanday bo'lishi kerak?
- A) 0,22. B) 0,59. C) 0,81. D) 0,83.
14. Dvigatelning avtomobil joyidan qo'zg'alib, $7,5 \text{ m/s}$ tezlikka erishguncha bajargan ishi A_1 va tezlikni $7,5$ dan 15 m/s gacha oshirisha bajargan ishi A_2 orasida qanday munosabat o'rini?
- A) $A_1=A_2$. B) $A_2=2A_1$.
C) $A_2=3A_1$. D) $A_1=2A_2$.
15. Induksiyasi 4 T bo'lgan bir jinsli magnit maydonga induksiya vektoriga 60° burchak ostida 100 m/s tezlik bilan uchib kirgan zarra spiral traektoriya bo'ylab harakat qiladi. Uning massasi $0,5 \text{ mg}$, zaryadi $50 \mu\text{C}$. Spiral qadamining uzunligini (cm) toping.
- A) 31,4. B) 62,8. C) 78,5. D) 90.
16. Diodning katodi va anodi orasidagi masofa $0,01 \text{ m}$ ga teng. Anod kuchlanishi 440 V bo'lganda elektron katoddan anodga qancha vaqtida (ns) yetib boradi? Harakat tekis tezlanuvchan. $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$, $m_e=9,1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$.
- A) 1,6. B) 2. C) 2,5. D) 3.
17. Suv toza kapillar naychada $0,028 \text{ m}$ ga ko'tarildi. Naychaning ichki diametrini aniqlang (mm). Suvning sirt taranglik koefisientini $0,07 \text{ N/m}$ ga teng deb hisoblang. $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) 0,2. B) 0,7. C) 1. D) 2.

- [18].** EYKi 1,1 V bo'lgan elementga 2 Ω qarshilikli o'tkazgich ulansa, tok kuchi 0,5 A bo'ladi. Elementning qisqa tutashuv tokini toping (A). *A) 5. B) 5,5. C) 6. D) 7.*
- [19].** $10 \mu F$ sig'imli ikki kondensator 5 va $10 \mu C$ zaryadga ega. Ularning qutblari teskari holda ulansa, ulardag'i kuchlanish qanday bo'ladi (V)? *A) 1/4. B) 4/5. C) 5/6. D) 4/3.*
- [20].** Velosipedchi va piyoda bir joydan bir-biriga tik ravishda 60 s harakat qilganda, ular orasidagi masofa 150 m bo'ldi. Velosipedchining tezligi piyodanikidan 3 marta katta. Piyodaning tezligini toping (m/s). *A) $\sqrt{10}/4$. B) $\sqrt{10}/3$. C) $\sqrt{10}/2$. D) $1,5\sqrt{10}$.*
- [21].** Daraxtning 100 m masofadan olingan surati negativda 12 mm bo'lgan. Ob'ektivning fokus masofasi 5 cm bo'lsa, daraxtning haqiqiy balandligi qanday (m)? *A) 24. B) 26. C) 30. D) 32.*
- [22*].** Uzunligi 60 m, eni 50 m bo'lgan to'g'ri parallelepiped shaklidagi muz dengizda suzib yuribdi. Uning suvdan chiqib turgan qismining balandligi 1 m. Muzning hajmini baholang (m^3). $\rho_m = 900 \text{ kg/m}^3$. *A) 3000. B) 27000. C) 30000. D) 33000.*
- [23].** Elektr plitaning quvvati 0,8 kW. Agar uning spiralidan 5 A tok o'tayotgan bo'lsa, spiralning qarshiliqi qanday (Ω)? *A) 32. B) 35. C) 40. D) 43.*
- [24].** 6 V kuchlanishga ulangan reostatdagi tok kuchi 0,006 A ga teng bo'ldi. Agar kuchlanishni 4 V gacha kamaytirib, reostat qarshilagini 3 marta kamaytirsak, undagi tok kuchi qanday o'zgaradi? *A) o'zgarmaydi. B) 12 mA ortadi. C) 3 mA kamayadi. D) 6 mA ortadi.*
- [25].** Magnit maydon yo'nalishiga perpendikular joylashgan to'g'ri o'tkazgichdan 40 A tok o'tmoqda. Uning 0,2 m uzunlikdagi qismiga maydon tomonidan 8 N kuch ta'sir qilayotgan bo'lsa, maydonning magnit induksiyasi qanday (T)? *A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.*
- [26].** Chang'ichi harakat vaqtining birinchi yarmida 10 m/s tezlik bilan, ikkinchi yarmida esa 15 m/s tezlik bilan harakatlandi. Uning o'rtacha tezligini toping (m/s). *A) 12. B) 12,5. C) 25. D) 25,5.*
- [27*].** Suv bug'ining zichligi $1,43 \text{ kg/m}^3$, uning molekulalarining o'rtacha kinetik energiyasi $10 \cdot 10^{-21} \text{ J}$. Bug'ning bosimini toping (kPa). $M=18 \text{ g/mol}$, $N_A=6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$. *A) 180. B) 200. C) 225. D) 319.*
- [28].** Elektron atomni ionlashi uchun kamida qanday tezlikka (Mm/s) ega bo'lishi kerak? Atomning ionlanish energiyasi $0,392 \cdot 10^{-17} \text{ J}$. $m_e=9,1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$. *A) 2,94. B) 3,22. C) 3,37. D) 29,4.*
- [29].** C sig'imli kondensator U kuchlanishgacha zaryadlangan. Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmagan kondensatorga ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi? *A) U/12. B) U/6. C) U/3. D) U/2.*
- [30].** Yo'lning gorizontal qismida 36 km/h tezlikda borayotgan tramvayga keskin tormoz berildi. U to'xtaguncha qanday masofaga (m) sirpanib boradi? $\mu=0,2$, $g=9,8 \text{ m/s}^2$. *A) 25,5. B) 25,9. C) 26,2. D) 26,6.*
- [31].** $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/4$ massa va v tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga teskari yo'nalishda uchib ketdi. Ikkinchchi bo'lak tezligi va snaryadning dastlabki tezligi orasidagi burchak kosinusini toping. *A) -1. B) -0,65. C) 0,65. D) 1.*
- [32].** $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/2$ massa va v tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga $\pi/2$ burchak ostida uchib ketdi. Ikkinchchi bo'lakning impulsi snaryadning dastlabki impulsidan necha marta katta? *A) 0,75. B) 1,12. C) 1,25. D) 7,22.*
- [33].** Agar tok manbaiga R qarshilik ulanganda tok kuchi qisqa tutashuv tokidan besh marta kichik bo'lsa, R qarshilik manbaning ichki qarshiligidan necha marta katta? *A) 2. B) 4. C) 8. D) 12.*
- [34].** 40 va 30 N kuchlar orasidagi burchak 60° ga teng. Bu kuchlar yig'indisining modulini toping (N). *A) 60. B) 60,8. C) 64,8. D) 70.*
- [35].** 2 va 1 kg massali silindrler qo'zg'almas blok orqali vaznsiz j PGA osilgan. Bunda birinchi silindrning 5% qismi suvg'a botganda muvozanat vujudga keldi. Silindrлarning zichligini aniqlang (kg/m^3). *A) 20. B) 40. C) 80. D) 100.*
- [36].** Tebranishlar konturining $0,01 \mu F$ sig'imli kondensatoriga 10 nC zaryad berildi. Konturdagi tebranishlar to'liq so'ngunicha konturda qancha issiqlik miqdori ajraladi (nJ)? *A) 3. B) 3,5. C) 5. D) 6.*

Fizikadan variant 119 / 2014

1. Ikkita lampochka 220 V kuchlanishli tarmoqqa ketma-ket ulangan. Birinchi lampochkaning qarshiligi ikkinchisiniidan 3 marta katta. Har bir lampochkadagi kuchlanishni toping (V).
 A) 140; 60.
 B) 150; 30.
 C) 160; 60.
 D) 165; 55.
2. Idishdagi gazning bosimi 200 kPa, harorati 127°C edi. Gazning yarmi chiqarib yuborilganidan so'ng harorat 50°C pasaydi. Bosim qanday bo'lib qolgan (kPa)?
 A) 60.
 B) 80.
 C) 87,5.
 D) 870.
3. Vakuumda tarqalayotgan elektromagnit to'lqin chastotasi $3 \cdot 10^{13}$ Hz bo'lsa, uning to'lqin uzunligi qanday (m)?
 A) $5 \cdot 10^{-6}$.
 B) $15 \cdot 10^{-6}$.
 C) $1 \cdot 10^{-5}$.
 D) $30 \cdot 10^{-5}$.
4. Mis buyum (zichligi 8900 kg/m^3) simobda (zichligi 13600 kg/m^3) suzib yuribdi. Uning hajmining qanday qismi (%) simobdan chiqib turadi?
 A) 34,5.
 B) 47,8.
 C) 80,1.
 D) 84,6.
5. Tezligi $2,985 \cdot 10^8 \text{ m/s}$ bo'lgan π -mezon paydo bo'lgandan parchalangunche 75 m masofani uchib o'tadi. Uning xususiy yashash vaqtini toping (ns).
 A) 15.
 B) 20.
 C) 25.
 D) 30.
6. Dvigatelning avtomobil joyidan qo'zg'alib, $7,5 \text{ m/s}$ tezlikka erishguncha bajargan ishi A_1 va tezlikni $7,5$ dan 15 m/s gacha oshirisha bajargan ishi A_2 orasida qanday munosabat o'rinni?
 A) $A_1=A_2$.
 B) $A_2=2A_1$.
 C) $A_2=3A_1$.
 D) $A_1=2A_2$.
7. Vodorod atomida elektronning bir statsionar holatdan boshqa statsionar holatga o'tishiда chastotasi $4,57 \cdot 10^{14} \text{ Hz}$ bo'lgan yorug'lik chiqdi. Bunda vodorod atomining energiyasi qanchaga kamaygan (eV)? $h=4,14 \cdot 10^{-15} \text{ eV}\cdot\text{s}$.
 A) 1,45.
 B) 1,6.
 C) 1,89.
 D) 3,03.
8. Katta tezlik bilan harakatlanayotgan jismin massasi tinchlikdagi massasiga nisbatan 10% ga oshgan bo'lsa, uning zichligi qanday o'zgargan?
 A) 10% oshgan.
 B) 10% kamaygan.
 C) 21% oshgan.
 D) 21% kamaygan.
9. Havo 30 K ga izobarik isitilganda uning hajmi dastlabki hajmining 10% iga ortdi. Dastlabki haroratning oxirgi haroratga nisbatini toping.
 A) 0,1.
 B) 0,91.
 C) 1,1.
 D) 10.
10. Ikki kondensatordagи zaryadlar q va $3q$ ga, kuchlanishlar mos ravishda U va $4U$ ga teng. Ularning qutblari teskari holda ulansa, ulovchi o'tkazgichlarda qanday miqdorda issiqlik ajraladi?
 A) $27qU/14$.
 B) $15qU/4$.
 C) $32qU/7$.
 D) $75qU/14$.
11. Bosimi 100 kPa , harorati 7°C bo'lgan 7 m^3 hajmli gaz $\Delta T=70^{\circ}\text{C}$ ga izobarik isitilganda bajarilgan ishni toping (kJ).
 A) 75.
 B) 150.
 C) 175.
 D) 200.
12. 60 nC nuqtaviy zaryadning 6 cm masofada hosil qilgan elektr maydon kuchlanganligini toping (kV/m).
 A) 1,5.
 B) 15.
 C) 150.
 D) 1500.
13. Rasmidagi sxemada $E=24 \text{ V}$, $r=0,4 \Omega$, $R_1=2 \Omega$, $R_2=R_3=4 \Omega$, $R_4=8 \Omega$, $R_5=10 \Omega$. Sxema qancha quvvat iste'mol qiladi (W)?
 A) 42.
 B) 131.
 C) 144.
 D) 369.
14. $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/2$ massa va v tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga $\pi/2$ burchak ostida uchib ketdi. Ikkinci bo'lakning impulsi snaryadning dastlabki impulsidan necha marta katta?
 A) 0,75.
 B) 1,12.
 C) 1,25.
 D) 7,22.
15. Radiusi 5 cm bo'lgan aylana shaklidagi yassi g'altak 40 ta o'ramga ega. G'altakdagi tok kuchi $0,1 \text{ A}$ bo'lsa, uning magnit momenti qanday bo'ladi ($\text{A}\cdot\text{cm}^2$)?
 A) 200.
 B) 282.
 C) 314.
 D) 400.
16. Yuk avtomobili massasi 1000 kg bo'lgan yengil avtomashinani shatakka olib ketayotganda tekis tezlanuvchan harakatlanib, 50 s da 400 m yo'l o'tgan bo'lsa, bikrligi $2 \cdot 10^6 \text{ N/m}$ bo'lgan tros qanchaga (mm) cho'zilgan?
 A) 0,16.
 B) 0,23.
 C) 0,36.
 D) 0,64.
17. C sig'imli kondensator U kuchlanishgacha zaryadlangan. Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmagan kondensatorga ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?
 A) $U/12$.
 B) $U/6$.
 C) $U/3$.
 D) $U/2$.
18. Qisqa tutashuv toki 5 A , EYK 10 V bo'lgan manba bilan qisqa tutashuv toki 4 A , EYK 8 V bo'lgan manba qutblari mos holda ulanib, batareya hosil qilindi va unga 8Ω qarshilikli rezistor ulandi. Rezistordagi kuchlanishni toping (V).
 A) 8.
 B) 9.
 C) 10.
 D) 18.

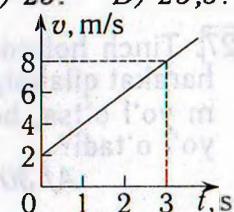
- [19.]** Fokus masofasi 10 cm bo'lgan ikkiyoqlama botiq linzadan 15 cm uzoqlikda turgan jismning tasviri o'lchami 4 cm ga teng. Jismning o'lchamini toping (cm).
A) 2. B) 8. C) 10. D) 12.
- [20.]** Chastotasi 200 Hz bo'lgan tovush tebranishlarining bir davri davomida uzunligi 30 m bo'lgan elektromagnit to'lqinda necha marta tebranish yuz beradi? A) $2 \cdot 10^3$. B) $5 \cdot 10^3$. C) $2 \cdot 10^4$. D) $5 \cdot 10^4$.
- [21.]** Yorug'lik vakuumda 44 cm yo'l o'tadigan vaqtida biror suyuqlikda 22 cm yo'l o'tadi. Shu suyuqlikning dielektrik singdiruvchilagini baholang. A) 2. B) 4. C) 8. D) 16.
- [22.]** Jism gorizontga 30° burchak ostida 30 m/s tezlik bilan otildi. Traektoriyaning eng yuqori nuqtasida uning tezligi qanday (m/s) bo'ladi?
A) $20\sqrt{3}$. B) $24\sqrt{2}$. C) 26. D) 30.
- [23.]** Daryo suvining tezligini o'lchash maqsadida suvga 90° ga egilgan naytushirilganda, suv nayda daryo sat-higa nisbatan $h=30$ cm ko'tarildi. Suvning tezligi qanday (m/s)? $g=10$ m/s 2 .
A) $\sqrt{3}$. B) $\sqrt{6}$. C) $2\sqrt{2}$. D) 6.
-
- [24.]** Yorug'lik bo'shliqdan optik bir jinsli muhitga o'tmoqda. Nurning muhit chegarasiga tushish burchagi 64° , sinish burchagi 49° bo'lsa, uning muhitda tarqalish tezligi qanday (m/s)? $\sin 49^\circ = 0,75$, $\sin 64^\circ = 0,9$.
A) $0,9 \cdot 10^8$. B) $1,5 \cdot 10^8$. C) $2,5 \cdot 10^8$. D) $7,5 \cdot 10^8$.
- [25.]** Avtomobilning tezligi qanday (m/s) bo'l-ganda egrilik radiusi 60 m bo'lgan qavariq ko'priknинг o'rtaida haydovchi vaznsizlikka uchraydi? $g=10$ m/s 2 .
A) 10,7. B) 15,9. C) 24,5. D) 28.
- [26.]** 25 va 15 k Ω qarshilikli rezistorlar elektr tarmog'iga parallel ulandi. Ikkinci rezistor-dagi tok kuchi 25 mA bo'lsa, tarmoqdagi tok kuchi qanday (mA)?
A) 15. B) 20. C) 40. D) 50.
- [27.]** Shossening gorizontal qismida 108 km/h tezlik bilan ketayotgan avtomobil tormozlanish yo'lining minimal qiymatini toping (m). $\mu=0,3$, $g=10$ m/s 2 .
A) 150. B) 200. C) 300. D) 400.
- [28.]** 12 V kuchlanishga ulangan reostatdagagi tok kuchi 0,012 A ga teng bo'ldi. Agar kuchlanishni 8 V gacha kamaytirib, reostat qarshilagini 1,5 marta kamaytirsak, undagi tok kuchi qanday o'zgaradi?
A) o'zgarmaydi. B) 10 mA ortadi. C) 2 mA kamayadi. D) 6 mA ortadi.
- [29.]** Induksiyasi 0,05 T bo'lgan bir jinsli magnit maydonga maydon chiziqlariga tik ravishda $2 \cdot 10^6$ m/s tezlikda uchib kirgan elektronga maydon tomonidan qanday kuch ta'sir qiladi (N)? $e=1,6 \cdot 10^{-19}$ C.
A) $1,6 \cdot 10^{-12}$. B) $1,6 \cdot 10^{-14}$. C) $1,6 \cdot 10^{-15}$. D) $1,6 \cdot 10^{-19}$.
- [30.]** 293 K temperaturada vodorod molekulasi ning o'rtacha kvadratik impulsini toping (kg·m/s). $M=2$ g/mol, $N_A=6,02 \cdot 10^{23}$ mol $^{-1}$, $R=8,31$ J/(mol·K).
A) $6,3 \cdot 10^{-22}$. B) $6,3 \cdot 10^{-23}$. C) $6,3 \cdot 10^{-24}$. D) $6,3 \cdot 10^{-25}$.
- [31.]** 400 K temperatura va 83,1 kPa bosimda 0,25 mol ideal gazning hajmi (m 3) qanday bo'ladi? $R=8,31$ J/(mol·K).
A) 0,001. B) 0,01. C) 0,02. D) 0,2.
- [32.]** Gorizontal sirtda yotgan 0,99 kg massali jismga 10 g massali o'q tegadi va unda qoladi. O'qning tezligi 700 m/s ga teng va gorizontal yo'nalган. Agar ishqalanish koeffisiensi 0,05 bo'lsa, o'q ta'sirida harakatga kelgan jism to'xtaguncha qanday yo'l (m) o'tadi? $g=9,8$ m/s 2 .
A) 30. B) 40. C) 45. D) 50.
- [33.]** Hajmi $5 \times 4 \times 3,5$ m 3 bo'lgan xonadagi havo 10^5 Pa o'zgarmas bosimda 7 dan 27°C gacha isitilgan bo'lsa, havoning kengayishida qanday (kJ) ish bajarilgan?
A) 14. B) 75. C) 406. D) 500.
- [34.]** Tinch turgan 2,5 kg massali jismga 15 va 20 N kuchlar o'zaro tik yo'nalishda ta'sir etmoqda. Jismning 3 s dan keyingi tezligini toping (m/s).
A) 21. B) 30. C) 39. D) 40.
- [35.]** Massasi 0,1 kg bo'lgan absolut elastik jism vertikalga nisbatan 60° burchak ostida gorizontal sirt tomon 10 m/s tezlik bilan to'g'ri chiziqli tekis harakatlanmoqda. Agar sirtga urilish 0,02 s davom etsa, urilish kuchi qanday bo'ladi (N)?
A) 2,5. B) 5. C) 25. D) 50.
- [36.]** Tebranma harakatda siklik chastota nima?
A) bitta tebranish vaqt. B) 1 sekunddagagi tebranishlar soni. C) π sekunddagagi tebranishlar soni. D) 2π sekunddagagi tebranishlar soni.

- [1]. G'altak orqali o'zgaruvchan tok o'tmoqda. Tokning o'zgarish davri $3,14 \text{ ms}$ ga, g'altak hosil qilayotgan magnit induksiya oqimining maksimal qiymati esa 3 mWB ga teng. Agar tok kuchining o'zgarish qonuni o'zgarmasdan g'altakdagi o'ramlar soni 2 marta oshirilsa, g'altakda hosil bo'lувчи o'zinduksiya EYK ning maksimal qiymati qanday (V) bo'ladi?
- A) 6,28. B) 12. C) 18,84. D) 22.
- [2]. Balandligi 25 mm bo'lgan suv ustunining bosimini toping (Pa).
- A) 10. B) 25. C) 100. D) 250.
- [3]. Quyidagi tasdiqlardan nato'g'risini toping.
- A) ionlarga ajralgan molekulalar sonining barcha parchalanuvchi molekulalar soniga nisbati dissotsiatsiya koefisienti deyiladi.
- B) elektr tokini o'tkazuvchi suyuqliklar elektrolitlar deyiladi.
- C) elektrolitlarda tok erkin elektronlar oqimiidan iborat bo'ladi.
- D) distillangan suv elektrolit emas.
- [4]. Bir kondensatorning zaryadi q , energiyasi W , ikkinchisiniki mos ravishda $2q$ va $3W$. Ularning qutblari mos holda ulansa, bu kondensatorlar batareyasining zaryadi qanday bo'ladi? A) q . B) $3q$. C) $4q$. D) $5q$.
- [5]. C sig'imiли kondensator U kuchlanishgacha zaryadlangan. Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmagan kondensatorga ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?
- A) $U/12$. B) $U/6$. C) $U/3$. D) $U/2$.
- [6]. Osh tuzi bug'ining yutilish spektri qanday?
- A) yutilish spektriga ega emas. B) uzlusiz. C) chiziqli. D) yo'l-yo'l.
- [7]. $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/4$ massa va v tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga teskari yo'nalishda uchib ketdi. Ikkinci bo'lak tezligi va snaryadning dastlabki tezligi orasidagi burchak kosinusini toping.
- A) -1. B) -0,65. C) 0,65. D) 1.
- [8]. 1 kg muz eriganda uning massasi qanday o'zgaradi? $\lambda=330 \text{ kJ/kg}$.
- A) $3,7 \cdot 10^{-12} \text{ g}$ ortadi. B) $3,7 \cdot 10^{-12} \text{ kg}$ ortadi. C) $3,7 \cdot 10^{-12} \text{ g}$ kamayadi. D) $3,7 \cdot 10^{-10} \text{ g}$ kamayadi.
- [9]. Gorizontal stol sirtada yotgan 12 kg masali g'o'lani sirt bo'ylab $0,5 \text{ m}$ masofaga surishda 12 J ish bajarildi. Ishqalanish koefisiyentini toping. $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) 0,1. B) 0,2. C) 0,3. D) 0,4.
- [10]. Katta tezlik bilan harakatlanayotgan jismning massasi tinchlikdagi massasiga nisbatan 10% ga oshgan bo'lsa, uning zichligi qanday o'zgargan?
- A) 10% oshgan. B) 10% kamaygan. C) 21% oshgan. D) 21% kamaygan.
- [11]. Suv 2 K ga isitilsa, har bir molekulasing o'rtacha energiyasi qanchaga ortadi (J)? Suvning solishtirma issiqlik sig'imi $C=4200 \text{ J/(kg}\cdot\text{K)}$, $N_A=6 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$, $M=18 \text{ g/mol}$.
- A) 8400. B) $2,52 \cdot 10^{-22}$. C) 10500. D) $3,15 \cdot 10^{-23}$.
- [12]. Lazer nurining quvvatini 15% kamaytirish kerak. Buning uchun nuring qutblanish tekisligi bilan analizator qutlash tekisligi orasidagi burchak kosinusini qanday bo'lishi kerak?
- A) 0,22. B) 0,39. C) 0,82. D) 0,92.
- [13]. 2 kg massali jismga 5 va 12 N kuchlar o'zaro tik yo'nalishda ta'sir etmoqda. Jismning tezlanishini toping (m/s^2).
- A) 2,5. B) 6. C) 6,5. D) 8,5.
- [14]. Radiusi 5 cm bo'lgan aylana shaklidagi yassi g'altak 40 ta o'ramga ega. G'altakdagi tok kuchi $0,1 \text{ A}$ bo'lsa, uning magnit momenti qanday bo'ladi ($\text{A}\cdot\text{cm}^2$)?
- A) 200. B) 282. C) 314. D) 400.
- [15]. Absolut sindirish ko'rsatkichi 3 ga teng bo'lgan muhitda yorug'lik qanday tezlik bilan tarqaladi (m/s)?
- A) 10^5 . B) 10^6 . C) 10^7 . D) 10^8 .
- [16]. Ideal issiqlik dvigateli isitkichining harorati 423 K , sovitkichiniki esa 293 K . Agar ishchi jism isitkichdan 100 kJ issiqlik olgan bo'lsa, dvigatel qanday ish (kJ) bajargan?
- A) 28. B) 30,7. C) 35. D) 40.
- [17]. Bikrliги 980 N/m bo'lgan rezina shnurga osilgan $4,9 \text{ N}$ og'irlikdagi yuk 2 m/s^2 tezlanish bilan ko'tarilayotgan bo'lsa, shnur qanchaga (mm) uzayadi? $g=9,8 \text{ m/s}^2$.
- A) 0,62. B) 5,9. C) 6,02. D) 6,4.

- [18].** Hajmi 10 l , temperaturasi 50°C bo'lgan gaz o'zgarmas bosimda 0°C gacha sovitilsa, uning hajmi qanday bo'ladi (l)?
- A) 5,0. B) 8,0. C) 8,45. D) 10.
- [19].** Massasi 30 kg bo'lgan tinch turgan jismga bikrili 3000 N/m bo'lgan prujina mahkamlangan. Uni o'zgarmas 5 cm/s tezlik bilan cho'za boshlashdi. Agar ishqalanish koefisienti $0,1$ ga teng bo'lsa, necha sekunddan so'ng jism joyidan qo'zg'aladi?
- A) 0,002. B) 0,2. C) 5. D) 20.
- [20].** Havo 30 K ga izobarik isitilganda uning hajmi dastlabki hajmining 10% iga ortdi. Dastlabki haroratning oxirgi haroratga nisbatini topping. A) 0,1. B) 0,91. C) 1,1. D) 10.
- [21].** Agar tok manbaiga R qarshilik ulanganda tok kuchi qisqa tutashuv tokidan besh marta kichik bo'lsa, R qarshilik manbaning ichki qarshiligidan necha marta katta?
- A) 2. B) 4. C) 8. D) 12.
- [22*].** Optik kuchi 5 D bo'lgan lupaning optimal kattalashtirishi qanday? $L=25 \text{ cm}$.
- A) 1,25. B) 1,5. C) 2. D) 2,25.
- [23].** Sim ramka bir jinsli magnit maydonda aylantirilganda uni kesib o'tuvchi induksiya oqimi vaqt bo'yicha $\Phi=10^{-2}\cos 10\pi t$ qonunga asosan o'zgaradi. Ramkaning aylanish chastotasini topping (Hz).
- A) 4. B) 5. C) 6. D) 10π .
- [24].** Moddiy nuqtaning harakat tenglamalari $x=7+4t$ va $y=5+3t$ ko'rinishda bo'lsa, u dastlabki 2 s da qanchaga ko'chadi (m)?
- A) 10. B) 13. C) 14. D) 19.
- [25].** Yerga tomon uchib kelayotgan meteorning tezligi u Yerdan juda uzoqda bo'lgan paytda $1,6 \text{ km/s}$ bo'lgan. U Yerga qanday tezlik bilan tushadi (km/s)? Havoning harakatga qarshiligini hisobga olmang. $R_{\text{Yer}}=6400 \text{ km}$, $GM=400000 \text{ km}^3/\text{s}^2$.
- A) 9,02. B) 11,29. C) 12,41. D) 13,74.
- [26].** Azot molekulasingin 310 K temperaturadagi o'rtacha kvadratik tezligini topping (m/s). $M=28 \text{ g/mol}$, $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
- A) 500. B) 525. C) 550. D) 575.
- [27].** Tinch holatdan boshlab tekis tezlanuvchan harakat qilayotgan jism uchinchi sekundda 10 m yo'l o'tsa , boshlang'ich 4 s da qanday (m) yo'l o'tadi?
- A) 30. B) 32. C) 64. D) 128.
- [28*].** Harorati 90°C bo'lgan 2 kg suvga ko'pi bilan qancha (kg) 0°C haroratli muz solinsa, u to'liq erib ketadi? $c=4200 \text{ J}/(\text{kg}\cdot\text{K})$, $\lambda=330 \text{ kJ/kg}$.
- A) 1,92. B) 2,04. C) 2,3. D) 3,2.
- [29].** Magnit maydonda magnit momenti $10 \text{ A}\cdot\text{m}^2$ bo'lgan va tekisligi induksiya chiziqlariga parallel joylashgan ramkaga $0,05 \text{ N}\cdot\text{m}$ aylantiruvchi moment ta'sir etadi. Shu maydonning induksiyasini topping (T).
- A) 10^{-3} . B) $0,5\cdot 10^{-3}$.
C) $5\cdot 10^{-3}$. D) $2,5\cdot 10^{-3}$.
- [30].** 2 kg massali jismni bikrili 100 N/m bo'lgan prujina yordamida 2 m balandlikka tekis ko'tarish uchun qanday ish (J) bajarish kerak? Prujina dastlab cho'zilmagan. $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) -240. B) -48. C) 42. D) 240.
- [31].** Elektr maydon potensialining XBS dagi o'chamligini ko'rsating.
- A) $\text{kg}\cdot\text{s}^2/(\text{A}\cdot\text{m}^2)$. B) $\text{kg}\cdot\text{s}^2/(\text{A}\cdot\text{m}^3)$.
C) $\text{kg}\cdot\text{A}^2/\text{m}^2$. D) $\text{kg}\cdot\text{m}^2/(\text{A}\cdot\text{s}^3)$.
- [32].** 2 va 1 kg massali silindrler qo'zg'almas blok orqali vaznsiz ipga osilgan. Bunda birinchi silindrning 4% qismi suvga botganda muvozanat vujudga keldi. Silindrarning zichligini aniqlang (kg/m^3).
- A) 20. B) 40. C) 80. D) 100.
- [33].** Uchlaridagi kuchlanish 24 V , qarshiligi 20Ω bo'lgan o'tkazgichdan 20 s da qancha zaryad o'tadi (C)?
- A) 17. B) 20. C) 24. D) 40.
- [34].** Ko'ndalang kesim yuzi $1,1\cdot 10^{-6} \text{ m}^2$ bo'lgan 3 m uzunlikdagi nixrom simdagi tok kuchi 500 mA ga teng bo'lsa, uning uchlaridagi kuchlanish necha voltga teng? $\rho=1,1\cdot 10^{-6} \Omega\cdot\text{m}$.
- A) 1,5. B) 2. C) 3,3. D) 5,5.
- [35].** 7 kg massali jismni 3 m balandlikka qanday tezlanish (m/s^2) bilan tik ko'targanda, 273 J ish bajariladi? $g=10 \text{ m/s}^2$.
- A) 1. B) 2. C) 3. D) 6.
- [36].** 25 va $15 \text{ k}\Omega$ qarshilikli rezistorlar elektr tarmog'iga parallel ulandi. Ikkinci rezistor-dagi tok kuchi 25 mA bo'lsa, tarmoqdagi tok kuchi qanday (mA)?
- A) 15. B) 20. C) 40. D) 50.

Fizikadan 2014-yil testlari

1. Agar 10,8 kg massali kubning qirralari 3 martadan qisqartirilsa, uning massasi qanday (g) bo'ladi? A) 300. B) 360. C) 400. D) 720.
2. Bosimning Xalqaro birliklar sistemasidagi birligini ko'rsating.
A) N/m. B) N·s. C) N/s. D) N/m².
3. Balandligi 25 mm bo'lgan suv ustunining bosimini toping (Pa).
A) 10. B) 25. C) 100. D) 250.
4. Eni 35 cm, bo'y 45 cm va balandligi 50 cm bo'lgan akvariumdagi suvning idish tubiga beradigan bosimini toping (Pa). $g=9,8 \text{ m/s}^2$.
A) 1000. B) 4900. C) 40000. D) 50000.
5. 2 va 1 kg massali silindrler qo'zg'almas blok orqali vaznsiz ipga osilgan. Bunda birinchi silindrning 4% qismi suvga botganda muvozanat vujudga keldi. Silindrarning zichligini aniqlang (kg/m^3). A) 20. B) 40. C) 80. D) 100.
6. Massasi 8 kg, hajmi 10 l bo'lgan tarvuz suvga tushib ketsa, hajmining qanday qismi suvga botadi? A) 0,25. B) 0,5. C) 0,6. D) 0,8.
- 7*. Uzunligi 60 m, eni 50 m bo'lgan to'g'ri parallelepiped shaklidagi muz dengizda suzib yuribdi. Uning suvdan chiqib turgan qismining balandligi 1 m. Muzning hajmini baholang (m^3). $\rho_m = 900 \text{ kg/m}^3$.
A) 3000. B) 27000. C) 30000. D) 33000.
8. Mis buyum (zichligi 8900 kg/m^3) simobda (zichligi 13600 kg/m^3) suzib yuribdi. Uning hajmining qanday qismi (%) simobdan chiqib turadi? A) 34,5. B) 47,8. C) 80,1. D) 84,6.
9. Aluminiyidan yasalgan silindr ichida kovak bor. Shuning uchun u suvda cho'kmaydi, hajmining 20% i suvdan chiqib turadi. Kovanning hajmi silindr hajmining qanday qismini (%) tashkil etadi? Aluminiyning zichligi 2700 kg/m^3 .
A) 62,6. B) 68,2. C) 70,4. D) 72,6.
10. Uzunligi 1 m bo'lgan vaznsiz sterjenning A uchiga 3 kg, B uchiga 2 kg yuklar osilgan. Sterjenni qayeridan fayanchga qo'ysak, u muvozanatda turadi?
A) A uchidan 40 cm. B) B uchidan 25 cm.
C) A uchidan 60 cm. D) B uchidan 45 cm.
11. Richagning umumiy uzunligi 200 cm. Uning bir uchiga osilgan 10 kg massali yuk ikkinchi uchiga osilgan 40 kg massali yukni muvozanatlashi uchun tayanch ikkinchi yordan qanday masofada bo'lishi kerak (cm)?
A) 2. B) 30. C) 40. D) 80.
12. 2 kg 80°C li suvni 60°C gacha sovitish uchun unga 10°C li sovuq suvdan qancha (kg) qo'shish kerak? A) 0,8. B) 1,0. C) 1,2. D) 1,4.
13. FIK 60% bo'lgan qozonda 10°C temperaturali 3 t suvni isitish uchun 40 kg toshko'mir yoqildi. Bunda suv necha gradusgacha isigan? $c=4200 \text{ J/(kg}\cdot\text{K)}$, $q=30 \text{ MJ/kg}$.
A) 50. B) 60. C) 67. D) 80.
- 14*. Harorati 90°C bo'lgan 2 kg suvga ko'pi bilan qancha (kg) 0°C harorathli muz solinsa, u to'liq erib ketadi? $c=4200 \text{ J/(kg}\cdot\text{K)}$, $\lambda=330 \text{ kJ/kg}$. A) 1,92. B) 2,04. C) 2,3. D) 3,2.
15. 273 K temperaturali muz bo'lagi qanday balandlikdan (km) erkin tushib yerga urilganda to'la erib ketadi? Urilish natijasida hosil bo'lgan issiqlikning yarmi muzga beriladi deb hisoblang. $\lambda=330 \text{ kJ/kg}$, $g=10 \text{ m/s}^2$.
A) 33. B) 66. C) 99. D) 153.
16. Fokus masofasi 14 cm bo'lgan linza buyumning 2 marta kattalashgan teskari tasvirini hosil qildi. Linzadan tasvirkacha bo'lgan masofani toping (cm).
A) 14. B) 28. C) 36. D) 42.
17. Fokus masofasi 10 cm bo'lgan ikkiyoqlama botiq linzadan 15 cm uzoqlikda turgan jismning tasviri o'lchami 4 cm ga teng. Jismning o'lchamini toping (cm).
A) 2. B) 8. C) 10. D) 12.
- 18*. Optik kuchi 5 D bo'lgan lupaning optimal kattalashtirishi qanday? $L=25 \text{ cm}$.
A) 1,25. B) 1,5. C) 2. D) 2,25.
19. Agar linza suvga tushirilsa, uning fokus masofasi qanday o'zgaradi?
A) ortadi. B) kamayadi. C) o'zgarmaydi.
D) avval ortadi, keyin kamayadi.
20. Absolut sindirish ko'rsatkichi 1,6 bo'lgan shishadan sirtining egrilik radiusi 18 cm bo'lgan yassi-qavariq yupqa linza yasalди. Uning yassi sirtiga tik tushayotgan parallel nurlar dastasi undan qanday masofada (cm) yig'iladi? A) 9. B) 18. C) 30. D) 36.
21. Sindirish ko'rsatkichi 1,56 bo'lgan shishadan sirtlarining qavariqligi bir xil, optik kuchi 8 D bo'lgan linza tayyorlashda sirtlarining egrilik radiusini qanday (m) qilib olish kerak?
A) 0,014. B) 0,028. C) 0,14. D) 0,28.
22. Daraxtning 100 m masofadan olingan surʼati negativda 12 mm bo'lgan. Obʼektivning fokus masofasi 5 cm bo'lsa, daraxtning haqiqiy balandligi qanday (m)?
A) 24. B) 26. C) 30. D) 32.
23. Moddiy nuqtaning harakat tenglamalari $x=7+4t$ va $y=5+3t$ ko'rinishda bo'lsa, u dastlabki 2 s da qanchaga ko'chadi (m)?
A) 10. B) 13. C) 14. D) 19.
24. Velosipedchi va piyoda bir joydan bir-biriga tik ravishda 60 s harakat qilganda, ular orasidagi masofa 150 m bo'ldi. Velosipedching tezligi piyodanikidan 3 marta katta. Piyodaning tezligini toping (m/s).
A) $\sqrt{10}/4$. B) $\sqrt{10}/3$. C) $\sqrt{10}/2$. D) $1,5\sqrt{10}$.
25. Chang'ichi harakat vaqtining birinchi yarmida 10 m/s tezlik bilan, ikkinchi yarmida esa 15 m/s tezlik bilan harakatlandi. Uning o'rtacha tezligini toping (m/s).
A) 12. B) 12,5. C) 25. D) 25,5.
26. Keltirilgan grafikdan foydalanim, jismning harakat tezlanishini toping (m/s^2).
A) 1. B) 2. C) 3. D) 6.
27. Yassi kondensatorning qoplamlariga doimiy kuch-

lanish berilganda, ular orasidan uchib o'tayotgan elektron qanday traektoriya chizadi?

- A) t^2 chiziq. B) parabola.
C) vintsimon chiziq. D) sinusoida.

28. Jismning harakat tenglamasi $x=0,5t^2+2t+4$ ko'rinishga ega. Uning tezligi $t=5$ s paytda qanday bo'ladi (m/s)?

- A) 2. B) 7. C) 10. D) 14.

29. Jism dastlab 2 s davomida 5 m/s tezlik bilan tekis, so'ngra 4 s davomida 1,5 m/s² tezlanish bilan harakatlandi. U qanday yo'l o'tgan (m)? A) 24. B) 42. C) 46. D) 48.

30. Tinch holatdan boshlab tekis tezlanuvchan harakat qilayotgan jism uchinchi sekundda 10 m yo'l o'tsa, boshlang'ich 4 s da qanday (m) yo'l o'tadi? A) 30. B) 32. C) 64. D) 128.

31. Poezd tormozlana boshlagan paytdan 2/3 min vaqt o'tgach, 0,4 km masofani o'tib to'xtadi. Harakatni tekis o'zgaruvchan deb hisoblab, poezdning boshlang'ich tezligini (m/s) va tormozlanish tezlanishini (m/s^2) toping. A) 20; -0,5. B) 22; -0,5.
C) 26; -0,2. D) 26; -0,4.

32. Jism diametri 10 m bo'lgan aylana bo'y lab 20 m/s tezlik bilan tekis harakatlanmoqda. Uning o'tgan yo'li 314 m ga teng bo'lishi uchun u aylanani necha marta o'tishi kerak?

- A) 5. B) 10. C) 15. D) 20.

33. 40 va 30 N kuchlar orasidagi burchak 60° ga teng. Bu kuchlar yig'indisining modulini toping (N). A) 60. B) 60,8. C) 64,8. D) 70.

34. Massasi 4 kg bo'lgan jismning tezligi har 3 s davomida 7,5 m/s ga o'zgarmoqda. Unga ta'sir etayotgan kuchni toping (N).

- A) 8. B) 10. C) 20. D) 40.

35. 2 kg massali jismga 5 va 12 N kuchlar o'zaro tik yo'nalishda ta'sir etmoqda. Jismning tezlanishini toping (m/s^2). A) 2,5. B) 6. C) 6,5. D) 8,5.

36. Tinch turgan 2,5 kg massali jismga 15 va 20 N kuchlar o'zaro tik yo'nalishda ta'sir etmoqda. Jismning 3 s dan keyingi tezligini toping (m/s). A) 21. B) 30. C) 39. D) 40.

37. To'g'ri chiziq bo'y lab tekis harakatlanayotgan jismga gorizontal tekislikda uchta kuch ta'sir eta boshladи. Kuchlarning modullari bir xil bo'lib, ularning yo'nalishlari orasidagi burchaklar 120° dan. Jismning keyingi harakati qanday bo'ladi?

- A) aylana bo'y lab tekis harakat.
B) to'g'ri chiziqli tekis tezlanuvchan harakat. C) to'g'ri chiziqli tekis sekinlanuvchan harakat.
D) to'g'ri chiziqli tekis harakat.

38. Uzunligi 10 cm bo'lgan prujinaga 0,4 kg massali yuk osilganida u 1 cm ga uzaydi. Prujinaning bikrligni aniqlang (N/m). $g=10$ m/s². A) 40. B) 360. C) 400. D) 440.

39. Yuk avtomobili massasi 1000 kg bo'lgan yengil avtomashinani shatakka olib ketayotganda tekis tezlanuvchan harakatlanib, 50 s da 400 m yo'l o'tgan bo'lsa, bikrligi $2 \cdot 10^6$ N/m bo'lgan tros qanchaga (mm) cho'zilgan?

- A) 0,16. B) 0,23. C) 0,36. D) 0,64.

40. Avtomobilning tezligi qanday (m/s) bo'l ganda egrilik radiusi 60 m bo'lgan qavariq ko'priking o'rtasida haydovchi vaznsizlikka uchraydi? $g=10$ m/s².

- A) 10,7. B) 15,9. C) 24,5. D) 28.

41. Arqon ko'pi bilan 12 kg yukni ko'tara oladi. Shu arqon yordamida ko'pi bilan qanday massali (kg) yukni 5 m/s² tezlanish bilan ko'tarish mumkin? $g=10$ m/s².

- A) 6. B) 8. C) 12. D) 15.

42. Bikrligi 980 N/m bo'lgan rezina shnurga osilgan 4,9 N og'irlikdagi yuk 2 m/s² tezlanish bilan ko'tarilayotgan bo'lsa, shnur qanchaga (mm) uzayadi? $g=9,8$ m/s².

- A) 0,62. B) 5,9. C) 6,02. D) 6,4.

43. Dinamometrga 5 kg massali yuk osilgan. U yuki bilan bir safar yuqoriga 4 m/s tezlik bilan, boshqa safar pastga 1 m/s² tezlanish bilan harakatlantiriladi. Bu hollardagi dinamometr ko'rsatishlarining ayirmasini toping (N). $g=10$ m/s². A) 5. B) 10. C) 40. D) 50.

44. Massasi 2 kg bo'lgan jism 1 m uzunligidagi ipga bog'lanib, vertikal tekislikda 4 m/s tezlik bilan aylantirilmoqda. U traektoriyaning eng yuqori nuqtasidan o'tayotgan paytda ipning taranglik kuchi (N) qanday bo'ladi?

- A) 8. B) 10. C) 12. D) 16.

45. a tezlanish bilan pastga tushayotgan lift shiftidagi bikrligi k bo'lgan prujinaga m massali yuk osilsa, prujina qanchaga cho'ziladi?

- A) $m(g-a)/k$. B) $m(g+a)/k$.
C) $m(a-g)/k$. D) $k(a-g)/m$.

46. Massasi 2000 kg bo'lgan avtomobil egrilik radiusi 40 m bo'lgan qabariq ko'prikan 10 m/s tezlikda o'tmoqda. Ko'priking o'rtasida avtomobil uni qanday kuch bilan bosadi (kN)?

- A) 5. B) 15. C) 20. D) 25.

47. 120 m balandlikdan 10 m/s boshlang'ich tezlik bilan tik pastga otilgan jismning yerga tushish vaqtini (s) va oxirgi tezligini (m/s) toping. $g=10$ m/s².

- A) 3; 40. B) 3; 50. C) 4; 50. D) 4; 60.

48. Vertikal ravishda erkin tushayotgan jismning $n+3$ chi sekunddagi ko'chishining $n+2$ chi sekunddagi ko'chishidan farqi qanday (m)? $g=10$ m/s².

- A) 10. B) 13. C) 15. D) 20.

49. Jism gorizontga 30° burchak ostida 30 m/s tezlik bilan otildi. Traektoriyaning eng yuqori nuqtasida uning tezligi qanday (m/s) bo'ladi? A) 20,3. B) 24,2. C) 26. D) 30.

50. 36 km/h tezlik bilan gorizontal otilgan jismning uchish uzoqligi otilish balandligiga teng bo'lsa, u qanday balandlikdan (m) otilgan? $g=10$ m/s². A) 15. B) 17. C) 20. D) 25.

51. Kosmik kema Yer sirtidan h balandlikda doiraviy orbita bo'y lab uchmoqda. Shu balandlikdagi erkin tushish tezlanishi g' Yer sirtidagi erkin tushish tezlanishi g bilan qanday bog'langan?

$$A) g'=g\left(\frac{R+h}{R}\right)^2$$

$$B) g \frac{h}{(R+h)^2} . C) g' = g \left(\frac{R}{R+h} \right)^2 . D) g' = g \frac{R}{R+h} .$$

52. Sun'iy yo'ldoshning aylanish davri 8 marta ortsu, uning chiziqli tezligi qanday o'zgaradi?

*A) 2 marta kamayadi. B) 2 marta ortadi.
C) 4 marta kamayadi. D) 8 marta ortadi.*

53. 12 ayl/min chastota bilan aylanayotgan horizontal diskda aylanish o'qidan 0,3 m masofada 0,25 kg massali shayba yotibdi. Ular orasidagi ishqalanish koefisienti 0,25 ga teng. Shaybaga ta'sir etuvchi ishqalanish kuchini toping (N).

A) 0,05. B) 0,12. C) 0,24. D) 0,62.

54. Gorizontal sirtda yotgan 5 kg massali brusokka gorizontga 30° burchak ostida pastga yo'nalgan 10 N kuch ta'sir qilmoqda. Ishqalanish koefisienti qanday bo'lganda brusok tekis harakat qiladi? $g=9,8 \text{ m/s}^2$.

A) 0,07. B) 0,16. C) 0,24. D) 0,8.

55. Massasi 30 kg bo'lgan tinch turgan jismga bikrliji 3000 N/m bo'lgan prujina mankamlangan. Uni o'zgarmas 5 cm/s tezlik bilan cho'za boshlashdi. Agar ishqalanish koefisienti 0,1 ga teng bo'lsa, necha sekunddan so'ng jism joyidan qo'zg'aladi?

A) 0,002. B) 0,2. C) 5. D) 20.

56. Shossening gorizontal qismida 108 km/h tezlik bilan ketayotgan avtomobil tormozlanish yo'lining minimal qiymatini toping (m). $\mu=0,3$, $g=10 \text{ m/s}^2$.

A) 150. B) 200. C) 300. D) 400.

57. Yo'lning gorizontal qismida 36 km/h tezlikda borayotgan tramvayga keskin tormoz berildi. U to'xtaguncha qanday masofaga (m) sirpanib boradi? $\mu=0,2$, $g=9,8 \text{ m/s}^2$.

A) 25,5. B) 25,9. C) 26,2. D) 26,6.

58. Gorizontal sirtda yotgan 0,99 kg massali jismga 10 g massali o'q tegadi va unda qoladi. O'qning tezligi 700 m/s ga teng va gorizontal yo'nalgan. Agar ishqalanish koefisienti 0,05 bo'lsa, o'q ta'sirida harakatga kelgan jism to'xtaguncha qanday yo'l (m) o'tadi? $g=9,8 \text{ m/s}^2$. A) 30. B) 40. C) 45. D) 50.

59. Gorizontal sirtda yotgan 4 kg massali jism 1 m/s^2 tezlanish olishi uchun unga qanday gorizontal kuch (N) qo'yish kerak? Ishqalanish koefisienti 0,2 ga teng.

A) 8. B) 12. C) 16. D) 160.

60. Vaznsiz qo'zg'almas blok orqali o'tkazilgan ipga 15 va 10 kg massali yuklar osilgan. Ipnинг taranglik kuchini toping (N). $g=10 \text{ m/s}^2$. A) 100. B) 120. C) 150. D) 200.

61. 1 kg massali jismni qiya tekislik bo'yab yuqoriga tekis tortish uchun 6 N kuch zarur. Jism qo'yib yuborilsa, qiya tekislik bo'yab qanday tezlanish (m/s^2) bilan sirpanadi? $\sin\alpha=0,35$, $g=10 \text{ m/s}^2$.

A) 0. B) 1. C) 1,15. D) 1,2.

62. Massasi 100 kg bo'lgan bir jinsli to'sin uchlariga qo'yilgan A va B tayanchlarda yotibdi. A tayanchdan $l/4$ masofada 80 kg yuk bor (l – to'sin uzunligi). To'sinning tayanchlarga bosim kuchlarini toping (N). $g=10$

m/s².

*A) 1050; 750. B) 1100; 700.
C) 1200; 600. D) 1300; 500.*

63. 293 K temperaturada vodorod molekulasining o'rtacha kvadratik impulsini toping ($\text{kg}\cdot\text{m/s}$). $M=2 \text{ g/mol}$, $N_A=6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$, $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.

A) 6,3 \cdot 10^{-22}. B) 6,3 \cdot 10^{-23}. C) 6,3 \cdot 10^{-24}. D) 6,3 \cdot 10^{-25}.

64. $x=t^2+8t+20$ qonuniyat bo'yicha harakatnayotgan jismning massasi 5 kg bo'lsa, 3 s davomida uning impulsini qanchaga o'zgaradi ($\text{kg}\cdot\text{m/s}$)? A) 18. B) 26. C) 30. D) 32.

65. Massasi 0,1 kg bo'lgan absolut elastik jism vertikalga nisbatan 60° burchak ostida gorizontal sirt tomon 10 m/s tezlik bilan to'g'ri chiziqli tekis harakatlanmoqda. Agar sirtga urilish 0,02 s davom etsa, urilish kuchi qanday bo'ladi (N)? A) 2,5. B) 5. C) 25. D) 50.

66. 100 g massali jism 4 m balandlikdan 2 m/s tezlik bilan gorizontal otildi. Agar gorizontal sirtga urilish mutlaq noelastik bo'lib, 0,01 s davom etgan bo'lsa, urilish kuchi qanday bo'lgan (N)? A) 0,09. B) 0,18. C) 9. D) 90.

67. Ikki yoki undan ko'p qattiq jismlarning qisqa vaqt davomidagi ta'sirlashuviga ... deyiladi.

*A) inertlik. B) urilish.
C) tortishish. D) impuls.*

68. $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/2$ massa va v tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga $\pi/2$ burchak ostida uchib ketdi. Ikkinci bo'lakning impulsini snaryadning dastlabki impulsidan necha marta katta?

A) 0,75. B) 1,12. C) 1,25. D) 7,22.

69. $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/2$ massa va $v/2$ tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga teskarli yo'nalishda uchib ketdi. Ikkinci bo'lakning impulsini snaryadning dastlabki impulsidan necha marta katta?

A) 0,45. B) 1,25. C) 2,2. D) 2,65.

70. $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/2$ massa va $2v$ tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga $\pi/4$ burchak ostida uchib ketdi. Ikkinci bo'lakning impulsini snaryadning dastlabki impulsidan necha marta katta?

A) 0,34. B) 0,77. C) 1,69. D) 4,50.

71. $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/2$ massa va $2v$ tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga $3\pi/4$ burchak ostida uchib ketdi. Ikkinci bo'lakning impulsini snaryadning dastlabki impulsidan necha marta katta?

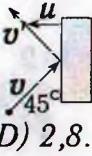
A) 1,4. B) 1,85. C) 3,28. D) 4,51.

72. $m=10 \text{ kg}$ massa va $v=500 \text{ m/s}$ tezlikka ega bo'lgan snaryad portlab, ikki bo'lakka bo'lindi. $m/4$ massa va v tezlikka ega bo'lgan birinchi bo'lak dastlabki yo'nalishiga teskarli yo'nalishda uchib ketdi. Ikkinci bo'lak tezligi va snaryadning dastlabki tezligi orasi-

dagi burchak kosinusini toping.

$$A) -1. \quad B) -0,65. \quad C) 0,65. \quad D) 1.$$

73. $v=12\sqrt{2}$ m/s tezlikka ega bo'lgan kichik sharcha $u=8,9$ m/s tezlik bilan kelayotgan og'ir plitadan elastik qaytadi. Tezliklar nisbati v/u ni toping. A) 1,53. B) 1,89. C) 2,75. D) 2,8.

74. Dastlab tinch turgan 2 kg massali jism 3 N doimiy kuch ta'sirida tezlashmoqda. Bu kuch 1,5 minut davomida bajargan ishni toping (kJ). A) 18,2. B) 27,6. C) 38,3. D) 43,2.

75. Gorizontal stol sirtada yotgan 12 kg massali g'o'lani sirt bo'ylab 0,5 m masofaga surishda 12 J ish bajarildi. Ishqalanish koefitsientini toping. $g=10$ m/s². A) 0,1. B) 0,2. C) 0,3. D) 0,4.

76. 7 kg massali jismni 3 m balandlikka qanday tezlanish (m/s²) bilan tik ko'targanda, 273 J ish bajariladi? $g=10$ m/s². A) 1. B) 2. C) 3. D) 6.

77. Berilgan yukni biror balandlikka o'zgarmas tezlik bilan ko'tarishda bajarilgan A_1 ish va 1,5g tezlanish bilan ko'tarishdagi A_2 ish orasidagi munosabatni ko'rsating. A) $A_2=0,5A_1$. B) $A_2=A_1$. C) $A_2=2A_1$. D) $A_2=2,5A_1$.

78. Jismning tezligini 0 dan v gacha va v dan 3 v gacha oshirish uchun bajarilishi kerak bo'ladigan A_1 va A_2 ishlarni taqqoslang. A) $A_2=A_1$. B) $A_2=6A_1$. C) $A_2=8A_1$. D) $A_2=9A_1$.

79. Dvigatelning avtomobil joyidan qo'zg'alib, 7,5 m/s tezlikka erishguncha bajargan ishi A_1 va tezlikni 7,5 dan 15 m/s gacha oshirishda bajargan ishi A_2 orasida qanday munosabat o'rinni? A) $A_1=A_2$. B) $A_2=2A_1$. C) $A_2=3A_1$. D) $A_1=2A_2$.

80. 10 cm uzunlikdagi prujina 0,5 kg yuk osilganda 2 cm cho'zildi. Prujinaning potensial energiyasini toping (J). A) 0,05. B) 0,1. C) 0,5. D) 5.

81. 2 kg massali jismni bikrliji 100 N/m bo'lgan prujina yordamida 2 m balandlikka tekis ko'tarish uchun qanday ish (J) bajarish kerak? Prujina dastlab cho'zilmagan. $g=10$ m/s². A) -240. B) -48. C) 42. D) 240.

82. Kamondan o'q 24 m/s tezlik bilan tik yuqoriga otildi. Qanday balandlikda (m) uning kinetik energiyasi potensial energiyasiga teng bo'ladi? $g=10$ m/s². A) 3,6. B) 3,8. C) 7,2. D) 14,4.

83. Massasi 0,02 kg, tezligi 900 m/s bo'lgan o'q 1 kg massali qumli qutiga kirib, to'xtadi. Bunda qutiga ulangan va bikrliji $2 \cdot 10^6$ N/m bo'lgan prujina qancha (mm) siqlidi? A) 10,6. B) 11,6. C) 12,6. D) 14,6.

84. Yerga tomon uchib kelayotgan meteoring tezligi u Yerdan juda uzoqda bo'lgan paytda 2 km/s bo'lgan. U Yerga qanday tezlik bilan tushadi (km/s)? Havoning harakatga qarshiligi hisobga olmang. $R_{Yer}=6400$ km, $GM=400000$ km³/s². A) 9,32. B) 11,36. C) 12,26. D) 13,29.

- 85*. 1,5 t massali avtomobil 36 km/h tezlik

bilan harakatlanib, tormozlangach 40 m o'tib to'xtadi. Ishqalanish kuchi bajargan ishni (kJ) toping. A) -500. B) -75. C) -50. D) -2,5.

86. Daryo suvining tezligini o'chash maqsadida suvga 90° ga egilgan nay tushirilganda, suv nayda daryo sat-higa nisbatan $h=30$ cm ko'tarildi. Suvning tezligi qanday (m/s)? $g=10$ m/s².

$$A) \sqrt{3}. \quad B) \sqrt{6}. \quad C) 2\sqrt{2}. \quad D) 6.$$

87. Yerdan ko'tarilishda samolyotning shamol yo'nalishida uchishi qulayroqmi, yoki unga qarshimi? A) shamol yo'nalishida. B) javob samolyot tuzilishiga bog'liq. C) shamol bo'lganda samolyot ucholmaydi. D) shamolga qarshi.

88. Tebranma harakatda siklik chastota nima? A) bitta tebranish vaqt. B) 1 sekunddag'i tebranishlar soni. C) π sekunddag'i tebranishlar soni. D) 2π sekunddag'i tebranishlar soni.

89. Liftga osilgan matematik mayatnikning tebranish davri 2 marta ortishi uchun lift qanday tezlanish bilan va qaysi tarafga harakatlanishi kerak?

$$A) g/4, pastga. \quad B) g/4, yuqoriga. \\ C) 3g/4, pastga. \quad D) 3g/4, yuqoriga.$$

90. Tovushni qavtaruvchi to'siqqacha masofa 68 m bo'lsa, odam o'z tovushining aks-sadosini qancha vaqt dan so'ng eshitadi (s)? Tovushning havodagi tezligi 340 m/s.

$$A) 0,2. \quad B) 0,3. \quad C) 0,4. \quad D) 0,5.$$

91. Massasi 162 g bo'lgan aluminiy buyumda qancha atom bor? $M=27$ g/mol, $N_A=6 \cdot 10^{23}$ mol⁻¹. A) $3,6 \cdot 10^{20}$. B) $3,6 \cdot 10^{22}$. C) $3,6 \cdot 10^{24}$. D) $3,6 \cdot 10^{25}$.

92. 1 l hajmli va 77°C haroratli ideal gaz 1,38 10^9 ta molekulaga ega. Shu gazning bosimi ni toping (nPa). $k=1,38 \cdot 10^{-23}$ J/K. A) 0,667. B) 6,67. C) 66,7. D) 667.

93. Berk idishdagi ideal gazning molekulalari o'rtacha kvadratik tezligi 20% ga oshirilsa, gaz bosimi qanday o'zgaradi?

$$A) 20\% \text{ ortadi.} \quad B) 20\% \text{ kamayadi.} \\ C) 44\% \text{ ortadi.} \quad D) 44\% \text{ kamayadi.}$$

94. Hajmi $3 \times 8 \times 4$ m³ bo'lgan xonada temperaturasi 18°C, bosimi $0,97 \cdot 10^5$ Pa bo'lgan havoning nechta molekulasi bor? $k=1,38 \cdot 10^{-23}$ J/K. A) $2,5 \cdot 10^{25}$. B) $2,32 \cdot 10^{25}$. C) $2 \cdot 10^{27}$. D) $2,32 \cdot 10^{27}$.

95. 120 kPa bosim va 300 K temperaturada 0,5 m³ hajmda qancha gaz molekulasi bo'laadi? $k=1,38 \cdot 10^{-23}$ J/K. A) $1,45 \cdot 10^{22}$. B) $1,45 \cdot 10^{23}$. C) $1,32 \cdot 10^{25}$. D) $1,45 \cdot 10^{25}$.

96. Qanday temperaturada (K) vodorod molekulalarining o'rtacha kvadratik tezligi 2 km/s bo'ladi? $R=8,31$ J/(mol·K), $M=2$ g/mol.

$$A) 273. \quad B) 300. \quad C) 321. \quad D) 350.$$

97. Azot molekulasingin 310 K temperaturada o'rtacha kvadratik tezligini toping (m/s). $M=28$ g/mol, $R=8,31$ J/(mol·K).

$$A) 500. \quad B) 525. \quad C) 550. \quad D) 575.$$

98. Harorati 27°C , modda miqdori 4 mol bo'lган 8,31 g massali gaz molekulalarining o'rtacha kvadratik tezligini toping (km/s). $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
A) 0,19. **B) 0,83.** **C) 1,897.** **D) 8,31.**
99. Bir atomli ideal gaz temperaturasi 10 K oshirilganda uning molekulalari o'rtacha kvadratik tezligi 100 m/s dan 140 m/s ga yetgan. Molekulalar tezligi 200 m/s dan 240 m/s gacha ortganda, temperatura qanchaga ortadi (K)?
A) 18,3. **B) 18,7.** **C) 19,1.** **D) 19,3.**
101. Neon lampa ballonidagi neonning bosimi 5000 Pa , zichligi 50 g/m^3 bo'lsa, harorati qanday bo'ladi (K). $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$, $M=20 \text{ g/mol}$.
A) 210. **B) 220.** **C) 230.** **D) 241.**
102. Idishdagi gazning bosimi 200 kPa , harorati 127°C edi. Gazning yarmi chiqarib yuborilganidan so'ng harorat 50°C pasaydi. Bosim qanday bo'lib qolgan (kPa)?
A) 60. **B) 80.** **C) 87,5.** **D) 870.**
103. Ikkita bir xil ballonda bir xil temperaturali, massalari teng bo'lgan vodorod va kislород gazlari bor. Ularning qaysi birining bosimi kattaroq va necha marta?
A) vodorodniki, 2 marta.
B) vodorodniki, 8 marta.
C) vodorodniki, 16 marta.
D) kislородniki, 16 marta.
104. 400 K temperatura va $83,1 \text{ kPa}$ bosimda $0,25 \text{ mol}$ ideal gazning hajmi (m^3) qanday bo'ladi? $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
A) 0,001. **B) 0,01.** **C) 0,02.** **D) 0,2.**
- 105*. Gorelkada 1 soatda 10 g vodorod yonadi. Sig'imi 10 l bo'lgan ballondagi 200 atm bosimli va 0°C temperaturali vodorod necha soatda yonib bo'ladi? $M=2 \text{ g/mol}$. $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
A) 18. **B) 20.** **C) 30.** **D) 35.**
- 106*. Vodorodning 250 K temperatura va $83,1 \text{ kPa}$ bosimdagи zichligini aniqlang (kg/m^3). $M=2 \text{ g/mol}$, $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
A) 0,02. **B) 0,05.** **C) 0,08.** **D) 0,83.**
- 107*. Neon lampa ballonidagi neonning bosimi 5000 Pa , zichligi 50 g/m^3 . Uning haroratini toping (K). $M=20 \text{ g/mol}$. $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
A) 210. **B) 220.** **C) 230.** **D) 240.**
- 108*. Suv bug'ining zichligi $1,43 \text{ kg/m}^3$, uning molekulalarining o'rtacha kinetik energiyasi $10 \cdot 10^{-21} \text{ J}$. Bug'ning bosimini toping (kPa). $M=18 \text{ g/mol}$, $N_A=6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$.
A) 180. **B) 200.** **C) 225.** **D) 319.**
109. Havo 30 K ga izobarik isitilganda uning hajmi dastlabki hajmining 10% iga ortdi. Dastlabki haroratning oxirgi haroratga nisbatini toping.
A) 0,1. **B) 0,91.** **C) 1,1.** **D) 10.**
110. Hajmi 10 l , temperaturasi 50°C bo'lgan gaz o'zgarmas bosimda 0°C gacha sovitilsa, uning hajmi qanday bo'ladi (l)?
A) 5,0. **B) 8,0.** **C) 8,45.** **D) 10.**
111. O'txonadan mo'riga kirgan gazlar 1320°C dan 200°C gacha soviydi. Ularning hajmi necha marta kamayadi?
A) 1,5. **B) 2,1.** **C) 3,4.** **D) 4.**
112. Elektr lampochka yonganda undagi gazning harorati 27°C dan 527°C gacha ko'tarilgan bo'lsa, bosimi qanday o'zgargan?
A) 2,7 marta ortgan.
B) 3,5 marta ortgan.
C) 2,6 marta kamaygan.
D) 4,4 marta kamaygan.
113. Ichida havosi bo'lgan $0,5 \text{ l}$ hajmli kolba 500 K gacha qizdirilib, og'zi bilan suvga tushirildi. Agar temperatura 300 K gacha pasaygan bo'lsa, kolbaga kirgan suvning massasi qanday (kg)?
A) 0,1. **B) 0,2.** **C) 0,3.** **D) 0,4.**
114. Agar havo ΔT ga isitilganda, uning hajmi dastlabki hajmining a qismiga ortsа, havoning dastlabki harorati qanday bo'lgan? Jaryonni izobarik deb hisoblang.
A) $a/\Delta T$. **B) $(V_1/V_2 - 1)\Delta T$.**
C) $\Delta T/a$. **D) $\Delta T/(1-a)$.**
115. Suv toza kapillar naychada $0,028 \text{ m}$ ga ko'tarildi. Naychaning ichki diametrini aniqlang (mm). Suvning sirt taranglik koeffisientini $0,07 \text{ N/m}$ ga teng deb hisoblang. $g=10 \text{ m/s}^2$.
A) 0,2. **B) 0,7.** **C) 1.** **D) 2.**
- 116*. 20 g geliyning temperaturasi 200°C ga ortganda, ichki energiyasi qanchaga o'zgaradi (kJ)? $M=4 \text{ g/mol}$. $R=8,31 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
A) 10. **B) 12.** **C) 12,5.** **D) 20.**
117. Suv 2 K ga isitsa, har bir molekulasing o'rtacha energiyasi qanchaga ortadi (J)? Suvning solishtirma issiqlik sig'imi $c=4200 \text{ J/(kg}\cdot\text{K)}$, $N_A=6 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$, $M=18 \text{ g/mol}$.
A) 8400. **B) $2,52 \cdot 10^{-22}$.**
C) 10500. **D) $3,15 \cdot 10^{-23}$.**
118. Bosimi 100 kPa , harorati 7°C bo'lgan 7 m^3 hajmli gaz $\Delta T=70^{\circ}\text{C}$ ga izobarik isitilganda bajarilgan ishni toping (kJ).
A) 75. **B) 150.** **C) 175.** **D) 200.**
119. Hajmi $5 \times 4 \times 3,5 \text{ m}^3$ bo'lgan xonadagi havo 10^5 Pa o'zgarmas bosimda 7 dan 27°C gacha isitilgan bo'lsa, havoning kengayishida qanday (kJ) ish bajarilgan?
A) 14. **B) 75.** **C) 406.** **D) 500.**
120. 20 K ga izobarik isitilganda $0,56 \text{ kg}$ azot gazi qanday (kJ) ish bajaradi? $M=28 \text{ g/mol}$, $R=8,3 \text{ J/(mol}\cdot\text{K)}$.
A) 3,12. **B) 3,32.** **C) 5,00.** **D) 5,12.**
121. 1 mol bir atomli gaz o'zgarmas hajmda 9°C gacha isitildi. Bunda gaz bosimi uch marta ortgan bo'lsa, gazga qancha issiqlik miqdori (J) berilgan?
A) 840. **B) 1551.** **C) 2343.** **D) 3490.**
122. Ideal issiqlik dvigateli isitkichining harorati 423 K , sovitkichiniki esa 293 K . Agar

- ishchi jism isitkichdan 100 kJ issiqlik olgan bo'lsa, dvigatel qanday ish (kJ) bajargan? A) 28. B) 30,7. C) 35. D) 40.
- 123*. Ideal issiqlik dvigateli isitkichining harorati 350°C , sovitkichiniki esa 20°C . Agar ishchi jism isitkichdan 100 kJ issiqlik miqdori olgan bo'lsa, dvigatel qanday ish (kJ) bajargan? A) 16,6. B) 24,9. C) 53. D) 83,1.
124. $2q$ va q zaryadli ikkita bir xil sharcha bir-biriga tekkizilib, oldingidan 2 marta qisqa masofada joylashtirilsa, ularning o'zaro ta'sir kuchi qanday o'zgaradi?
- A) 2 marta kamayadi.
 - B) 2,5 marta kamayadi.
 - C) 3 marta ortadi.
 - D) 4,5 marta ortadi.
125. 60 nC nuqtaviy zaryadning 6 cm masofada hosil qilgan elektr maydon kuchlanganligini toping (kV/m). A) 1,5. B) 15. C) 150. D) 1500.
126. Elektr maydon potensialining XBS dagi o'lchamligini ko'rsating.
- A) $\text{kg}\cdot\text{s}^2/(\text{A}\cdot\text{m}^2)$.
 - B) $\text{kg}\cdot\text{s}^2/(\text{A}\cdot\text{m}^3)$.
 - C) $\text{kg}\cdot\text{A}^2/\text{m}^2$.
 - D) $\text{kg}\cdot\text{m}^2/(\text{A}\cdot\text{s}^3)$.
127. O'zgarmas tok manbaiga ulangan $12 \mu\text{F}$ sig'imli kondensatorga parallel ulangan voltmetr 3 V kuchlanishni ko'rsatdi. Agar bu kondensatorga $8 \mu\text{F}$ sig'imli ikkinchi kondensator parallel ulansa, voltmetr qanday kuchlanishni (V) ko'rsatadi?
- A) 1. B) 1,5. C) 2. D) 3.
128. O'zgarmas tok manbaiga ulangan $4 \mu\text{F}$ sig'imli kondensatorga parallel ulangan voltmetr 12 V kuchlanishni ko'rsatdi. Agar bu kondensatorga $8 \mu\text{F}$ sig'imli boshqa kondensator ketma-ket ulansa, voltmetr qanday kuchlanishni ko'rsatadi (V)? A) 1/4. B) 4/5. C) 5/6. D) 4/3.
- A) 4. B) 6. C) 8. D) 9.
129. $10 \mu\text{F}$ sig'imli ikki kondensator 5 va $10 \mu\text{C}$ zaryadga ega. ularning qutblari teskari holda ulansa, ularagi kuchlanish qanday bo'ladi (V)? A) 1/4. B) 4/5. C) 5/6. D) 4/3.
130. C sig'imli kondensator q zaryadga ega. Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmagan kondensatorga ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?
- A) q/C . B) $q/(2C)$. C) $2q/C$. D) $3q/C$.
131. C sig'imli kondensator U kuchlanishgacha zaryadlangan. Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmagan kondensatorga ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?
- A) $U/12$. B) $U/6$. C) $U/3$. D) $U/2$.
132. C sig'imli kondensator U kuchlanishgacha, $2C$ sig'imli kondensator esa $3U$ kuchlanishgacha zaryadlangan. ularning qutblari teskari holda ulansa, bu kondensatorlar batareyasidagi zaryad qanday bo'ladi?
- A) $CU/2$. B) $2CU$. C) $5CU/2$. D) $5CU$.
133. C sig'imli ikki kondensator U va $2U$ kuchlanishgacha zaryadlangan. ularning qutblari teskari holda ulansa, bu kondensatorlar batareyasidagi zaryad qanday bo'ladi?
- A) $CU/2$. B) CU . C) $5CU/2$. D) $2CU$.
134. Bir kondensatorning zaryadi q , energiyasi W , ikkinchisini mos ravishda $2q$ va $3W$. Ularning qutblari mos holda ulansa, bu kondensatorlar batareyasining zaryadi qanday bo'ladi? A) q . B) $3q$. C) $4q$. D) $5q$.
135. Ikki kondensatordagi zaryadlar q va $3q$ ga, kuchlanishlar mos ravishda U va $4U$ ga teng. Ularning qutblari teskari holda ulansa, hosil bo'lgan kondensatorlar batareyasining zaryadi qanday bo'ladi?
- A) $3q/2$. B) $2q$. C) $5q/2$. D) $4q$.
136. Ikki kondensatordagi zaryadlar q va $3q$ ga, kuchlanishlar mos ravishda U va $4U$ ga teng. Ularning qutblari teskari holda ulansa, ulovchi o'tkazgichlarda qanday miqdorda issiqlik ajraladi?
- A) $27qU/14$. B) $15qU/4$. C) $32qU/7$. D) $75qU/14$.
137. Sig'imi $20 \cdot 10^{-6} \text{ F}$ bo'lgan kondensatordagi kuchlanish 220 V. Uning elektr maydon energiyasini toping (mJ). A) 4,84. B) 48,4. C) 484. D) 848.
138. 200 V kuchlanish manbaiga ulangan $10 \mu\text{F}$ sig'imli kondensator qoplamlari orasida gi masofani ikki marta orttirish uchun qanday ish (J) bajarish kerak?
- A) 0,02. B) 0,1. C) 0,2. D) 0,25.
139. C sig'imli kondensatorning energiyasi W . Agar uni xuddi shunday, lekin zaryadlanmagan kondensatorga ulansa, natijaviy energiya qanday bo'ladi?
- A) $W/4$. B) $W/3$. C) $W/2$. D) $3W/5$.
140. U kuchlanishgacha zaryadlangan C sig'imli kondensator qoplamlari xuddi shunday, lekin zaryadlanmagan kondensator qoplamlariga ulansa, ulovchi o'tkazgichlarda qanday miqdorda issiqlik ajraladi?
- A) $CU^2/16$. B) $CU^2/8$. C) $CU^2/4$. D) $CU^2/2$.
141. C sig'imli kondensator U kuchlanishgacha, $2C$ sig'imli kondensator esa $3U$ kuchlanishgacha zaryadlangan. Bu kondensatorlarning qutblari teskari holda ulansa, sistemaning elektr energiyasi qanchaga kamayadi?
- A) $3CU^2/4$. B) $4CU^2/3$. C) $16CU^2/3$. D) $9CU^2/4$.
142. C sig'imli kondensator q zaryad bilan, $2C$ sig'imli kondensator esa $3q$ zaryad bilan zaryadlangan. Bu kondensatorlarning qutblari teskari holda ulansa, sistemaning elektr energiyasi qanchaga kamayadi?
- A) $q^2/2C$. B) $13q^2/12C$. C) $7q^2/4C$. D) $25q^2/12C$.
143. Bir kondensatorning sig'imi C , energiyasi W , boshqasiniki $2C$ va $3W$. Agar ularning qutblari mos holda ulansa, natijaviy kuchlanish qanday bo'ladi?
- A) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{2W}{C}}$. B) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{W}{C}}(\sqrt{12}-\sqrt{2})$. C) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{12W}{C}}$. D) $\frac{1}{3}\sqrt{\frac{W}{C}}(\sqrt{12}+\sqrt{2})$.
144. Sig'imi $0,1 \text{ mF}$ bo'lgan va 1200 V kuchlanishgacha zaryadlangan kondensatorni razryadlashda unga ulangan simda qancha issiqlik miqdori (J) ajraladi?

- A) 45. B) 63. C) 72. D) 84.
145. Yashinning bir impulsining davom yetish muddati 10^{-3} s, undagi zaryad 20 C, va kuchlanish 2 GV bo'lsa, bir impulsda qancha energiya ajraladi (J)?
A) 10^{10} . B) $2 \cdot 10^{10}$. C) $3 \cdot 10^{10}$. D) $4 \cdot 10^{10}$.
146. Zaryadlangan yassi havo kondensatori qoplamlaridagi zaryadning sirt zichligi 4 marta orttirilib, qoplamlar orasi dielektrik singdiruvchanligi 4 ga teng bo'lgan modda bilan to'ldirilsa, elektr maydon energiyasi zichligi qanday o'zgaradi.
A) o'zgarmaydi. B) 2 marta ortadi.
C) 4 marta ortadi. D) 8 marta ortadi.
147. Quyidagi o'lchov birliklarining qaysilari Xalqaro birliklar sistemasini (XBS) ning asosiy birliklariga mansub: 1) genri (H); 2) kilogramm (kg); 3) amper (A); 4) sekund (s); 5) kelvin (K); 6) m/s; 7) nyuton (N); 8) joul (J); 9) metr (m)?
A) 1, 2, 3. B) 3, 4, 5.
C) 2, 6, 7, 9. D) 2, 3, 4, 5, 9.
148. Erkin elektronlari konsentratsiyasi $4 \cdot 10^{27}$ m⁻³ ga teng bo'lgan o'tkazgichdagi tok zichligi 16 A/cm^2 ga teng. Tok tashiyotgan elektronlar 6 cm masofaga qancha vaqtida ko'chadi (min)? $e=1,6 \cdot 10^{-19}$ Кл.
A) 2. B) 4. C) 6. D) 12.
149. Ko'ndalang kesim yuzi $0,51 \text{ mm}^2$ va uzunligi 5 m bo'lgan mis sim 1,2 V kuchlanishga ulangan. Simning ko'ndalang kesimidagi har sekundda qancha elektron o'tadi? $\rho=1,7 \cdot 10^{-8}$ Ω·m, $e=1,6 \cdot 10^{-19}$ C.
A) $2,5 \cdot 10^{19}$. B) $3,5 \cdot 10^{19}$. C) $4,5 \cdot 10^{19}$. D) $5,5 \cdot 10^{19}$.
150. Elektr qarshiligi 100Ω bo'lgan simni cho'zib, uzunligi 10% ga oshirilsa, uning qarshiligi qanday bo'ladi (Ω)?
A) 90. B) 110. C) 121. D) o'zgarmaydi.
151. Elektr qarshiligi 100Ω bo'lgan simni cho'zib, uzunligi 60% ga oshirilsa, uning qarshiligi qanday bo'ladi (Ω)?
A) 40. B) 160. C) 256. D) o'zgarmaydi.
152. 2 A tok hosil qilish uchun qarshiligi $3,4 \Omega$ bo'lgan mis simning uchlariga qanday kuchlanish (V) qo'yish kerak? Simning ko'ndalang kesim yuzini $0,25 \text{ mm}^2$ deb hisoblab, uning uzunligini toping (m). $\rho=1,7 \cdot 10^{-8}$ Ω·m.
A) 3,4; 25. B) 6,8; 50.
C) 100; 6,8. D) 25; 3,4.
153. Uchlardagi kuchlanish 24 V, qarshiligi 20Ω bo'lgan o'tkazgichdan 20 s da qancha zaryad o'tadi (C)?
A) 17. B) 20. C) 24. D) 40.
154. Elektr qarshiligi $270 \text{ m}\Omega$ bo'lgan 50 m uzunlikdagi aluminiy simning massasini aniqlang (g). Aluminiyning zichligi $2,7 \text{ g/cm}^3$ ga, solishtirma qarshiligi $2,8 \cdot 10^{-8}$ Ω·m ga teng.
A) 560. B) 640. C) 700. D) 820.
155. Ko'ndalang kesim yuzi $1,1 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2$ bo'lgan 1,5 m uzunlikdagi nixrom simdagisi tok kuchi 800 mA ga teng bo'lsa, uning uchlardagi kuchlanish necha voltga teng? $\rho=1,1 \cdot 10^{-6}$ Ω·m.
A) 0,2. B) 1,2. C) 5,5. D) 8,8.
156. Ko'ndalang kesim yuzi $1,1 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2$ bo'lgan 3 m uzunlikdagi nixrom simdagisi tok kuchi 500 mA ga teng bo'lsa, uning uchlardagi kuchlanish necha voltga teng? $\rho=1,1 \cdot 10^{-6}$ Ω·m.
A) 1,5. B) 2. C) 3,3. D) 5,5.
157. Elektr zanjirdagi iste'molchiga 10 V kuchlanish berilganda undagi tok kuchi 0,5 A bo'ladi. Shu iste'molchidagi tok kuchi 1 A ga yetishi uchun unga qanday kuchlanish (V) berish kerak?
A) 5. B) 10. C) 15. D) 20.
158. 12 V kuchlanishga ulangan reostatdagi tok kuchi 0,012 A ga teng bo'ldi. Agar kuchlanishni 8 V gacha kamaytirib, reostat qarshiligini 1,5 marta kamaytirsak, undagi tok kuchi qanday o'zgaradi?
A) o'zgarmaydi. B) 10 mA ortadi.
C) 2 mA kamayadi. D) 6 mA ortadi.
159. 8 V kuchlanishga ulangan reostatdagi tok kuchi 0,008 A ga teng bo'ldi. Agar kuchlanishni 6 V gacha kamaytirib, reostat qarshiligini 2,5 marta kamaytirsak, undagi tok kuchi qanday o'zgaradi?
A) o'zgarmaydi. B) 7 mA ortadi.
C) 8/3 mA kamayadi. D) 12 mA ortadi.
160. Rasmida tasvirlangan elektr zanjirning A va B nuqtalari orasidagi umumiy qarshilikni toping (Ω).
A) 1. B) 3. C) 4. D) 6.
-
161. Bir xil materialdan tayyorlangan va ketma-ket ulangan teng massali ikkita silindrik o'tkazgich orqali elektr toki o'tmoqda. 2-o'tkazgich 1-o'tkazgichdan 5 marta uzun. Agar 1-o'tkazgichdagi kuchlanish 1 V ga teng bo'lsa, 2-o'tkazgichdagi kuchlanish qanday (V) bo'ladi?
A) 0,5. B) 5. C) 25. D) 35.
162. Ikkita lampochka 220 V kuchlanishli tarmoqqa ketma-ket ulangan. Birinchi lampochkaning qarshiligi ikkinchisiniidan 3 marta katta. Har bir lampochkadagi kuchlanishni toping (V).
A) 140; 60. B) 150; 30.
C) 160; 60. D) 165; 55.
163. 190 va 250 Ω qarshilikka ega bo'lgan ikkita lampochka 220 V kuchlanishli tok manbaiga ketma-ket ulangan. Ulardan o'tayotgan tok kuchini toping (A).
A) 0,2. B) 0,4. C) 0,5. D) 0,6.
164. Qarshiliklari 5 va 3Ω bo'lgan ikkita o'tkazgich ketma-ket ulangandagi umumiy qarshilik R_A ning ular parallel ulangandagi umumiy qarshilik R_B ga nisbati R_A/R_B ni toping.
A) 25/6. B) 64/15. C) 81/20. D) 121/28.
165. 25 va 15 kΩ qarshilikli rezistorlar elektr tarmog'iga parallel ulandi. Ikkinci rezistor-dagi tok kuchi 25 mA bo'lsa, tarmoqdagi tok kuchi qanday (mA)?
A) 15. B) 20. C) 40. D) 50.
166. 20 va 10 kΩ qarshilikli rezistorlar elektr tarmog'iga parallel ulandi. Ikkinci rezistor-dagi tok kuchi 20 mA bo'lsa, tarmoqdagi tok kuchi qanday (mA)?
A) 10. B) 20. C) 30. D) 40.
167. 220 V kuchlanishli tarmoqqa 200 va 100

- W quvvatli lampalar parallel ulangan. Ularning ikkalasidan o'tadigan tok kuchini toping (A). A) 0,45. B) 0,68. C) 0,91. D) 1,36.
168. Elektr zanjirida lampaga parallel ulangan voltmetr 3 V ni ko'rsatmoqda. Tok 24 J ish bajarishi uchun lampadan nechta elektron o'tishi kerak? $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.
A) $5 \cdot 10^{18}$. B) $5 \cdot 10^{19}$. C) $5 \cdot 10^{20}$. D) $5 \cdot 10^{29}$.
169. Elektr plitaning quvvati 0,8 kW. Agar uning spiralidan 5 A tok o'tayotgan bo'lsa, spiralning qarshiligi qanday (Ω)?
A) 32. B) 35. C) 40. D) 43.
170. Agar tok manbaiga R qarshilik ulanganda tok kuchi qisqa tutashuv tokidan besh marta kichik bo'lsa, R qarshilik manbaning ichki qarshiligidan necha marta katta?
A) 2. B) 4. C) 8. D) 12.
171. EYKi 1,1 V bo'lgan elementga 2Ω qarshilikli o'tkazgich ulansa, tok kuchi 0,5 A bo'ladi. Elementning qisqa tutashuv tokini toping (A). A) 5. B) 5,5. C) 6. D) 7.
172. Qisqa tutashuv toki 5 A, EYK 10 V bo'lgan manba bilan qisqa tutashuv toki 4 A, EYK 8 V bo'lgan manba qutblari mos holda ulanib, batareya hosil qilindi va unga 8Ω qarshilikli rezistor ulandi. Rezistordagi kuchlanishni toping (V). A) 8. B) 9. C) 10. D) 18.
173. Rasmdagi sxemada $E=24 \text{ V}$, $r=0,4 \Omega$, $R_1=2 \Omega$, $R_2=R_3=4 \Omega$, $R_4=8 \Omega$, $R_5=10 \Omega$. Sxema qancha quvvat iste'mol qiladi (W)?
A) 42. B) 131. C) 144. D) 369.
-
174. Ersted tajribada nimani aniqlagan?
A) magnit maydon yo'nalishini.
B) magnit maydon kattaligini.
C) parallel toklarning o'zaro ta'sirini.
D) tokli o'tkazgich magnit maydonining magnit strelkaga ta'sirini.
175. Elektr tokini o'tkazmaydigan yengil ipga zaryadlangan metall sharcha osildi. Agar sharcha tebranma harakatga keltirilsa, uning atrofida qanday maydonlar hosil bo'ladi:
1) o'zgarmas elektr maydon; 2) o'zgaruvchan elektr maydon; 3) o'zgarmas magnit maydon; 2) o'zgaruvchan magnit maydon; 5) gravitatsion maydon?
A) 1, 5. B) 1, 3, 5. C) 2, 4, 5. D) 1, 2, 3, 4, 5.
176. Magnit maydon yo'nalishiga perpendikular joylashgan to'g'ri o'tkazgichdan 40 A tok o'tmoqda. Uning 0,2 m uzunlikdagi qismiga maydon tomonidan 8 N kuch ta'sir qilayotgan bo'lsa, maydonning magnit induksiyasi qanday (T)?
A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.
177. Radiusi 5 cm bo'lgan aylana shaklidagi yassi g'altak 40 ta o'ramga ega. G'altakdagi tok kuchi $0,07 \text{ A}$ bo'lsa, uning magnit momenti qanday bo'ladi ($\text{A} \cdot \text{cm}^2$)?
A) 140. B) 188. C) 220. D) 280.
178. Radiusi 5 cm bo'lgan aylana shaklidagi yassi g'altak 40 ta o'ramga ega. G'altakdagi tok kuchi $0,1 \text{ A}$ bo'lsa, uning magnit momenti qanday bo'ladi ($\text{A} \cdot \text{cm}^2$)?
- A) 200. B) 282. C) 314. D) 400.
179. Magnit maydonda magnit momenti $10 \text{ A} \cdot \text{m}^2$ bo'lgan va tekisligi induksiya chiziqlariga parallel joylashgan ramkaga $0,05 \text{ N} \cdot \text{m}$ aylantiruvchi moment ta'sir etadi. Shu maydonning induksiyasini toping (T).
A) 10^{-3} . B) $0,5 \cdot 10^{-3}$. C) $5 \cdot 10^{-3}$. D) $2,5 \cdot 10^{-3}$.
180. Kvadrat shaklidagi bir xil o'lchamli ikkita yassi g'altakdan biri 420, ikkinchisi esa 100 o'ramga ega. Bir jinsli magnit maydonda 2-g'altakka 1-g'altakka nisbatan 2 marta katta maksimal aylantiruvchi moment ta'sir qiladi. 2-g'altakdagi tok kuchi 210 mA bo'lsa, 1-g'altakdagi tok kuchi qanday (mA)?
A) 25. B) 42. C) 55. D) 105.
181. Massasi 10 g bo'lgan $0,3 \text{ m}$ uzunlikdagi gorizontal simdan 5 A tok o'tmoqda. Bu sim magnit maydonda muallaq turishi uchun maydon induksiyasi qanday bo'lishi kerak (mT)?
A) 0,67. B) 6,7. C) 67. D) 67000.
182. Induksiyasi $0,05 \text{ T}$ bo'lgan bir jinsli magnit maydonga maydon chiziqlariga tik ravishda $2 \cdot 10^6 \text{ m/s}$ tezlikda uchib kirgan elektronga maydon tomonidan qanday kuch ta'sir qiladi (N)? $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.
A) $1,6 \cdot 10^{-12}$. B) $1,6 \cdot 10^{-14}$. C) $1,6 \cdot 10^{-15}$. D) $1,6 \cdot 10^{-19}$.
183. Induksiyasi 4 T bo'lgan bir jinsli magnit maydonga induksiya vektoriga 60° burchak ostida 100 m/s tezlik bilan uchib kirgan zarra spiral traektoriya bo'ylab harakat qiladi. Uning massasi $0,4 \text{ mg}$, zaryadi $50 \mu\text{C}$. Spiral qadamining uzunligini (cm) toping.
A) 25. B) 31,4. C) 50. D) 62,8.
184. Induksiyasi 4 T bo'lgan bir jinsli magnit maydonga induksiya vektoriga 60° burchak ostida 100 m/s tezlik bilan uchib kirgan zarra spiral traektoriya bo'ylab harakat qiladi. Uning massasi $0,5 \text{ mg}$, zaryadi $50 \mu\text{C}$. Spiral qadamining uzunligini (cm) toping.
A) 31,4. B) 62,8. C) 78,5. D) 90.
185. Metallarning temperaturasi pasaytirilsa, ularning elektr o'tkazuvchanligi qanday o'zgaradi?
A) kamayadi. B) ortadi.
C) o'zgarmaydi. D) aniqlab bo'lmaydi.
186. Elektr lampochka tolasining qarshiligi 293 K temperaturada 13Ω , cho'g'langan holda esa 144Ω . Tola qanday temperaturagacha ($^\circ\text{C}$) qizigan? $\alpha=0,005 \text{ K}^{-1}$.
A) 1500. B) 1700. C) 2237. D) 3000.
187. Elektr lampa ballonida 100 W , 220 V degan yozuv bor. Cho'g'lanish tolasining sovuq holdagi (0°C) qarshiligini o'lchash uchun lampaga 2 V kuchlanish berilganda tok kuchi 54 mA bo'lidi. Tolaning cho'g'lanish temperaturasini toping ($^\circ\text{C}$). $\alpha=0,0048 \text{ K}^{-1}$.
A) 514. B) 1514. C) 2514. D) 3514.
188. Diodning katodi va anodi orasidagi masofa $0,01 \text{ m}$ ga teng. Anod kuchlanishi 440 V bo'lganda elektron katoddan anodga qancha vaqtida (ns) yetib boradi? Harakat tekis tezlanuvchan. $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$, $m_e=9,1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$.

- A) 1,6. B) 2. C) 2,5. D) 3.
189. Quyidagi tasdiqlardan noto'g'risini toping.
 A) ionlarga ajralgan molekulalar sonining barcha parchalanuvchi molekulalar soniga nisbatli dissotsiatsiya koeffisienti deyilaadi.
 B) elektr tokini o'tkazuvchi suyuqliklar elektrolitlar deyiladi.
 C) elektrolitlarda tok erkin elektronlar oqimidan iborat bo'ladi.
 D) distillangan suv elektrolit emas.
190. Elektrolitik vannaga qo'yilgan kuchlanish 125 V, tokning quvvati 0,1 MW bolsa, zavod 1 soatda qancha (kg) xlor ishlab chiqaradi? $k=0,367 \text{ mg/C}$. A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.
191. Elektrolitik yo'l bilan bir xil massali aluminiy va mis olishda sarflanadigan elektr energiyalarni taqqoslang. Bunda aluminiy olishdagi kuchlanish misni tozalashdagidan 14 marta katta bo'ladi. $k_{\text{Al}}=0,093 \text{ mg/C}$, $k_{\text{Cu}}=0,33 \text{ mg/C}$.
 A) aluminiy uchun 5 marta kam.
 B) aluminiy uchun 50 marta kam.
 C) aluminiy uchun 50 marta ko'p.
 D) aluminiy uchun 88 marta ko'p.
- 192*. Konturdan o'tayotgan magnit oqim $\Phi=0,05 \sin 10^3 t$ qonuniyat bilan o'zgarayotgan bolsa, induksiya EYK qanday ifodalanaadi?
 A) $\mathcal{E}=0,5 \sin 10^3 t$. B) $\mathcal{E}=5 \sin 10^3 t$.
 C) $\mathcal{E}=-50 \cos 10^3 t$. D) $\mathcal{E}=5 \cos 10^3 t$.
193. Sim ramka bir jinsli magnit maydonda aylantirilganda uni kesib o'tuvchi induksiya oqimi vaqt bo'yicha $\Phi=10^{-2} \cos 10\pi t$ qonunga assosan o'zgaradi. Ramkaning aylanish chastotasini toping (Hz).
 A) 4. B) 5. C) 6. D) 10π .
194. Induktivligi 0,4 H va ko'ndalang kesim yuzi 10 cm^2 bo'lgan 100 o'ramli uzun solenoiddan 0,5 A tok o'tmoqda. Solenoiddagi magnit maydon induksiyasini toping (T).
 A) 2. B) 2,5. C) 3. D) 4.
195. G'altak orqali o'zgaruvchan tok o'tmoqda. Tokning o'zgarish davri 3,14 ms ga, g'altak hosil qilayotgan magnit induksiya oqimining maksimal qiymati esa 3 mWb ga teng. Agar tok kuchining o'zgarish qonuni o'zgarmasdan g'altakdagi o'ramlar soni 2 marta oshirilsa, g'altakda hosil bo'luvchi o'zinduksiya EYK ning maksimal qiymati qanday (V) bo'ladi? A) 6,28. B) 12. C) 18,84. D) 22.
196. Tebranishlar konturidagi erkin elektromagnit tebranishlar davri 100 ns ga teng. Kontur g'altaginiqindagi induktivligi 5 μH bolsa, kondensator sig'imi qanday (pF)?
 A) 0,5. B) 10. C) 50. D) 100.
197. Tebranishlar konturining 0,01 μF sig'imi shishada qanday (nJ)?
 A) 3. B) 3,5. C) 5. D) 6.
198. Uzunligi 90 cm bo'lgan to'lqinining bir-biridan 15 cm masofada joylashgan ikki nuqtasi orasidagi fazalar farqi ko'pi bilan qanday bo'ladi (rad)? A) $\pi/6$. B) $\pi/3$. C) π . D) 2π .
199. Po'latda tarqalayotgan tovush to'lqinlarning fazasi $\pi/2$ ga farq qiladigan eng yaqin nuqtalar orasidagi masofa 1,54 m ga teng. Bu to'lqinlarning chastotasini toping (Hz). Tovushning po'latda tarqalish tezligi 5000 m/s. A) 784. B) 812. C) 844. D) 920.
200. Tok kuchining vaqtga bog'lanishi $i=4\cos(10^2\pi t+\pi/2)$ tenglama bilan berilgan. Tok kuchining $\pi/3$ rad fazadagi qiymatini toping (A). A) 1. B) $\pi/3$. C) 2. D) 4.
201. O'zgaruvchan tok zanjiridagi voltmetr 220 V kuchlanishni, ampermetr 6 A tokni, vattmetr esa 1,1 kW quvvatni ko'rsatsa, quvvat koeffisienti qanday bo'ladi?
 A) 0,63. B) 0,73. C) 0,83. D) 0,93.
202. O'zgaruvchan tok manbaiga ulangan 100 Ω aktiv qarshilikli rezistorlari tok kuchi $i=0,141 \sin 100t$ qonun bo'yicha o'zgaradi. Rezistorlari kuchlanishning samarador qiymatini toping (V). A) 10. B) 14,1. C) 25. D) 50.
203. Zanjirda elektr sig'im mavjudligi tufayli yuzaga keladigan qarshilik ... qarshilik deb ataladi.
 A) solishtirma. B) aktiv. C) sig'im. D) induktiv.
204. O'zgaruvchan tok manbaiga induktivligi 42 mH bo'lgan g'altak ulangan. Zanjirdagi tok kuchi $i=1,41 \sin 100t$ qonun bo'yicha o'zgaradi. G'altakdagi kuchlanishning samarador qiymatini toping (V). A) 1,41. B) 2,82. C) 4,2. D) 5,92.
205. Vakuumda tarqalayotgan elektromagnit to'lqin chastotasi $3 \cdot 10^{13} \text{ Hz}$ bolsa, uning to'lqin uzunligi qanday (m)? A) $5 \cdot 10^{-6}$. B) $15 \cdot 10^{-6}$. C) $1 \cdot 10^{-5}$. D) $30 \cdot 10^{-5}$.
206. Chastotasi 200 Hz bo'lgan tovush tebranishlarining bir davri davomida uzunligi 100 m bo'lgan elektromagnit to'lqinda necha marta tebranish yuz beradi? A) $1,5 \cdot 10^3$. B) $2 \cdot 10^3$. C) $1,5 \cdot 10^4$. D) $2 \cdot 10^3$.
207. Chastotasi 200 Hz bo'lgan tovush tebranishlarining bir davri davomida uzunligi 30 m bo'lgan elektromagnit to'lqinda necha marta tebranish yuz beradi? A) $2 \cdot 10^3$. B) $5 \cdot 10^3$. C) $2 \cdot 10^4$. D) $5 \cdot 10^4$.
208. Absolut sindirish ko'rsatkichi 3 ga teng bo'lgan muhitda yorug'lik qanday tezlik bilan tarqaladi (m/s)?
 A) 10^5 . B) 10^6 . C) 10^7 . D) 10^8 .
209. Yorug'likning shishada tarqalish tezligini toping (km/s). Shishaning sindirish ko'rsatkichi 1,5 ga teng.
 A) 200000. B) 220000. C) 250000. D) 300000.
210. Ko'zguga tushgan va qaytgan nurlar orasidagi burchak $\pi/6$ rad bolsa, nurning qaytish burchagi necha gradusga teng?
 A) 15. B) 30. C) 45. D) 60.
211. Yassi ko'zguga nur 24° burchak ostida tushmoqda. Bu nurning yo'nalishi o'zgartirilmasdan ko'zgu biror burchakka burilganda, qaytgan nur 20° ga burilgan bolsa, qaytgan nur bilan ko'zgu tekisligi orasidagi bur chak necha gradusga teng bo'lib qoladi?
 A) 40. B) 48. C) 56. D) 66.

212. Yorug'lik vakuumda 44 cm yo'l o'tadigan vaqtida biror suyuqlikda 11 cm yo'l o'tadi. Shu suyuqlikning dielektrik singdiruvchanligini baholang. A) 2. B) 4. C) 16. D) 32.
213. Yorug'lik bo'shliqdan optik bir jinsli muhitga o'tmoqda. Nurning muhit chegarasiga tushish burchagi 64° , sinish burchagi 49° bo'lsa, uning muhitda targalish tezligi qanday (m/s)? $\sin 49^\circ = 0,75$, $\sin 64^\circ = 0,9$.
- A) $0,9 \cdot 10^8$. B) $1,5 \cdot 10^8$.
C) $2,5 \cdot 10^8$. D) $7,5 \cdot 10^8$.
214. Yorug'lik nuri havodan muhitga o'tganda qaytgan nur bilan o'tgan nur orasidagi burchak 90° ga teng bo'ldi. Nurning tushish burchagi 58° ga teng. Yorug'likning ikkinchi muhitdagi tezligini toping (m/s). $\tan 58^\circ = 1,6$.
- A) $1,5 \cdot 10^8$. B) $1,52 \cdot 10^8$.
C) $1,88 \cdot 10^8$. D) $2,33 \cdot 10^8$.
215. Lazer nuring quvvatini 65% kamaytirish kerak. Buning uchun nuring qutblanish tekisligi bilan analizator qutblash tekisligi orasidagi burchak kosinus qanday bo'lishi kerak? A) 0,22. B) 0,59. C) 0,81. D) 0,83.
216. Lazer nuring quvvatini 45% kamaytirish kerak. Buning uchun nuring qutblanish tekisligi bilan analizator qutblash tekisligi orasidagi burchak sinusi qanday bo'lishi kerak? A) 0,22. B) 0,67. C) 0,74. D) 0,83.
217. Tezligi $2,985 \cdot 10^8 \text{ m/s}$ bo'lgan π -mezon paydo bo'lgandan parchalanguncha 75 m masofani uchib o'tadi. Uning xususiy yashash vaqtini toping (ns).
- A) 15. B) 20. C) 25. D) 30.
218. Katta tezlik bilan harakatlanayotgan jismning massasi tinchlikdagi massasiga nisbatan 10% ga oshgan bo'lsa, uning zichligi qanday o'zgargan?
- A) $10\% \text{ oshgan}$. B) $10\% \text{ kamaygan}$.
C) $21\% \text{ oshgan}$. D) $21\% \text{ kamaygan}$.
219. Elektron $2,4 \cdot 10^8 \text{ m/s}$ tezlik bilan harakatlanmoqda. Uning kinetik energiyasi qanday (MeV)? $m=9,1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$, $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.
- A) 0,341. B) 0,360. C) 0,395. D) 0,441.
220. Impulsi $p=m_0 c$ bo'lgan relyativistik zaranning kinetik energiyasini aniqlang.
- A) $0,355 m_0 c^2$. B) $0,414 m_0 c^2$.
C) $0,456 m_0 c^2$. D) $0,555 m_0 c^2$.
221. 1 kg muz eriganda uning massasi qanday o'zgaradi? $\lambda=330 \text{ kJ/kg}$.
- A) $3,7 \cdot 10^{-12} \text{ g ortadi}$.
B) $3,7 \cdot 10^{-12} \text{ kg ortadi}$.
C) $3,7 \cdot 10^{-12} \text{ g kamayadi}$.
D) $3,7 \cdot 10^{-10} \text{ g kamayadi}$.
222. Quyosh doimiysi (Yerga tushayotgan elektromagnit nurlanish quvvatining zichligi) 1400 W/m^2 ga teng. Quyoshning to'liq nurlanish quvvatini aniqlang (kW). Quyoshdan Yergacha masofa 150 mln km .
- A) 10^{23} . B) $4 \cdot 10^{23}$. C) 10^{26} . D) $4 \cdot 10^{26}$.
223. Osh tuzi bug'ining yutilish spektri qanday? A) yutilish spektriga ega emas.
B) uzluksiz. C) chiziqli. D) yo'l-yo'l.
224. Toza kremniy moddasining yutilish spektri qanday? A) yutilish spektriga ega emas.
B) uzluksiz. C) chiziqli. D) yo'l-yo'l.
- 225*. Kamida 830 km/s tezlikka ega bo'lgan erkin elektronlar seziydan chiqa oladi. Seziy uchun chiqish ishini toping (eV).
 $m_e=9,1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$, $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$.
- A) 1,78. B) 1,96. C) 3,13. D) 6,13.
- 226*. Qizil yorug'lik ($\lambda=0,7 \text{ } \mu\text{m}$) fotonining energiyasini toping (J). $h=6,63 \cdot 10^{-34} \text{ J}\cdot\text{s}$.
- A) $2,84 \cdot 10^{-18}$. B) $2,84 \cdot 10^{-19}$.
C) $2,84 \cdot 10^{-20}$. D) $2,84 \cdot 10^{-21}$.
227. $15 \cdot 10^6 \text{ Hz}$ chastotali fotonning energiyasini (J) aniqlang. $h=6,63 \cdot 10^{-34} \text{ J}\cdot\text{s}$.
- A) 10^{-26} . B) 10^{-24} . C) 10^{-23} . D) 10^{-22} .
228. Quvvati 100 W bo'lgan yorug'lik manbai 1 s da $5 \cdot 10^{20}$ ta foton chiqaradi. Nurlanishning o'rtacha to'lqin uzunligini toping (μm). $h=6,63 \cdot 10^{-34} \text{ J}\cdot\text{s}$.
- A) 0,2. B) 0,26. C) 0,29. D) 0,99.
229. Vodorod atomida elektronning bir statsionar holatdan boshqa statsionar holatga o'tishiда chastotasi $4,57 \cdot 10^{14} \text{ Hz}$ bo'lgan yorug'lik chiqdi. Bunda vodorod atomining energiyasi qanchaga kamaygan (eV)? $h=4,14 \cdot 10^{-15} \text{ eV}\cdot\text{s}$.
- A) 1,45. B) 1,6. C) 1,89. D) 3,03.
230. Elektron atomni ionlashi uchun kamida qanday tezlikka (Mm/s) ega bo'lishi kerak? Atomning ionlanish energiyasi $0,392 \cdot 10^{-17} \text{ J}$. $m_e=9,1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$.
- A) 2,94. B) 3,22. C) 3,37. D) 29,4.
231. Agar radioaktiv izotop yadrosidan pozitron ajralib chiqsa, uning tartib raqami qanday o'zgaradi?
- A) bittaga kamayadi.
B) ikkitaga kamayadi.
C) bittaga ortadi. D) o'zgarmaydi.
232. Radiyning yarim yemirilish davri 1600 yil. Qancha vaqt dan so'ng (yil) yemirilmagan atomlar soni 4 marta kamayadi?
- A) 400. B) 1600. C) 3200. D) 6400.
233. Yarim yemirilish davrining yarmiga teng vaqtida biror element radioaktiv yadrolarining qanday qismi yemiriladi?
- A) 0,22. B) 0,23. C) 0,25. D) 0,29.
234. Kislorodning $^{16}_8\text{O}$ va $^{17}_8\text{O}$ izotoplari bir-biridan nimasi bilan farq qiladi?
- A) atom nomeri bilan.
B) protonlar soni bilan.
C) neytronlar soni bilan.
D) elektronlar soni bilan.

IZOHLAR

- Nomeri to'rtburchak (I) ichiga olingan savollar qaytarilgan savollardir.
- Nomeri yulduzcha (*) bilan belgilangan masalalar xatoli masalalar edi. Ularning xatolari to'g'rilangan.
- Testlarning matnlari asl nusxadagi bilan aynan bir xil emas, chunki ular tahrir qilingan.

2014 yil fizika testining to'g'ri javob kodlari (Javoblarning o'rni almashtirilgan.)

Savol	Variant nomeri																				
Nº	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1	A	C	A	C	C	C	C	B	C	C	C	A	C	C	D	B	B	D	B	1	
2	C	A	C	B	C	C	C	D	C	B	D	C	D	B	C	A	D	B	C	D	2
3	C	D	C	C	B	B	A	B	B	B	C	C	B	D	A	C	B	C	C	C	3
4	C	A	B	B	C	B	C	D	C	C	C	C	C	B	B	C	B	B	A	B	4
5	C	D	B	C	B	B	B	B	C	D	C	D	A	D	D	C	D	D	C	D	5
6	B	C	C	A	D	C	B	D	D	B	B	A	B	C	C	C	B	C	C	C	6
7	A	C	D	C	C	C	A	A	A	D	B	D	D	C	D	C	D	A	C	D	7
8	D	C	C	A	C	B	B	B	C	C	D	B	D	C	C	C	C	A	C	B	8
9	C	C	C	B	B	B	C	D	B	B	A	B	D	C	C	C	B	C	B	B	9
10	C	D	A	C	B	D	B	B	B	B	C	B	B	C	C	D	C	C	D	C	10
11	B	A	B	B	C	B	C	B	C	D	B	B	C	B	B	B	B	B	C	B	11
12	B	D	C	D	D	D	D	C	C	C	C	A	C	B	A	A	B	C	C	D	12
13	C	D	C	B	B	C	A	B	A	D	C	D	C	A	D	B	B	B	B	C	13
14	A	C	C	C	C	D	C	C	C	B	C	B	D	B	D	B	A	C	B	C	14
15	C	C	A	C	B	C	C	C	D	C	A	D	A	C	B	B	C	C	C	D	15
16	C	D	C	C	C	B	C	D	C	D	B	C	C	C	D	B	B	A	A	B	16
17	C	B	D	C	B	C	B	C	B	D	A	D	B	B	B	A	C	C	D	C	17
18	B	C	C	C	C	C	B	B	A	C	A	B	B	B	D	D	B	B	A	C	18
19	C	C	B	C	C	A	B	D	A	B	C	B	C	A	B	C	D	A	C	B	19
20	A	C	A	C	B	A	D	B	B	B	D	C	B	C	C	C	D	A	D	B	20
21	D	C	C	D	B	B	A	C	B	D	B	C	C	D	C	D	A	A	B	B	21
22	C	A	C	B	C	B	C	C	D	A	B	A	A	A	A	C	C	C	C	D	22
23	C	C	C	A	C	D	B	D	B	B	C	C	C	B	C	D	C	A	B	B	23
24	A	D	A	C	B	B	C	B	D	A	C	D	C	A	A	D	B	D	C	A	24
25	D	B	C	C	B	D	D	A	C	C	B	B	C	B	A	D	C	A	C	B	25
26	B	C	B	C	D	C	D	C	A	B	D	D	D	C	D	B	D	B	C	B	26
27	C	B	C	A	A	A	C	A	B	B	C	C	C	C	A	D	D	D	A	B	27
28	C	B	D	B	D	B	D	B	B	A	C	D	B	C	B	A	C	A	A	C	28
29	B	C	C	C	B	B	C	D	C	C	A	A	B	A	D	C	C	D	B	C	29
30	C	C	C	C	A	A	A	B	D	C	C	B	A	A	C	A	A	A	C	C	30
31	D	A	B	C	D	B	C	C	C	D	C	C	B	C	B	B	D	D	B	D	31
32	D	C	C	C	B	C	C	B	C	D	C	B	D	C	D	D	C	B	D	C	32
33	B	C	A	D	D	C	D	B	B	B	A	C	B	C	A	C	A	B	D	C	33
34	B	B	C	D	D	B	A	A	A	C	D	B	A	C	C	C	C	B	B	A	34
35	C	A	C	C	C	C	C	D	A	A	B	C	C	D	B	B	B	D	D	C	35
36	C	C	B	C	A	C	B	D	A	C	A	B	C	C	A	A	B	C	D	C	36